

現今歐美神學院最廣為採用的希臘文教科書
發行逾二十萬冊，根據最新修訂第三版翻譯

聖經希臘文基礎

◆ 修訂版 ◆

Basics *of* Biblical Greek

作業

William D.
MOUNCE

作者 ■ 威廉·孟恩思

譯者 ■ 潘秋松

聖經希臘文基礎：作業

作者 威廉·孟恩思 (William D. Mounce)
譯者 潘秋松
內文編排 劉淑媛
出版者 美國麥種傳道會
地址：1423 Maple St.
South Pasadena, CA 91030
U.S.A.
電話：(626) 441-5543
傳真：(626) 441-5543
電郵：akowcm@gmail.com
網站：www.akow.org
版次 二〇一二年八月初版
版權所有·請勿翻印

Copyright Originally published in the U.S.A. under the title:
Basics of Biblical Greek Workbook: Third Edition
© 1993, 2009 by William D. Mounce
Published by permission of Zondervan, Grand Rapids, Michigan
© 2012 by A Kernel of Wheat Christian Ministries
1423 Maple St.,
South Pasadena, CA 91030, U.S.A.
First Edition August 2012
ISBN 1-932184-64-3
All Rights Reserved.
Printed in Taiwan

12 13 14 15 16 17 18 19 20 年次 ❖ 刷次 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

感謝孫昱弟兄協助找出修訂版部分更改之處

目錄

序	5
縮寫表	6
第一部分 引言	
練習 3 字母與發音	7
練習 4 標點符號與音節	11
複習 # 1 第 I-4 課	13
第二部分 名詞系統	
練習 6 主格與直接受格；定冠詞	15
練習 7 所有格與間接受格	19
練習 8 介詞與 εἰμί	25
練習 9 形容詞	31
複習 # 2 第 6-9 課	37
練習 I0 第三格變式名詞	41
練習 I1 第一與第二人稱代名詞	47
練習 I2 αὐτός	53
練習 I3 指示代名詞／形容詞	59
練習 I4 關係代名詞	65
複習 # 3 第 I0-I4 課	71
第三部分 直說語氣動詞系統	
練習 I6 現在式主動語態直說語氣	75
練習 I7 縮略動詞	79
練習 I8 現在式關身／被動語態直說語氣	83
練習 I9 未來式主動／關身語態直說語氣	87
練習 20 動詞字根，未來式的其他字形	91
複習 # 4 第 I5-20 課	95
練習 21 不完成式	99
練習 22 第二不定過去式主動／關身語態直說語氣	103

練習 23 第一不定過去式主動／關身語態直說語氣	107
練習 24 不定過去式與未來式被動語態直說語氣	111
練習 25 現在完成式直說語氣	115
複習 # 5 第 21-25 課	119

第四部分 分詞

練習 27 現在式（連續的）副詞用法的分詞	123
練習 28 不定過去式（未界定的）副詞用法的分詞	127
練習 29 形容詞用法的分詞	131
練習 30 現在完成式分詞與獨立所有格	135
複習 # 6 第 26-30 課	139

第五部分 非直說語氣與 μ 動詞

練習 31 假設語氣	143
練習 32 不定詞	149
練習 33 命令語氣	153
練習 34 $\delta\acute{\iota}\delta\omega\mu\iota$ 的直說語氣	157
練習 35 $\delta\acute{\iota}\delta\omega\mu\iota$ 的非直說語氣字形；條件句	163
練習 36 $\acute{\iota}\sigma\tau\eta\mu\iota$, $\tau\acute{\iota}\theta\eta\mu\iota$, $\delta\epsilon\acute{\iota}\kappa\nu\mu\iota$ ；最後的零星說明	169
複習 # 7 第 31-36 課	175
選讀練習 1 約翰二書	181
選讀練習 2 馬可福音 2:1-3:6	183

附錄：第二條路

練習 I6 現在式主動語態直說語氣	187
練習 I7 縮略動詞	191
練習 I8 現在式關身／被動語態直說語氣	195
練習 2I 不完成式	199
複習 # 3 第 15-18, 21 課	203
練習 I0 第三格變式名詞	207
練習 I1 第一與第二人稱代名詞	213
練習 I2 $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$	217
練習 I3 指示代名詞／形容詞	221
練習 I4 關係代名詞	225
練習 I9 未來式主動／關身語態直說語氣	229
練習 20 動詞字根，未來式的其他字形	233
複習 # 4 第 10-14, 19-20 課	237

序

這是配合《聖經希臘文基礎：課本》的作業練習本。除了頭兩課以外，每一課都分成六個部分：

1. 〈語法分析〉包含十個必須分析的字。
2. 〈暖身〉是一些短語，環繞著該課所學的文法。
3. 〈翻譯〉給你十節經文，通常是出自新約聖經（偶爾也出自《七十士譯本》或使徒教父著作）。我相信：從頭一天就開始翻譯聖經，你可以藉此獲得鼓勵。你所不認得的字都在正文的括弧裡加上了解釋。
4. 〈額外的練習〉給你另外十個句子可以翻譯。頭五個若不是杜撰的，就是出自《七十士譯本》或使徒教父著作。一般說來，如果你可以翻譯這個部分，就學得真是不賴。最後五個句子出自不同的來源，包括我自己的想像。這個部分的練習不留下空行，以節省紙張，也降低本書的售價，而且許多老師也不要學生做完所有的練習。

在第 11-15 個句子，如果你不認得一個字，但你可以從它的字典形猜得出來，就在註腳列出它的字典形。如果你猜不出那個字，它的意思就放在正文的括弧裡。在第 16-20 個句子，你應該要使用字典。如果一個字形太難，或者那個字不在字典裡，那麼我會在註腳列出字典形（如果你可以從字典形猜出來）或在正文的括弧裡說明它的意義。

5. 〈摘要〉涵蓋你從練習中以歸納法學到的新文法。
6. 〈出處〉部分列舉了這些經文在聖經中的出處。這是要幫助你不要在潛意識裡想到中英文聖經的翻譯，如果我把出處跟經文列在一起，你可能就會如此。如果經文的出處放在括弧裡，就表示我稍微修改了經文。如果是一條短橫線，那就是我的朋友或我自己杜撰的句子。

在附錄裡，你會發現〈第二條路〉。有兩個方式完成這本作業的練習。第一條路是照著課本的順序，先學完名詞系統，再進入動詞。第二條路讓你早一點接觸一些動詞。課本裡的課次是一樣的。比較詳細的說明，見《聖經希臘文基礎：課本》第 106-107 頁。你完成一條路以後，可以利用另一條路作為複習。

在〈第一條路〉結束後，我加上兩篇選讀練習，那應該能讓你看見自己學了那麼多，因而得到鼓勵。

我願意重複課本第 2 課的一些建議，因為它們非常重要。

1. 要確實把這些作業練習當作考試一樣。學習每一課，作練習時不要看課本。如果卡在某個語法分析或經文，先跳過它，繼續往下，做完那一課所有的練習以後，回頭複習課文，再回來完成作業。你如果邊做練習邊看課本，不斷翻來翻去，就無法看出自己到底知道甚麼，不知道的又有哪些。
2. 不斷提醒自己為何要學希臘文。如果你忘記自己是為了獲得學習神的話語的一個工具，很有可能會洩氣。
3. 持之以恆地學習。你不可能靠填鴨的方式學希臘文，除非你是天賦異秉的學生。
4. 跟別人一起練習。自學希臘文可不容易。
5. 密切注意練習裡的註腳。它們會給你一些提示，調整你的文法，指出神學上有趣的事。
6. 樂在其中！希臘文是個重要的語言。要記得這一點。別忘掉學習的目的。我第二年的希臘文課堂有個綽號，叫「動物園」，那是在伯特利學院（Bethel College）由魏索（Walter W. Wessel）博士執教的。那是很棒的課堂，我在自己執教的課堂上，也始終盡力維持輕鬆變化與穩定嚴肅的奇妙組合。有效哩！

（致謝詞從略）

威廉·孟恩思（William D. Mounce）

縮寫表

希臘文舊約聖經

創.....	創世記.....	Genesis	傳.....	傳道書.....	Ecclesiastes
出.....	出埃及記.....	Exodus	賽.....	以賽亞書.....	Isaiah
利.....	利未記.....	Leviticus	耶.....	耶利米書.....	Jeremiah
民.....	民數記.....	Numbers	但.....	但以理書.....	Daniel
申.....	申命記.....	Deuteronomy	《拉三》.....	《以斯拉三書》.....	1 Esdras
書.....	約書亞記.....	Joshua	《多比》.....	《多比傳》.....	Tobit
士.....	士師記.....	Judges	《馬一》.....	《馬加比一書》.....	1 Maccabees
得.....	路得記.....	Ruth	《馬二》.....	《馬加比二書》.....	2 Maccabees
撒上.....	撒母耳記上.....	1 Samuel	《頌歌》.....	《所羅門頌歌》.....	Odes of Solomon
王上.....	列王紀上.....	1 Kings	《智慧》.....	《所羅門智慧書》.....	Wisdom of Solomon
王下.....	列王紀下.....	2 Kings	《所羅門詩》.....	《所羅門詩篇》.....	Psalms of Solomon
代上.....	歷代志上.....	Chronicles			
詩.....	詩篇.....	Psalms			

新約聖經

太.....	馬太福音.....	Matthew	提前.....	提摩太前書.....	1 Timothy
可.....	馬可福音.....	Mark	提後.....	提摩太後書.....	2 Timothy
路.....	路加福音.....	Luke	多.....	提多書.....	Titus
約.....	約翰福音.....	John	門.....	腓利門書.....	Philemon
徒.....	使徒行傳.....	Acts	來.....	希伯來書.....	Hebrews
羅.....	羅馬書.....	Romans	雅.....	雅各書.....	James
林前.....	哥林多前書.....	1 Corinthians	彼前.....	彼得前書.....	1 Peter
林後.....	哥林多後書.....	2 Corinthians	彼後.....	彼得後書.....	2 Peter
加.....	加拉太書.....	Galatians	約壹.....	約翰一書.....	1 John
弗.....	以弗所書.....	Ephesians	約貳.....	約翰二書.....	2 John
腓.....	腓立比書.....	Philippians	約叁.....	約翰三書.....	3 John
西.....	歌羅西書.....	Colossians	猶.....	猶大書.....	Jude
帖前.....	帖撒羅尼迦前書.....	1 Thessalonians	啟.....	啟示錄.....	Revelation
帖後.....	帖撒羅尼迦後書.....	2 Thessalonians			

早期基督徒文獻

《革一》.....	《革利免一書》.....	1 Clement
《革二》.....	《革利免二書》.....	2 Clement
伊格那丟《馬》.....	伊格那丟《致馬內夏人書》.....	Ignatius to the Magnesians
伊格那丟《非》.....	伊格那丟《致非拉鐵非人書》.....	Ignatius to the Philadelphians
伊格那丟《羅》.....	伊格那丟《致羅馬人書》.....	Ignatius to the Romans
《巴拿巴》.....	《巴拿巴書信》.....	Barnabas
《牧人》.....	《黑馬牧人書》.....	Shepherd of Hermas

一般縮寫

NIV.....	New International Version	ⲙ.....	多數經文.....	Majority Text
LXX.....	七十士譯本（希臘文舊約）.....	p.....		頁
A.....	亞歷山大抄本.....	pp.....		等頁

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

ς

Τ

Υ

Φ

Χ

Ψ

Ω

文法

1. 母音有哪七個？

a. ε

b. ε

c. η

d. ι

e. ο

f. υ

g.

2. Sigma 的兩個不同字形用於何處？

a.

b.

3. 氣號有哪兩個？用於何處？

a.

b.

4. 底寫的 iota 有否影響發音？

5. 何時使用分音記號？

練習 4

標點符號與音節

分音節

為下列各字劃分音節。如果你學了規則，說明你應用的是哪個規則。

1. ἀμὴν α
2. γραφή
3. ἔσχατος
4. καρδία
5. πνεῦμα
6. προφήτης
7. σάββατον
8. ἄγγελος
9. ἄνθρωπος
10. περιπατέω

誦讀

學習希臘文的發音，其重要性再怎麼強調都不為過。教了那麼多年的希臘文，我可以向你保證：你如果不學會發音，就永遠無法掌握它。誦讀時別管這些字的意義。

一次又一次地誦讀所選的這段經文。大聲誦讀，直到你可以在十五分鐘以內讀完。你可以在作者網站聽我誦讀這段經文 (www.teknia.com/bbg_chapter_4)。

ΙΩΑΝΝΟΥ Α 1:5-2:6

1:5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 1:6 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. 1:7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 1:8 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 1:9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρισῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 1:10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἠμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2:1 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε. καὶ ἔάν τις ἀμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. 2:2 καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστὶν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

2:3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἔάν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

2:4 ὁ λέγων ὅτι ἐγνώκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. 2:5 ὃς δ' ἂν τηρῆ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται, ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. 2:6 ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς [οὕτως] περιπατεῖν.

第 I-4 課

複習 # I

引言

複習讓你有機會評估自己到目前為止的成果。把它當作一個測驗。

定義

1. 何謂「鼻音 gamma」？如何發音？
2. 何謂「雙母音」？
3. 何謂「非正式的雙母音」？
4. 何時使用省略記號？

練習

1. 寫出字母。
2. 兩個 sigmas 在一個字裡面如何使用？
vγ
3. 為無氣號與有氣號各舉一個例子。

4. 標點符號：將希臘文標點符號與它的功用連起來。

- a. , 分號或冒號
- b. . 問號
- c. ' (線上一點) 逗點
- d. ; 句點

5. 重音符號：將希臘文重音符號與它的名字連起來。

- a. ^ 揚音符 (acute)
- b. ' 抑音符 (grave)
- c. ` 抑揚音符 (circumflex)

6. 重音符號對於翻譯有何影響？

7. 分音節：為下列各字劃分音節。

- a. διδάσκων _____
- b. διαμαρτυρόμενος _____
- c. ἄνθρωπος _____
- d. λέγοντες _____
- e. βάλλω _____

練習 6

主格與直接受格；定冠詞

引言

因為這是你第一次完整地練習語法分析與翻譯，我想提供一些輔助性的建議。你的老師可能還會補充幾點。

- 把這些練習當作測驗一般。換言之，不要一直回到課本去找答案。學完每一課再做練習。如果無法完成所有的練習，先擱一邊，回頭複習那一課，再把練習重作一遍。
- 把單字寫在卡片上，在作練習前複習幾遍。
- 練習裡面有些字是你不認得的，別沮喪。我們這麼早就把你直接帶入希臘文聖經，自然會遇見你不認得的字。因為我希望你應用你所學到的，從而獲得翻譯新約聖經經文的滿足感，我已經提供你翻譯每一節經文所需要的輔助。所以，好好享受一下，因為你確實是在翻譯聖經，而且要記得：時間越久，你所需要的輔助就越少。

歸納法與註腳

學習一種語言有兩種方式：「演繹法」(deductive)與「歸納法」(inductive)。演繹法著重一些圖表與句法結構，是那種語言本來沒有的。歸納法試著以最自然的方式學習一種語言，遇到文法問題時再學習它。然而，如果你不是浸淫在這種語言和它的文化中，這個方法有點難。我試著把兩者結合起來。其中一個方法是在課本中教導基本的文法，然後，當我們在練習中遇見一些較不尋常的希臘文文法時，再討論那個文法。所以請密切注意作業裡的註腳。

語法分析

務必辨認每個字的字幹與其格字尾。“(2x)”表示該字形有兩個可能性。

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἄνθρωπον					
2. ὥραι					
3. τήν					
4. βασιλείας					
5. θεοί					
6. τό (2x)					
7. λόγους					
8. καιροί					
9. τάς					
10. Χριστόν					

暖身

這個部分的練習是一些短的片語，聚焦於你在目前這一課所學習的文法。它們未必有很完整的意義，也未必是出自聖經。

正如我們已經學過的，動詞本身含有自己的主詞。λέγει 的意思是「他說」(he says)、「她說」(she says)、「牠說」或「它說」(it says)，取決於上下文所要求的性。在本書的練習中，如果一個動詞是第三人稱單數，它的定義列舉如下：ἐδίδασκεν (他／她／牠／它正教導=he/she/it was teaching)。得看你對上下文的理解，來決定它的性別。無論主詞是明寫出來，還是隱含在動詞裡面，都是如此。

- α. ἡ ὥρα ἔρχεται (他／她／牠／它來=he/she/it comes).
- β. ἀγαπῶσι (他／她／牠／它們愛=they love) δὲ τὸν¹ θεόν.
- γ. ἔσωσεν (他／她／牠／它拯救了=he/she/it saved) αὐτὸς ἄλλους.
- δ. βλέπω (我看見=I see)² νῦν τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἀποστόλους.
- ε. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ (他／她／牠／它是有耐心的=he/she/it is patient).
- ς. ἐγὼ γινώσκω (我知道=I know) ὅτι τὸ ἔργον τετέλεσται (他／她／牠／它完成了=he/she/it is finished).
- η. ἐποίησε (他／她／牠／它造了=he/she/it made) ὁ λόγος τὸν κόσμον.

翻譯

你不認得的字（人名與地名除外），定義就列在該希臘字後面的括弧中。同一節經文裡面同一個字如果出現不只一次，第二次起就不加定義。如果你不瞭解我已經定義過的希臘字，而且見過好幾次還是一樣，別擔心。一天的難處一天擔就夠了。如果有兩三個你不認得的字連在一起出現，會在註腳裡說明它們的意義。

記得切割句子，辨認它的主詞、動詞、與直接受詞（如果有的話）。因為你才剛開始閱讀聖經希臘文，我們只能從一節經文抽取出一部份來。幾課以後，句子就會比較完整，意義也比較清楚。

1. ἀποστέλλω (我差遣=I send) τὸν ἄγγελον.
2. αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται (他／她／牠／它們將看見=they will see).

¹ 注意：在英文通常不用冠詞的地方，希臘文常常使用冠詞。希臘文的專有名詞通常帶冠詞。這時你如果認為上下文合適，可以在翻譯時省略冠詞。

² 提示：主詞沒有明寫出來，必須從動詞補充它。

3. ἐδίδασκεν (他／她／牠／它正教導 = he/she/it was teaching) αὐτούς.
4. Διώκετε (你們要追求！ = Pursue!) τὴν ἀγάπην.
5. ἐραυνᾶτε (你們查考 = You search)³ τὰς γραφάς.
6. πεπλήρωται (他／她／牠／它已經來了 = he/she/it has come) ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν (他／她／牠／它已經近了 = he/she/it has drawn near) ἡ βασιλεία.
7. ἐτέλεσεν (他／她／牠／它完成了 = he/she/it finished) ὁ Χριστὸς τοὺς λόγους.
8. τὸ σάββατον διὰ (為了 = for) τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο (他／她／牠／它被造 = he/she/it was made) καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος⁴ διὰ τὸ σάββατον.
9. καὶ ἀπέστειλεν (他／她／牠／它差遣了 = he/she/it sent) αὐτοὺς κηρύσσειν (去傳講 = to preach) τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.⁵
10. καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου (你的 = your) οὐ στήσεται (他／她／牠／它將繼續 = he/she/it will continue).

³ ἐραυνᾶτε 可以是陳述事實的直說語氣，或表達命令的命令語氣（你們要查考！ = Search!）。

⁴ 注意：這節經文的第二部分沒有動詞。一個希臘文句子如果含有兩個平行的觀念，第二部分往往沒有寫出動詞，但隱含了第一部份的動詞。

⁵ τοῦ θεοῦ 的意思是「神的」（of God）。

額外的練習

這個部分的頭五個練習題是取自其他文獻，如《七十士譯本》(Septuagint)或《十二使徒遺訓》(Didache)。我希望你練習幾節經文，它們的中英文翻譯是你不熟悉的。後五個練習題通常是聖經的經文，差別在於沒有出現我通常會提供的輔助說明。裡面也有一些字是你不認得的，我希望你學習使用課本後面的字典。如果哪個希臘字太難，你無法找到，我會提供必要的提示。

11. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη (他/她/牠/它說 = he/she/it said) ἔπεμψα (我差遣了 = I sent) ἄλλους ἀποστόλους.
12. τὸν Χριστὸν πιστεύουσιν (他/她/牠/它們相信 = they believe) οἱ ἄνθρωποι ὅτι γινώσκουσι (他/她/牠/它們認識 = they know) τὴν ἀγάπην αὐτοῦ (他的 = his).
13. Λαμὲχ δὲ εἶπεν τοὺς λόγους.
14. καὶ ἤρεσαν (他/她/牠/它們令……歡喜 = they pleased) οἱ λόγοι τὸν Πιλάτον.
15. τὰ σάββατα φυλάξεσθε (你們將遵守 = you will keep).
16. τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ αὐτοὶ πιστεύουσι (他/她/牠/它們相信 = they believe).
17. κύριον καὶ χριστὸν ἐποίησεν (他/她/牠/它立了 = he/she/it made) ὁ θεὸς αὐτόν.
18. τὸ φῶς ἐλήλυθεν (他/她/牠/它來 = he/she/it came) εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν (他/她/牠/它們愛 = they loved) οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς.
19. καὶ ἐκρίνοσαν (他/她/牠/它們審判 = they judged) τὸν λαὸν πᾶσαν (每一個 = every) ὥραν.
20. καὶ αὐτοὶ ἦραν (他/她/牠/它們舉起 = they lifted up) τὰς φωνὰς αὐτῶν (他/她/牠/它們的 = their).

摘要

每課結尾的《摘要》，涵蓋了你在練習題與註腳中以歸納法學到的文法。只有頭十五題包含《摘要》。不是每個人都得作最後五個練習題。

1. 在翻譯中有時可以省略冠詞，但冠詞有時卻很重要。與冠詞有關的文法可能相當複雜，我們會在遇見時指出它的不同層面。在本課，我們看見希臘文的一個傾向：專有名詞與冠詞連用。
2. 一個希臘文句子如果含有兩個平行的觀念，第二部分往往沒有寫出動詞，但隱含了第一部份的動詞。

出處

“—”表示該練習題是杜撰的。如果我改寫了一處經文，就把它出處放在括弧裡。

- α. —; β. —; γ. —; δ. —; ε. —; ζ. —; η. —; 1. 可 1:2; 2. 太 5:8; 3. 可 2:13; 4. 林前 14:1; 5. 約 5:39; 6. 可 1:15; 7. (太 7:28); 8. 可 2:27; 9. 路 9:2; 10. 撒 13:14; 11. —; 12. —; 13. (創 4:23); 14. —; 15. (出 31:13); 16. —; 17. (徒 2:36); 18. 約 3:19; 19. 出 18:26; 20. (路 17:13).

練習 7

所有格與間接受格

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἀγάπη					
2. κυρίοις					
3. ἁμαρτιῶν					
4. τοῦς					
5. ἀνθρώπω					
6. υἱοῦς					
7. λόγου					
8. τά (2x)					
9. αὐτοῖς (2x)					
10. βασιλείας (2x)					

寫出冠詞的字形

	陽	陰	中
主格, 單			
所有, 單			
間受, 單			
直受, 單			

	陽	陰	中
主格, 複			
所有, 複			
間受, 複			
直受, 複			

暖身

- α. ἄγγελος κυρίου
- β. φωνὴν ἀγγέλων
- γ. ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ
- δ. ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ καιροῦ
- ε. φωνὴ θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου
- ζ. ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ
- η. ὄψεσθε (你們將看見=you will see) τὴν δόξαν κυρίου.

翻譯

1. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.
2. ἐλάλει (他／她／牠／它正說=he/she/it was speaking) αὐτοῖς τὸν λόγον.
3. τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε (你們有=you have).
4. ἐπιμένωμεν (我們應該繼續=we should continue) τῇ ἁμαρτίᾳ;
5. ἀποστελεῖ (他／她／牠／它將差遣=he/she/it will send) ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.

6. ἤγγικεν (他／她／牠／它已經近了=he/she/it has drawn near) γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.¹
7. ἐπίστευσεν² ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ.
8. γνωρισθῆ (他／她／牠／它可以顯明=he/she/it might be made known) νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις.
9. ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται (他／她／牠／它已經被澆灌=he/she/it has been poured) ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν (我們的=our).
10. ³ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [⁴ υἱοῦ⁵ θεοῦ].

¹ 這個字有時出現在複數，但在英文中譯作單數較佳。

² 「他／她／牠／它相信了=he/she/it believed」。這個動詞往往帶間接受格為直接受詞，所以，遇見這個情形時，無需用鑰詞來翻譯 τῷ λόγῳ。

³ 這是一個典型的例子，說明標題、稱呼、和眾所周知的片語等可以省略冠詞。開頭這一節經文作為整卷福音書的標題，不是個完整的句子。

⁴ 編輯使用方括弧 [ ] 來告訴我們：括弧裡面的字的可靠性（即是否原典所有）受到質疑。這會引起「文本鑑別」（或譯「經文鑑別」，textual criticism）的問題，你的老師有時會談到這一點。

⁵ υἱοῦ 可以說是 Ἰησοῦ Χριστοῦ 的同位語（apposition）。這是希臘文常見的結構，應該好好學習。

用一個名詞（或片語）來進一步釐清前一個字的意義時，那個名詞可以用跟它所描寫的字相同的格、與數。或者，它也可以用所有格（稱為「同位語所有格」[genitive of apposition]）。

翻譯同位語片語的一個簡單方式，是在它前面加上一個破折號（英文用逗點），或逗點加上「即」、「就是」。

額外的練習

11. ἐξουσίαν ἔχει (他/她/牠/它有=he/she/it has) ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι (可赦免=to forgive) ἁμαρτίας.
12. ἡ ἀγάπη γὰρ τοῦ θεοῦ διδάσκει (他/她/牠/它教導=he/she/it teaches) τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου.
13. αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπίστευσαν (他/她/牠/它們相信了=they believed) ὅτι ὁ Ἰησοῦς μισεῖ (他/她/牠/它恨=he/she/it hates) τὰς ἁμαρτίας.
14. ὁ δὲ λόγος τοῦ Ἰησοῦ ἔχει (他/她/牠/它有=he/she/it has) ἐξουσίαν ὅτι ὁ θεὸς ἦν (他/她/牠/它是=he/she/it was) ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κοσμοῦ.
15. ἐγὼ ποιῶ (我作=I do) τὸ ἔργον τοῦ ἀγγέλου αὐτὸς δὲ ἔχει (他/她/牠/它有=he/she/it has) τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.
16. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται (他/她/牠/它們將被扔=they will be thrown) εἰς τὸ σκότος.
17. εἶπεν αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης (你被生=you were born).
18. λατρεύω (我服事=I serve) τὸν θεὸν ὅτι ἐγὼ πιστεύω τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
19. καὶ σὺ εἰσακούση (你將聽見=you will hear) καὶ ἴλεως (有憐憫的merciful) ἔση (你將是=you will be) ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἴσετε (你們將帶=you will bring) αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν.
20. αὐτὴ εἶπεν τῷ Ἰησοῦ ὅτι οὗτοι ὀργίζουσι (他/她/牠/它們生氣=they are angry) τῇ βασιλείᾳ τῶν ἀνθρώπων.

摘要

1. 一些動詞的直接受詞是用間接受格，少數動詞甚至用所有格。
2. 在希臘文中，標題、稱呼、和眾所周知的片語可以省略冠詞。
3. 經文中的方括弧 [ ] 表示裡面的字的可靠性受到質疑。
4. 同位語結構讓作者可以使用一個名詞來界定另一個名詞。作同位語用的名詞可以跟它所同位的字相同的格與數，或者，無論另一個名詞的格為何，它都用所有格。翻譯時可以在同位語名詞前加上一個破折號（英文用逗點）或「即」、「就是」。

出處

α. 太 1:20; β. 啟 5:11; γ. (林後 5:14); δ. —; ε. 徒 12:22; ζ. —; η. 出 16:7; 1. 可 1:17; 2. 可 2:2; 3. 約 5:42; 4. 羅 6:1; 5. 太 13:41; 6. 太 3:2; 7. 約 4:50; 8. 弗 3:10; 9. 羅 5:5; 10. 可 1:1; 11. 可 2:10; 12. —; 13. —; 14. —; 15. —; 16. 太 8:12; 17. (約 9:34); 18. —; 19. (王上 8:34); 20. —.

練習 8

介詞與 εἰμί

語法分析

你可能要想想哪個介詞使用下列字形為受詞。

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἡμέρα					
2. θάλασσαν					
3. παραβολαῖς					
4. ἁμαρτιῶν					
5. θανάτῳ					
6. υἱοῦς					
7. ἐξουσίαν					
8. οὐρανῶν					
9. οἴκου					
10. ὄχλοι					

暖身

- α. ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
- β. εἰς τὴν οἰκίαν
- γ. μετὰ τοῦ Ἰωάννου
- δ. καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ.
- ε. οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.
- ζ. θεοί ἐστε.
- η. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

翻譯

辨認每一個介詞，每一個介詞的受詞，以及介詞片語所修飾的字。

1. ἔρχεται (他／她／牠／它來=he/she/it comes) εἰς οἶκον.
2. ἐξηῆλθεν (他／她／牠／它出來了=he/she/it came out) ἐξ¹ αὐτοῦ.
3. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω (我接受=I receive).
4. ἐλάλησεν (他／她／牠／它說=he/she/it spoke) ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις.
5. καὶ ἐβαπτίζοντο (他／她／牠／它們正受洗=they were being baptized) ὑπ' αὐτοῦ² ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.
6. ³ κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

---

¹ 注意複合動詞後面重複了介詞。這被認為是優美的希臘文，但在中英文翻譯中不要重複介詞。

² αὐτοῦ 表示歸屬時，意思是「他的」(his)。作介詞的受詞時，意思是「他」(him)。

³ 提示：這節經文的主詞與述詞為何？

提示：καί 的意思不只一個。別假定它在這裡一定是「和」的意思。

7. Καὶ ἐγένετο (他/她/牠/它發生=he/she/it came to pass that) ἐν ἐκείναις⁴ ταῖς ἡμέραις ἦλθεν (他/她/牠/它去了=he/she/it went) Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη (他/她/牠/它受洗了=he/she/it was baptized) εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου.
8. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων (停留……的人=one remaining) ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει (他/她/牠/它停留=he/she/it remains) καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει.
9. καὶ ἔλεγεν (他/她/牠/它正說=he/she/it was saying) αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ⁶ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο (他/她/牠/它被造=he/she/it was made) καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.
10. Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν (門徒們=disciples) αὐτοῦ ἀνεχώρησεν (他/她/牠/它退去了=he/she/it withdrew) πρὸς τὴν θάλασσαν.

額外的練習

11. ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος εἰσὶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου.
12. ἀλλ' οἱ ὄχλοι ἐπορεύθησαν (他/她/牠/它們行路=they traveled) πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς

⁴ 「那些」(Those)，修飾 ἡμέραις。

⁵ 提示：本節有幾個完整的思想。把它切割開來。

⁶ διὰ 帶直接受格，定義為「因為」(on account of)。就跟所有的介詞一樣，這只是一個基本的定義，可以根據上下文而加以修改。中英文還有哪一個字詞表達相同的意義，但更為優美？你在翻譯希臘文時如果越來越怡然自得，就可以在翻譯時享受這個彈性。

θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας.

13. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ...

14. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς⁷ ... ἐτελεύτησεν (他/她/牠/它死了=he/she/it died) ὁ βασιλεὺς (王=king) Αἰγύπτου καὶ κατεστέναξαν (他/她/牠/它們呻吟=they groaned) οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν (他/她/牠/它們喊叫=they cried out) ... πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ⁸ τῶν ἔργων.

15. καὶ ἐκάλεσεν (他/她/牠/它喊叫=he/she/it called out to) αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀβραάμ, Ἀβραάμ, ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ (看哪=behold) ἐγώ.

16. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν (他/她/牠/它差遣了=he/she/it sent) ὁ θεὸς τὸν⁹ υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη (他/她/牠/它可以定罪=he/she/it might condemn) τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ (他/她/牠/它可以被拯救=he/she/it might be saved) ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

17. μεταβέβηκεν (他/她/牠/它已經被遷移=he/she/it has been transformed) ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

18. πιστεύετε (你們要相信=Believe¹⁰) εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ (我=me) πιστεύετε.

19. σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς¹¹ τοῦ εὐλογητοῦ (可稱頌者=Blessed);

20. ἐξῆρεν (他/她/牠/它帶了=he/she/it took) δὲ Μωϋσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς (紅色的=of red) καὶ ἤγαγεν (他/她/牠/它帶領了=he/she/it led) αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ.¹²

⁷ τὰς πολλὰς 修飾 ἡμέρας，意思是「許多的」(many)。

⁸ 可以把這個 ἀπὸ 翻譯為「因為」(because of)。

⁹ 雖然我們說這個字是「定冠詞」，翻譯為「這」(the)，你已經開始看見：它的意義範圍極廣。除了其它的意義，這個字還可以翻作人稱代名詞，在這裡就是「他的」(his)。

¹⁰ πιστεύετε 可以是命令或問題。(無論如何，主詞都是「你們」。) 兩者在希臘文是相同的字形。你認為哪個最適合這裡的上下文？注意：你可以不管標點符號的有無。

正如你很快就會看見的，希臘文未必能解決你所有的問題。但它確實顯示出可能的解釋範圍，然後再根據上下文做出最後的決定。

¹¹ 這個字為甚麼是主格？

¹² 許多專有名詞是無格變式的，但上下文通常可以清楚看出它們的格。

摘要

1. 希臘文的行文風格喜歡在複合動詞之後重複該動詞的介詞。英文則不然。
2. 希臘文與中英文並不是編碼表，沒有一對一的等同。單字尤其是這樣，特別是介詞。隨著你對一個字的意義範圍的認識增加，就可以越得心應手地讓上下文來決定選用的字。但是要記得：要避免讓你對中英文聖經的知識影響你的遣詞用字。要察看希臘文經文所提供的上下文。

出處

可 1:15; β. 太 2:11; γ. —; δ. 創 39:2; ε. 約 1:34; ζ. 約 10:34; η. 約壹 4:8; 1. 可 3:20; 2. 可 1:26; 3. 約 5:41; 4. 太 13:34; 5. 可 1:5; 6. 可 2:28; 7. 可 1:9; 8. 約壹 4:16; 9. 可 2:27; 10. 可 3:7; 11. —; 12. —; 13. 創 9:8; 14. 出 2:23; 15. 創 22:11; 16. 約 3:17; 17. 約 5:24; 18. 約 14:1; 19. 可 14:61; 20. 出 15:22.

練習 9

形容詞

語法分析

因為你的語法分析沒有上下文，只是抽出一些字，一些變化字形可能不只一個性。只挑出一個即可。我在形容詞部分不使用通常會用的“(2x)”。

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἀγαθῶν					
2. πιστάς					
3. κακῶ					
4. νεκρόν					
5. ἐσχάτους					
6. κόσμου					
7. ἐντολαῖς					
8. ἐμά					
9. πρώτη					
10. ἀλλήλας					

暖身

- α. ὁ πιστὸς δοῦλος
- β. τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
- γ. τὸν υἱὸν τὸν ἀγαπητόν
- δ. υἱὸν ἀγαπητόν
- ε. τὸν λόγον τὸν ἐμόν
- ζ. οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ (2x)

η. πιστὸς δὲ ὁ θεός.

翻譯

1. ὁ λόγος ... κρινεῖ (他/她/牠/它將審判=he/she/it will judge) αὐτὸν ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.
2. ¹ ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν (他/她/牠/它們將……釘十字架=they crucified) αὐτόν.
3. ὁ πατήρ (父=father) ἐγείρει (他/她/牠/它使……復活=he/she/it raises) τοὺς νεκρούς.
4. ² ὁ θεωρῶν (看見……的人=one who sees) τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων (相信的=who believes) εἰς αὐτὸν ἔχη (他/她/牠/它有=he/she/it has) ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω (我將使……復活=I will raise) αὐτὸν ἐγὼ [ἐν] τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.
5. μὴ νικῶ (你要被勝過=Be conquered!) ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά (你要勝過=Conquer!) ἐν³ τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

---

¹ 提示：哪個是主詞？

² 提示：辨認主要動詞與主詞。

³ ἐν 有「在……裡」(in) 之外的意義。其中之一是表示藉以完成一個動作的「方法」(means)。這麼用時，可以翻譯作「用」(with)。

6. ἔσονται⁴ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.⁵
7. ῥύσεταιί (他/她/牠/它將救 = he/she/it will rescue) με⁶ ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς⁷ ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει (他/她/牠/它將救 = he/she/it will save) εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν⁸ ἔπουράνιον.⁹
8. μείνατε (你們要停留 = Remain!) ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε (你們遵守 = you keep), μενεῖτε (你們將停留 = you will remain) ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός (父 = father) μου τετήρηκα (我已經遵守 = I have kept) καὶ μένω (我停留 = I remain) αὐτοῦ¹⁰ ἐν τῇ ἀγάπῃ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε (你們愛 = you love) ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα (我愛了 = I loved) ὑμᾶς (你們 = you).
9. αὐτοῦ¹¹ γὰρ ἐσμεν ποίημα (手藝 = workmanship), κτισθέντες (被造的 = created) ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ (為了 = for) ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς¹² προητοίμασεν (他/她/牠/它預先準備 = he/she/it prepared beforehand) ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν (我們可以行 = we might walk).

⁴ 「他/她/牠/它們將是」(They will be)。εἰμί 的一個字形。

⁵ 提示：本節經文第二部分省略了動詞。

⁶ 這是 ἐγὼ 的直接受格字形。

⁷ 這個字是所有格，意思是「每一個」(every)。

⁸ 注意：冠詞使得 ἔπουράνιον 位於形容詞位置，雖然它與所修飾的字 (βασιλείαν) 之間有另一個字 (αὐτοῦ) 隔開。

⁹ 「屬天的」(Heavenly)。這是一個陰性字 (雖然看起來不像)，這說明了冠詞用這個性的原因。

¹⁰ 雖然表示歸屬關係的 αὐτοῦ 通常跟在所修飾的字後面，卻也可以放在所修飾的字之前。

¹¹ 保羅把 αὐτοῦ 放在這節經文的開頭，讓你看見他所強調的是甚麼？

¹² 「那……的」(which)。翻譯這個字時不要使用鑰詞。我們會在第 14 課說明理由。

10. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ (寶庫=treasure) ἐκβάλλει (他/她/牠/它拿出 =he/she/it brings out) ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.

額外的練習

11. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη τῷ δούλῳ· αἱ ἐντολαὶ τοῦ θεοῦ πισταὶ καὶ ἀγαθαί, οὐ κακαί.
12. ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ οἱ πονηροὶ ἐξῆλθον (他/她/牠/它們出去=they went out) ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ.
13. οἱ ὀφθαλμοί¹³ μου ἐπὶ τοὺς πιστούς.
14. ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ¹⁴ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς¹⁵ υἱῶν Λευὶ¹⁶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς (二十歲=twenty years old) καὶ ἐπάνω (以上=above).
15. νῦν γὰρ ἔγνω (我知道=I know) ὅτι φοβῆ (你敬畏=you fear) τὸν θεὸν σὺ καὶ οὐκ ἐφείσω¹⁷ τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ.¹⁸
16. γινώσκωμεν (我們知道=we know) ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν.¹⁹
17. ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.²⁰
18. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ (你們愛=you love) με,¹⁸ τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσετε (你們將遵守=you will keep).
19. ἰδοὺ δέδωκα (我已經擺=I have set) πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν.
20. ὁ πιστεύων (相信……的人=one who believes) εἰς τὸν υἱὸν ἔχει (他/她/牠/它有=he/she/it has) ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν (不相信……的人=one who does not believe) τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται (他/她/牠/它將看見=he/she/it will see) ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει (他/她/牠/它停留=

¹³ ὀφθαλμός, -οῦ, ὁ, 眼睛 (eye)。

¹⁴ 提示：Δαυίδ 是所有格。

¹⁵ ἀριθμός, -οῦ, ὁ, 數目 (number)。

¹⁶ 提示：Λευί 是所有格。

¹⁷ ἐφείσω 意指「你顧惜」(you spared)，以所有格作直接受詞。也有其他的字是如此的。

¹⁸ ἐγὼ 的直接受格。

¹⁹ 提示：這個動詞的主詞為何？

²⁰ τούτου 是 οὗτος 的所有格單數陽性，意思是「這個」(this)。你有沒有注意到它的位置有何不同？它位於敘述位置，但如果你插入「是」(is) 字，意思就不通。這是這個字的一個特性：位於敘述位置，但翻譯時必須把它當作好像是位於形容位置。我們會在第 13 課更詳盡討論。

he/she/it remains) ἐπ' αὐτόν.

摘要

1. 要看出一節經文的句法結構，先辨認主要的主詞往往是很要緊的。
2. ἐν 也可以是「用」(with)之意。
3. αὐτοῦ 也可以放在所修飾的字之前。

出處

α. 太 24:45; β. 太 16:21; γ. 創 22:2; δ. 可 12:6; ε. 約 8:43; ζ. 太 13:38; η. 林前 10:13; 1. 約 12:48; 2. 可 15:25; 3. 約 5:21; 4. 約 6:40; 5. 羅 12:21; 6. 太 20:16; 7. 提後 4:18; 8. 約 15:9-10, 12; 9. 弗 2:10; 10. 太 12:35; 11. —; 12. —; 13. 詩 101:6 [LXX 100:6]; 14. 代上 23:27; 15. 創 22:12; 16. 約壹 2:18; 17. 約 18:36; 18. 約 14:15; 19. 申 30:15; 20. 約 3:36.

第 6-9 課

複習 # 2

文法

1. 你如何確認名詞或形容詞的字幹？

2. 將希臘文的格與它在文法上的功用連起來：

直接受詞	間接受格
間接受詞	所有格
歸屬	主格
主詞	直接受格

3. 在下列句子中，寫出用於所列舉之功用的字：

a. ἀγαπᾷ (他／她／牠／它愛 = he/she/it loves) ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ᾧ (給他／她／牠／它 = to which) ἔδωκε

(他／她／牠／它賜 = he/she/it gave) τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

主詞

直接受詞

歸屬

b. οἱ προφῆται τοῦ Ἰησοῦ ἐλάλησαν (他／她／牠／它們說 = they spoke) τοῖς ἀνθρώποις τὸν

λόγον.

主詞

直接受詞

歸屬

間接受詞

4. 冠詞或形容詞的字形與它所修飾的名詞字形有何關連？
5. 形容詞的名詞用法與形容用法有何不同？
6. 你怎麼知道一個形容詞是位於形容位置或敘述位置。如果無法分辨形容詞的位置，要如何翻譯？
7. 舉出形容用法之形容詞的兩個位置的例子：
  - a.
  - b.
8. 一個陰性名詞的單數所有格與間接受格會由 alpha 變為 eta，有何規則可循？
9. 如何知道一個形容詞是作名詞用？
10. 寫出名詞的頭六個規則：
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
11. 寫出第一與第二格變式完整的詞形變化表：

	陽性	陰性	中性		陽性	陰性	中性
主格,單				主格,複			
所有,單				所有,複			
間受,單				間受,複			
直受,單				直受,複			

12. 寫出定冠詞完整的詞形變化表：

	陽性	陰性	中性		陽性	陰性	中性
主格,單				主格,複			
所有,單				所有,複			
間受,單				間受,複			
直受,單				直受,複			

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. λόγοις					
2. ἀγάπη					
3. πονηρά					
4. ἁμαρτίας					
5. ταῖς					
6. κόσμου					
7. καιρῶν					
8. εὐαγγελίῳ					
9. ἀγαθόν					
10. ἀγάπης					

翻譯：約翰一書4:1-6

如果有甚麼字是你在單字部分尚未學到的，使用字典找出它的意義。試著在翻譯時維持希臘文的順序，除非譯出的中英文很破。

πνεῦμα 是第三格變式的字（第 10 課），意思是「靈」（spirit）。πνεύματι 是間接受格單數，而 πνεύματα 是主格或直接受格複數。

4:1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ (每一個=every) πνεύματι πιστεύετε¹ ἀλλὰ δοκιμάζετε (你們要試驗!
= test!) τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ (許多的=many) ψευδοπροφήται
ἐξεληλύθασιν (他/她/牠/它們已經出去了=they have gone out) εἰς τὸν κόσμον. 4:2 Ἐν τούτῳ (這個=
this) γινώσκετε (你們知道=you know) τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν (每一個=Every) πνεῦμα ὃ (那……的
=that) ὁμολογεῖ (他/她/牠/它承認=he/she/it confesses that) Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ (肉身=flesh)
ἐληλυθότα (他/她/牠/它已經來了=he/she/it has come) ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, 4:3 καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ
ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό (這=this) ἐστίν τὸ² τοῦ ἀντιχρίστου,
ὃ ἀκηκόατε (你們已經聽見=you have heard) ὅτι ἔρχεται (他/她/牠/它正在來=he/she/it is coming), καὶ
νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστίν ἤδη.

4:4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία (小孩子=little children), καὶ νενικήκατε (你們已經勝過
=you have overcome) αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ (那是……的=the one who is) ἐν ὑμῖν ἢ ἐν τῷ κόσμῳ.
4:5 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν, διὰ τοῦτο³ ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν (他/她/牠/它們說=they speak)
καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.⁴ 4:6 ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων (認識……的=one who knows)
τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν (我們=us), ὃς (那……的=who) οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν.
ἐκ τούτου⁵ γινώσκομεν (我們知道=we know) τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

¹ 這個動詞的意思是「你們要相信！」(believe!)，帶間接受格作直接受詞。

² τό 通常修飾的字省略了，在這裡是甚麼字？

³ διὰ τοῦτο 是個慣用語，意思是「為了這個理由」(for this reason)。

⁴ 這個動詞的意思「他/她/牠/它聽見=he/she/it hears」，可以帶所有格或直接受格，作直接受詞。

⁵ ἐκ τούτου 是個慣用語，在此意思是「藉此」(by this)。

練習 10—第一條路

第三格變式名詞

寫出所有的格字尾的詞形變化總表

	第一／第二格變式			第三格變式	
	陽性	陰性	中性	陽／陰性	中性
主格, 單					
所有, 單					
間受, 單					
直受, 單					
主格, 複					
所有, 複					
間受, 複					
直受, 複					

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. σαρκί					
2. τίνος					
3. πάσας					
4. ἐνός					
5. σῶμα					
6. ὀνομάτων					
7. ἓνα					
8. τινες					
9. σαρκί					
10. πνεύματα					

暖身

- α. τῷ ὀνόματί μου
- β. τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους
- γ. εἰς σάρκα μίαν
- δ. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι
- ε. ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ
- ς. τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;
- η. ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ

翻譯

1. πάντες ἔρχονται (他／她／牠／它們正去 = they are going) πρὸς αὐτόν.
2. Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι¹ Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν (是……的 = ones who are) ἐν Φιλίπποις.
3. τί ἀγαθὸν² ποιήσω (我必須作 = I must do) ἵνα σχῶ (我可以承受 = I might inherit) ζωὴν αἰώνιον;
4. καὶ ἐλάλησαν (他／她／牠／它們告訴了 = they told) αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

---

¹ 提示：記得同位語（練習 7；第 10 句）嗎？

² 這位年輕的富人所問的，是跟隨耶穌的條件，還是他試圖靠自己贏得進入天堂的資格？這個字給了你一個提示。

5. ³ καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
6. ἔλεγεν (他/她/牠/它正說 = he/she/it was speaking) περὶ τοῦ ναοῦ (殿 = temple) τοῦ⁴ σώματος αὐτοῦ.
7. οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν (當他說 = when he speaks) λέγει (他/她/牠/它說 = he/she/it says) Ἀνάθεμα⁵ Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται (他/她/牠/它能 = he/she/it is able) εἰπεῖν (說 = to say) Κύριος Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
8. τί με⁶ λέγεις (你稱 = you call) ἀγαθόν;⁷ οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.⁸
9. τίνα λέγουσιν (他/她/牠/它們說 = they say) οἱ ἄνθρωποι εἶναι (是 = to be) τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

³ 提示：這是一個完整的句子，而不是一個片語。你必須補充一個動詞。

⁴ 提示：σώματος 與 ναοῦ 有何文法關係？參練習 7，第 10 句。

⁵ 發出這個字的音，你就知道它的意思（中文讀者可能不知道；這個字的意思是「咒詛」）。

⁶ με 是 ἐγώ 的直接受格單數。

⁷ 一個動詞往往需要兩個直接受詞。有時，一個受詞是人，另一個則不是（如這個例子）。有時則兩個受詞都不是人。這叫做「雙重直接受格」（double accusative）。

⁸ θεός 與 εἷς 有何文法關係？

10. ⁹ τοῖς πᾶσιν γέγονα (我已經成了=I have become) πάντα.

額外的練習

11. καθαρίζομαι (我是潔淨的=I am cleansed) ἀπὸ ἁμαρτίας μου ὑπὸ τῆς σαρκὸς τοῦ Ἰησοῦ.

12. τὰ γὰρ ὀνόματα τῶν ἁγίων παρὰ τῷ θεῷ ἐστὶν ἐν τοῖς αἰωνίοις οὐρανοῖς.

13. κατατριβῶσιν (他/她/牠/它們耗盡了=they are consumed) σάρκες σώματός σου.

14. ἀσπάζομαι (我問候=I send greetings) ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ πατρὸς· κατὰ σάρκα καὶ πνεῦμα ἡνωμένοις (那些與……合一的=those who are united) πάσῃ ἐντολῇ αὐτοῦ.

15. καὶ ἐκάλεσεν (他/她/牠/它給了=he/she/it gave) Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσιν.

16. καὶ ἐδικαιώθη (他/她/牠/它被稱為義=he/she/it is vindicated) ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

17. Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε¹⁰ ἀλλὰ δοκιμάζετε (你們要試驗=test!) τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν.

18. πάντα ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσὶν, καὶ οὐδὲν λέληθεν (他/她/牠/它從……被隱藏=he/she/it is hidden from) τὴν βουλήν αὐτοῦ.

19. Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔσῃ (是……的=one that is) ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν (是……的人=ones who are) ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐα.

20. ἐν ἀγάπῃ προσελάβετο (他/她/牠/它接受了=he/she/it received) ἡμᾶς (我們=us) ὁ δεσπότης.¹¹ διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν (就是……的=which) ἔσχεν (他有=he had) πρὸς ἡμᾶς, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἔδωκεν (他/她/牠/它給了=he/she/it gave) ὑπὲρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ κύριος ἡμῶν (我們的=our) ἐν

⁹ 提示：徹底想一下兩個形容詞的性各種的可能性。

¹⁰ 「你們要相信！」(Believe!)。帶間接受格為直接受詞。

¹¹ δεσπότης, -ου, ὁ, 主人 (master, lord)。

θελήματι θεοῦ, καὶ τὴν¹² σάρκα ὑπὲρ τῆς σαρκὸς ἡμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

摘要

1. 一個動詞有時需要兩個直接受詞（「雙重直接受格」）。有時，一個受詞是人，另一個則不是。有時則兩個受詞都不是人。第二個受詞的翻譯有時需要輔助的字，如「關於」（about）。

出處

α. 可 9:37; β. 弗 1:15; γ. 太 19:5; δ. 提前 5:24; ε. 西 1:22; ζ. 太 12:48; η. 弗 2:14; 1. 約 3:26; 2. 腓 1:1; 3. 太 19:16; 4. 徒 16:32; 5. 路 1:49; 6. 約 2:21; 7. 林前 12:3; 8. 可 10:18; 9. 太 16:13; 10. 林前 9:22; 11. —; 12. —; 13. 箴 5:11; 14. 伊格那丟《羅》1:0; 15. 創 2:20; 16. 路 7:35; 17. 約壹 4:1; 18. 《革一》27:6; 19. 林後 1:1; 20. 《革一》49:6.

¹² 提示：你記得定冠詞也可以有其他的功用嗎？

練習 II—第一條路

第一與第二人稱代名詞

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. σοι					
2. ὑμῖν					
3. πίστιν					
4. σε					
5. πατρός					
6. ὑμεῖς					
7. ὕδατα					
8. ἡμᾶς					
9. πίστεις					
10. ἐμοῦ (3x)					

暖身

- α. ἤνεγκα (我帶了=I brought) τὸν υἱόν μου πρὸς σέ.
- β. ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου
- γ. υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν
- δ. ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
- ε. τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας (教導=teaching)
- ζ. Ἄσπάζονται (他／她／牠／它們問候=they greet) ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι.
- η. οὐκ ἔχω (我有=I have) ἄνδρα.

翻譯

1. ἔγὼ ἐβάπτισα (我施洗了=I baptized) ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει (他/她/牠/它將施洗=he/she/it will baptize) ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
2. ἐγὼ ἐλήλυθα (我已經來了=I have come) ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου.
3. ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν (我們已經撇下=we have left) πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν² σοι.
4. καὶ καυχώμεθα (我們歡樂=we rejoice) ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.
5. ὃς (那……的=who) ἂν ἔν τῶν τοιούτων (這些=these) παιδίῳν (孩子=children) δέξηται (他/她/牠/它接受=he/she/it receives) ἐπὶ³ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται⁴ καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχηται (他/她/牠/它接受=he/she/it receives), οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά (差遣……的=one who sent) με.

¹ 這節經文使用人稱代名詞，含有任何強調嗎？一如既往，讓上下文指引你。

² 「我們已經跟隨」(we have followed)。這個動詞帶間接受格作直接受詞，這也表示你不需用鑰詞來翻譯 σοι。

³ 你正在學習的許多希臘字，意思其實比你猜想的更為不固定。在這處經文中，我們給你很棒的、簡潔的定義，讓你可以學習它們的基本意義，然而大多數的字都有廣泛的意義，你會在後面幾課中開始掌握它們。

介詞尤其如此。很少有介詞是只有一個或兩個意義的，而 ἐπί 或許是意思最多變的介詞。它有時似乎可以表達任何的意思。其實不是，但它的意思的確相當有彈性。它比較重要的意思之一是描寫一個情緒或動作所根據的基礎。在此，它描寫一個孩子被接納的基礎，在中英文中我們說「奉我的名」(in my name)。

⁴ 提示：δέχεται 的意思是「他/她/牠/它接受」(he/she/it receives)，它的主詞是甚麼？

6. εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος (老師=teacher), πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε.
7. καὶ ἰδὼν (看見……以後=after seeing) ὁ Ἰησοῦς⁵ τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει (他/她/牠/它說=he/she/it says) τῷ παραλυτικῷ (癱瘓的人=paralytic) τέκνον, ἀφίενταί (他/她/牠/它們被赦免了=they are forgiven) σου αἱ ἁμαρτίαι.
8. ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου [καὶ αἱ ἀδελφαί⁶ σου] ἔξω ζητοῦσίν (他/她/牠/它們找=they seek) σε. καὶ ἀποκριθεὶς (回答=answering) αὐτοῖς λέγει (他/她/牠/它說=he/she/it says): τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί [μου]; ... ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅς (那……的=who) [γὰρ] ἂν ποιήσῃ (他/她/牠/它作=he/she/it does) τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.
9. Πάντα μοι παρεδόθη (他/她/牠/它們被賜=they were given) ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει⁷ τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ,⁸ οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός.

⁵ 因為 Ἰησοῦς 是主格，它不可能是分詞 ἰδὼν 的受詞。在聖經希臘文中，作者將句子的主詞 (ὁ Ἰησοῦς) 放在分詞片語 (ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν) 裡面，是很普遍的作法。你始終要把主詞拉出來，放在分詞片語的前面或後面。

「分詞」是個像 “eating”、“seeing” 這類 “-ing” 的字。「分詞片語」則是分詞與其直接受詞與修飾詞。分詞片語是附屬片語，不能包含句子的主要主詞與動詞。我們會在第 26 課討論。

⁶ 這個字出現不及五十次。但知道它的自然性別，你應該能夠決定它的意義。

⁷ 「他/她/牠/它知道」(he/she/it knows)。ἐπιγινώσκω 形容比 γινώσκω 更充分、更完滿的認識。

⁸ 提示：πατήρ 是主格，因為它後面跟著一個隱含的 ἐπιγινώσκει。

10. Οὐκ⁹ εἰμὶ ἐλεύθερος (自由的=free); οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα (我已經看見=I have seen); οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ;¹⁰

額外的練習

11. ὑμῖν δὲ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ πίστις εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12. τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐστὶν ἵνα τηρῶμεν (我們遵守=we keep) τὰς ἐντολὰς τὰς ἀγαθὰς αὐτοῦ.
13. καὶ ἐπωνόμασεν (他/她/牠/它命名=he/she/it named) τὴν πόλιν (城市=city) ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώχ.
14. οὐχ ἓνα θεὸν ἔχομεν (我們有=we have) καὶ ἓνα Χριστὸν καὶ ἓν πνεῦμα τῆς χάριτος τὸ ἐκχυθὲν (被澆灌的=one that was poured out) ἐφ' ἡμᾶς, καὶ μία κλήσις (呼召=calling) ἐν Χριστῷ;
15. τιμήσει (他/她/牠/它將尊敬=he/she/it will honor) αὐτούς ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς ὃν (那……的=whom) ἐλπίζουσιν (他/她/牠/它們盼望=they hope) σαρκί, ψυχῇ,¹¹ πνεύματι, πίστει, ἀγάπη.
16. καὶ εἶπεν ὁ θεός· τί ἐποίησας (你作了=you did); φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ (他/她/牠/它正喊叫=he/she/it is crying out) πρὸς με ἐκ τῆς γῆς.
17. ὁδοὶ δύο εἰσὶν διδαχῆς καὶ ἐξουσίας, ἡ ... τοῦ φωτὸς καὶ ἡ τοῦ σκότους· διαφορὰ¹² δὲ πολλή¹³ τῶν δύο ὁδῶν.

⁹ 希臘文有幾個方式可以問一個問句。其中兩個方式在問題中隱含了答案。如果句子以 οὐ 開始，隱含的答案為「是的」。如果以 μή 開始，那麼隱含的答案為「不」。英文也是如此：“You want to learn Greek, don't you?” 與 “You don't want to learn Greek, do you?” 兩者都隱含了答案。這在 § 31.19 詳細討論。

¹⁰ 翻譯問句，有時最簡單的方式是先把它譯作一般的直述句，再變成問句。開始時先忽略開頭的 οὐ 與 οὐχ 也可能有幫助。

¹¹ ψυχῇ, -ῆς, ἡ, 魂，性命，自己 (soul, life, self)。

¹² διαφορὰ, -ᾶς, ἡ, 不同 (difference)。

¹³ 提示：πολλή 位於敘述位置。

18. καὶ εἶπεν Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ· εὐλογήσατε (你們要稱頌! =bless!) κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· καὶ εὐλόγησεν (他/她/牠/它稱頌=he/she/it blessed) πᾶσα ἡ ἐκκλησία κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν.
19. οὗτος ἦλθεν (他/她/牠/它來了=he/she/it came) εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ (他/她/牠/它可以作見證=he/she/it might witness) περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν (他/她/牠/它們可以相信=they might believe) δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ... τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.
20. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπεν (他/她/牠/它增加了=he/she/it increased) [ἐν τῇ] σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ¹⁴ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

中英文翻譯為希臘文

納入中英文翻譯為希臘文的練習，有違我們一般的作法，因為我們的焦點在於辨認希臘文。但人稱代名詞既重要又簡單。試著從中英文翻成希臘文或許是不錯的作法。尤其棒的是可以證實你瞭解了中英文代名詞的不同字形。中文無法區分主詞與直接受詞，需參考英文。

1. 給我 (to me)	6. 給你們 (to you (plural))
2. 我們的 (our)	7. 我 (主格, I)
3. 我們 (直接受格, us)	8. 你的 (your)
4. 你 (you)	9. 我們 (主格, we)
5. 我的 (my)	10. 你們 (you (plural))

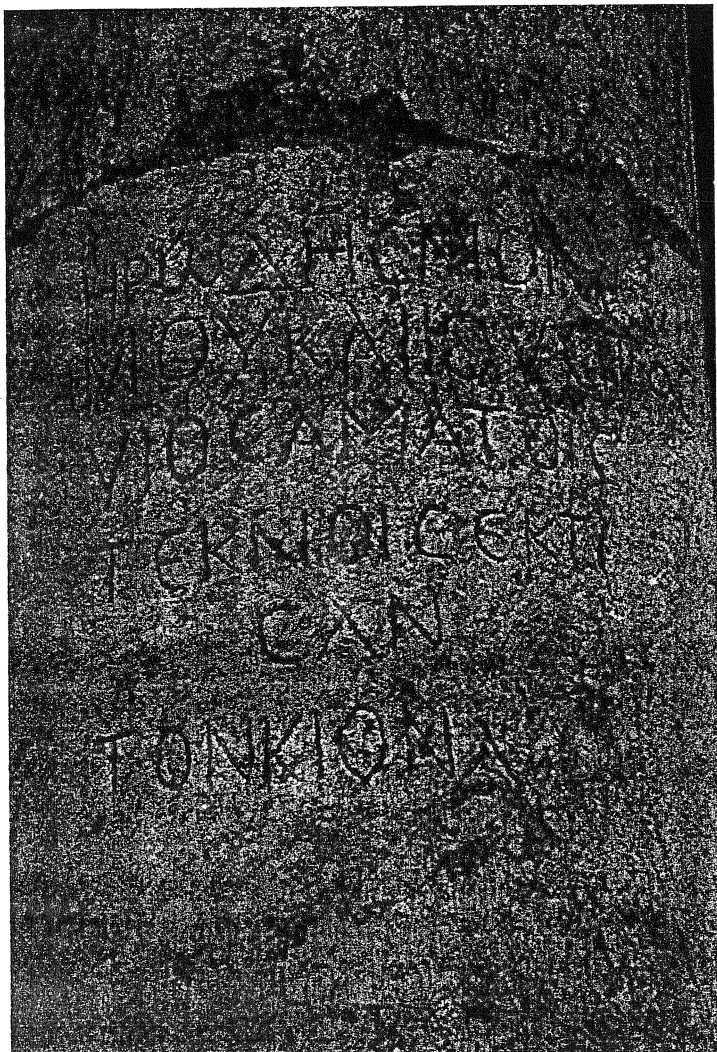
摘要

1. ἐπί 可以用來描寫一個動作或情緒所根據的基礎。許多字的意義很有彈性，尤其是介詞。
2. 主要動詞的主詞可以放在分詞片語裡面。
3. 一個問句如果以 μή 開始，作者預期否定的答案。如果以 οὐ 開始，作者預期肯定的答案。見 § 31.19。

出處

α. 可 9:17; β. 約 20:28; γ. 太 5:45; δ. 徒 3:16; ε. 提前 4:6; ζ. 羅 16:16; η. 約 4:17; 1. 可 1:8; 2. 約 5:43; 3. 可 10:28; 4. 羅 5:2; 5. 可 9:37; 6. 太 23:8; 7. 可 2:5; 8. 可 3:32-35; 9. 太 11:27; 10. (林前 9:1); 11. —; 12. —; 13. 創 4:17; 14. (《革一》 46:6); 15. 伊格那丟《非》 11:2; 16. 創 4:10; 17. 《巴拿巴》 18:1; 18. 代上 29:20; 19. 約 1:7-8; 20. 路 2:52.

¹⁴ ἡλικία, -ας, ἡ, 身材 (stature)。

ΗΡΩΔΗΣ ΜΟΝΙ-
ΜΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΣΤΟΣ
ΥΙΟΣ ΑΜΑ ΤΟΙΣ
ΤΕΚΝΟΙΣ ΕΚΤΙ-
ΣΑΝ
ΤΟΝ ΚΙΟΝΑ

這是迦百農會堂一根柱子上的碑文。這座會堂建築在第一世紀的另一座會堂之上。碑文上寫著「Ἡρώδης Μονιμοῦ καὶ Ἰούστος υἱὸς ἅμα τοῖς τέκνοις ἔκτισαν τὸν κίονα」，當然是沒有重音符號的。它的意思是「莫尼墨的（兒子）希律與（他的）兒子猶士都並他們的兒女豎起這根柱子」。

練習 I2—第一條路

αὐτός

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. αὐτό					
2. σοι					
3. αὐταί					
4. αὐτοῖς					
5. αὐτήν					
6. ἡμῖν					
7. αὐτῶ					
8. πόδα					
9. αὐτῆς					
10. ὑμῶν					

暖身

- α. αὐτὸς εἶπεν αὐτῇ
- β. ὑπὲρ αὐτῆς
- γ. ὁ διδάσκαλος αὐτῶν ἐστὶν μαθητῆς αὐτοῦ.
- δ. αὐτοὶ γάρ εἰσιν οἱ πόδες ὑμῶν.
- ε. ἡ αὐτὴ σὰρξ
- ζ. αὐτὸς ὁ ὀφθαλμὸς ἐστὶν καλός.
- η. πιστεύω (我相信=I believe) τὸ αὐτό.

翻譯

1. φέρετε (你們要帶來=Bring!) αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν (他/她/牠/它們帶來了=they brought) αὐτὸν πρὸς αὐτόν.
2. πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν (他/她/牠/它說=he/she/it spoke) ὁ Ἰησοῦς λέγων (說=saying)· ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου.
3. ὁ δὲ¹ παρήγγειλεν (他/她/牠/它吩咐=he/she/it commanded) αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν (告訴=to speak).
4. προσηύξαντο (他/她/牠/它們禱告=they prayed) περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν (他/她/牠/它們可以接受=they might receive) πνεῦμα ἅγιον.
5. Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν (他/她/牠/它施洗=he/she/it was baptizing) ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
6. ² πιστεύετε (你們要相信=Believe!) μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε.

---

¹ δέ 往往出現在子句的開頭，接著如果沒有 ὁ 所修飾的名詞，這個結構的意思就是「但他」。

² 提示：你可能需要在 ὅτι 子句內補充一個動詞。

7. Παρακαλῶ (我勸=I urge) δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ³ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα⁴ τὸ αὐτὸ⁵ λέγητε (你們說=you say) πάντες.⁶
8. πορευθέντες (去了=having gone) οὖν μαθητεύσατε (你們要使……作門徒=make disciples of!) πάντα τὰ ἔθνη (萬民=nations), βαπτίζοντες (施洗=baptizing) αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες (教導=teaching) αὐτούς τηρεῖν (遵守=to keep) πάντα ὅσα ἐνετειλάμην (我已經吩咐=I have commanded) ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας⁷ ἕως τῆς συντελείας (末了=end) τοῦ αἰῶνος.
9. ἐπάραντες (舉起=raising up) δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα⁸ εἶδον (他/她/牠/它們看見了=they saw) εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.
10. ⁹ ἀδελφοί μου, χαίρετε (你們要喜樂=rejoice!) ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν (寫=to write) ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν (麻煩=troublesome).

³ 在這裡的上下文中，διὰ 意指「在……內」(in)。

⁴ 你有沒有注意到：一般的翻譯「為要叫」(in order that) 在這節經文中意思不通？該如何翻譯？

⁵ 你必須為這個字補充額外的翻譯。考慮它的數與性（根據它的自然性）。

⁶ 提示：因為這是主格，一定是主詞，但是甚麼的主詞？

⁷ 指稱動作是在何時發生的，用間接受格（「表時間的間接受格」[dative of time when]），指稱一個動作發生的時間有多久，用直接受格（「表時間長短的直接受格」[accusative of time how long]）。

⁸ οὐδένα 是陽性或中性？

⁹ 第二個句子省略了動詞。

額外的練習

11. ὁ δὲ μαθητὴς οὐκ ἐστὶν ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ, οὗτος γὰρ ὁ πρῶτος τῶν πάντων.
12. πάλιν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· οἱ πιστοὶ αὐτοὶ εἰσελεύσονται (他／她／牠／它們將進入 = they will enter) εἰς τὴν αὐτὴν ζωὴν.
13. καὶ ἔδωκεν (他／她／牠／它給了 = he/she/it gave) τὸν καρπὸν αὐτοῦ¹⁰ καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς.
14. σὺ οὖν ἐπιγνούς (認出 = recognizing) τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπόστα (你要遠離! = stay away!) ἀπ' αὐτοῦ καὶ μηδὲν αὐτῷ πίστευε (你要相信! = believe!), ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ εἰσι καὶ ἀσύμφορα¹¹ τοῖς δούλοις τοῦ θεοῦ.
15. καὶ ηὐλόγησεν (他／她／牠／它賜福了 = he/she/it blessed) ὁ θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀξάνεσθε (你們要增多! = be fruitful!).
16. [εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη (被榮耀 = is glorified) ἐν αὐτῷ] καὶ ὁ θεὸς δοξάσει (他／她／牠／它將榮耀 = he/she/it will glorify) αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.
17. αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν (他／她／牠／它將……交託了 = he/she/it entrusted) αὐτὸν αὐτοῖς.
18. Διαιρέσεις (多樣 = varieties) δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων¹² εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς θεὸς ὁ ἐνεργῶν (作工的 = one who works) τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.¹³
19. ¹⁴ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν (他／她／牠／它們正作 = they were doing) τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
20. ¹⁵ καὶ κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν (他／她／牠／它立了 = he/she/it made) ὁ θεός.

¹⁰ αὐτοῦ 的先行詞是善惡知識樹。

¹¹ ἀσύμφορος, ον, 有害的 (harmful)。

¹² ἐνεργημα, -ματος, τό, 活動, 工作, 經歷 (activity, working, experience)。

¹³ πᾶσιν 是陽性或中性?

¹⁴ 提示: 主詞是甚麼? 字序如何幫助你理解這處經文的重點?

¹⁵ 提示: αὐτόν 是直接受詞。先找到主詞。καί ... καί 的結構可以翻譯為「既……又」(both ... and)。我們會在練習 22 的第 7 句討論「相關連接詞」(correlative conjunctions)。

中英文翻譯為希臘文

寫出對應於下列中英文代名詞的希臘文字形。中文無法區分主詞與直接受詞，需參考英文。

1. 他（直接受格，him）	6. 他的（his）
2. 它的（its）	7. 給它（to it）
3. 給他們（to them）	8. 她（主格，she）
4. 他們的（their）	9. 他們（主格，they）
5. 她的（her (possessive)）	10. 他（主格，he）

摘要

1. ὁ δέ 往往出現在子句的開頭，接著如果沒有 ὁ 所修飾的名詞，這個結構的意思就是「但他」。
2. 用間接受格表示動作是在何時發生的，用直接受格表示一個動作發生的時間有多久。

出處

α. —; β. —; γ. —; δ. —; ε. 林前 15:39; ζ. —; η. —; 1. 可 9:19-20; 2. 約 8:12; 3. 路 8:56; 4. 徒 8:15; 5. 約 4:2; 6. 約 14:11; 7. 林前 1:10; 8. 太 28:19-20; 9. 太 17:8; 10. 腓 3:1; 11. —; 12. —; 13. (創 3:6); 14. 《牧人》 36:6; 15. 創 9:1; 16. 約 13:32; 17. 約 2:24; 18. 林前 12:4-6; 19. 路 6:23; 20. 徒 2:36.

練習 I3—第一條路

指示代名詞／形容詞

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. τούτων					
2. ἐκείνας					
3. με					
4. αὐτή					
5. ἐκεῖνο					
6. ἐνί					
7. ταῦτα					
8. αὐτή					
9. τούτου					
10. ἡμᾶς					

暖身

- α. ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
- β. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
- γ. πῶς ἔστιν τοῦτο;
- δ. πάτερ ἡμῶν
- ε. καὶ ἐκείνοις εἶπεν
- ζ. οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου.
- η. ἐν τῇ πόλει ταύτῃ

翻譯

1. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον (我接受了=I received) παρὰ τοῦ πατρὸς μου.
2. αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη¹ καὶ πρώτη ἐντολή.
3. εἰ ταῦτα οἴδατε (你們知道=you know), μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε (你們作=you do) αὐτά.
4. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν (他/她/牠/它們相信了=they believed) εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν² διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός.
5. διὰ τοῦτο³ ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε (你們聽從=you hear), ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
6. οὗτος ἦλθεν (他/她/牠/它來了=he/she/it came) ... ἵνα μαρτυρήσῃ (他/她/牠/它可以作見證=he/she/it might bear witness) περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν (他/她/牠/它們可以相信=they might believe) δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.
7. λέγει (他/她/牠/它說=he/she/it says) πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· κύριε, δός (你要賜!=give!) μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ.

¹ 雖然希臘文的最高級 (superlative) 正在消逝中，其功用正逐漸被比較級 (comparative) 取代，但在這節經文中我們見到一個頗不尋常的用法，是以原級 (positive degree) 當作最高級使用。

² τῶν Σαμαριτῶν 修飾哪個字？

8. καὶ πᾶς ὁ ἔχων⁴ τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει (他／她／牠／它潔淨=he/she/it purifies) ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός (潔淨的=pure) ἐστίν.
9. ἐν ποίᾳ⁵ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς (你作=you do); ἢ τίς σοι ἔδωκεν (他／她／牠／它給了=he/she/it gave) τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῆς (你可以作=you might do);
10. Νῦν ἡ ψυχὴ (魂=soul) μου τετάρακται (他／她／牠／它憂愁=he/she/it is troubled), καὶ τί εἶπω;⁶ πάτερ, σῶσόν (你要救!=save!) με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον (我來了=I came) εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν (你要榮耀!=glorify!) σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν (他／她／牠／它來了=he/she/it came) οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα (我來了=I glorified) καὶ πάλιν δοξάσω (我將榮耀=I will glorify) .... ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν (他／她／牠／它來了=he/she/it came) ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

額外的練習

11. αἱ δὲ γυναῖκες αὗται οὐκ ἐλπίδα ἔχουσιν (他／她／牠／它們有=they have) ὅτι αὐταῖς οὐ δικαιοσύνη ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
12. οἱ δώδεκα μαθηταὶ οἱ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοὺς πολλοὺς λόγους ἐκείνους ἤκουσαν (他／她

³ διὰ τοῦτο 是慣用語，意指「為了這個理由」(for this reason)。

⁴ ὁ ἔχων 意指「那有……的人」(one who has)。

⁵ ἐν ποίᾳ 意指「藉著甚麼」(by what)。

⁶ 「我能說」(I can say)，但這是問句，所以你必須改變英文的字序。

／牠／它們聽見了=they heard) ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ.

13. καὶ εἶπεν Ἀδάμ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν⁷ ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται (他／她／牠／它將被稱為=he/she/it will be called) γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήμφθη (他／她／牠／它被拿=he/she/it was taken) αὕτη.
14. καὶ ἐκάλεσεν (他／她／牠／它稱=he/she/it called) Ἀδάμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωὴ ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.⁸
15. πολλαὶ γυναικες ἐκοπίησαν (他／她／牠／它們勞苦了=they labored) διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ αὐτῶν.
16. ζητεῖτε (你們要尋求!=Seek!) δὲ πρῶτον⁹ τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται (他／她／牠／它將被加=he/she/it will be added) ὑμῖν.
17. τί ποιούμεν (我們作=we do) ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ (他／她／牠／它正在行=he/she/it is doing) σημεῖα;
18. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα.
19. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε (你們將知道=you will know) ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν ὑμῖν.
20. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν (他／她／牠／它知道=he/she/it knows), οὐδὲ¹⁰ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ¹¹ ὁ πατήρ.

摘要

1. 在通用期希臘文中，最高級正在消逝中，比較級可以表達比較級（更好的）與最高級（最好的）兩種觀念。在一些例子中，甚至以原級當作比較級或最高級使用。讓上下文指引你。
2. διὰ τοῦτο 意指「為了這個理由」。
3. 任何形容詞都可以作副詞用。這時通常都是用直接受格中性（參：翻譯第 16 題）。

⁷ ὀστέον, -ου, τό, 所有格複數為 ὀστέων, 「骨頭」(bone)。也出現它的縮略字形 ὀστοῦν, -οῦ, τό (即 εο 縮略為 ου)。

⁸ τῶν ζώντων 意指「那些活著的人」(those who are living)。

⁹ 在這處上下文中，πρῶτον 是作副詞用。事實上，任何形容詞都可以作副詞用。這時通常都是用直接受格，大多數的字往往是中性。

¹⁰ 正如我們在上一課所看見的 καί, 這裡的兩個 οὐδέ 也是作為「相關連接詞」, 意指「既不……也不」(neither... or)。

¹¹ 在這處上下文中，εἰ μὴ 的意思是「只有」(only)。

出處

α. 約 18:36; β. 太 3:1; γ. (路 1:34); δ. 太 6:9; ε. 太 20:4; ζ. 太 3:17; η. 太 10:23; 1. 約 10:18; 2. 太 22:38; 3. 約 13:17; 4. 約 4:39; 5. 約 8:47; 6. 約 1:7-8; 7. 約 4:15; 8. 約壹 3:3; 9. 可 11:28; 10. 約 12:27-28, 30; 11. —; 12. —; 13. 創 2:23; 14. 創 3:20; 15. (《革一》 55:3); 16. 太 6:33; 17. 約 11:47; 18. 太 10:2; 19. 約 14:20; 20. 可 13:32.

練習 I4—第一條路

關係代名詞

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἃ					
2. ᾧ					
3. ἡ					
4. ἐκείνους					
5. ἃς					
6. οὗτοι					
7. ἧς					
8. ᾧν					
9. φωτί					
10. ἧν					

暖身

- α. τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει (他／她／牠／它正做 = he/she/it was doing)
- β. ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο (他／她／牠／它應許了 = he/she/it promised) ἡμῖν
- γ. ὃς κατασκευάσει (他／她／牠／它將準備 = he/she/it will prepare) τὴν ὁδὸν σου
- δ. ἐν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος
- ε. ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.
- ζ. ¹ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ

¹ 這個暖身題沒有動詞。它是由一個片語和一個子句組成的。

η. ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ὃς ἔσται μεθ' ὑμῶν

翻譯

要能夠辨認每一個關係代名詞，解釋它的格、數、性，解釋該代名詞修飾哪個字，它在句子中有何功用。

1. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα (我已經說=I have spoken) ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
2. ἐπίστευσαν (他/她/牠/它們相信了=they believed) τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
3. ² Γνωρίζω (我使……知道=I make known) δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην (我傳講=I preached) ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε (你們接受了=you received), ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε (你們站住=you stand), δι' οὗ καὶ σώζεσθε (你們得救=you are saved).
4. χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι.
5. ³ ἔρχεται (他/她/牠/它來=he/she/it comes) ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις (墳墓=tombs) ἀκούσουσιν⁴ τῆς φωνῆς αὐτοῦ.
6. ὃς γὰρ ἐὰν⁵ θέλῃ (他/她/牠/它願=he/she/it wishes) τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι (拯救=to save) ἀπολέσει⁶ αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν⁷ ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου

² 提示：如果把這節經文作成句法圖，會比較容易翻譯。

³ 如果覺得這節經文有困難，試試句法圖。找出主詞、主要動詞、與關係子句的功用。

⁴ 「他/她/牠/它們將聽見」(they will hear)。這個動詞的直接受詞可以是所有格或直接受格。

⁵ 記得：γὰρ 是個後置詞，所以可能把通常結合在一起的字分開來。ἐὰν 使 ὃς 成為表示條件的用詞，所以是「凡……的」、「無論誰」(whoever) 之意。

⁶ ἀπολέσει 的意思是「他/她/牠/它將失喪」(he/she/it will lose)。這個動詞的主詞是甚麼？

⁷ ἕνεκεν 是個介詞，意思是「為了……緣故」(on account of)：帶所有格。

σώσει (他/她/牠/它將拯救=he/she/it will save) αὐτήν.

7. ἀληθεύοντες (說實話=speaking the truth) δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν (讓我們成長=let us grow) εἰς αὐτὸν ... ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός.
8. ὡσπερ (正如=just as) γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει (他/她/牠/它使……復活=he/she/it raises) τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ (他/她/牠/它賜生命=he/she/it gives life), οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὗς θέλει (他/她/牠/它願=he/she/it wishes) ζωοποιεῖ (他/她/牠/它賜生命=he/she/it gives life to).
9. νῦν δὲ ζητεῖτέ (你們設法=you seek) με ἀποκτεῖναι (要殺=to kill) ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα (我已經說=I have spoken) ἣν ἤκουσα (我聽見了=I heard) παρὰ τοῦ θεοῦ.
10. καὶ ἡμεῖς μάρτυρες (見證人=witnesses) πάντων ὧν ἐποίησεν (他/她/牠/它作了=he/she/it did) ἔν τε τῇ χώρᾳ (地區=region) τῶν Ἰουδαίων (猶太人=Judeans) καὶ [ἐν] Ἱερουσαλήμ.

額外的練習

11. κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου ὁ Ἰησοῦς ἐποίησεν (他/她/牠/它作了=he/she/it did) σημεῖα μέγала καὶ πόλλα ἐν τῇ πόλει τῆς Ἱερουσαλήμ, ἃ οἱ ὄχλοι εἶδον (他/她/牠/它們看見了=they saw).
12. ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ οἷς ἐστὶν ὁ οἶκος οὗτός εἰσιν ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς τὸ πλοῖον αὐτῶν ἐπὶ τῇ θαλάσῃ.

13. καὶ ἔδωκεν (他／她／牠／它給了=he/she/it gave) τὰ ἐδέσματα⁸ ... ἃ ἐποίησεν (他／她／牠／它作了=he/she/it made) εἰς τὰς χεῖρας Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.
14. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ πάντων ... τῶν κεκλημένων (已經蒙召的人們=ones who have been called) ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ δι' αὐτοῦ, δι' οὗ αὐτῷ δόξα ... θρόνος αἰώνιος ἀπὸ τῶν αἰώνων εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
15. σώζεσθε,⁹ ἀγάπης τέκνα καὶ εἰρήνης. ὁ κύριος τῆς δόξης καὶ πάσης χάριτος μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.
16. Ἰγνάτιος, ὁ καὶ Θεοφόρος, τῇ εὐλογημένῃ (蒙福的人=one who is blessed) ἐν χάριτι τοῦ πατρὸς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ σωτήρι¹⁰ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἀσπάζομαι (我問候=I greet) τὴν ἐκκλησίαν τοῦ πνεύματος ἁγίου.
17. ἐκεῖνός¹¹ μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς (你看見=you see) τὸ πνεῦμα καταβαῖνον (降下=descending) καὶ μένον (停留=remaining) ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων (施洗的人=one who baptizes) τὸ πνεῦμα ἅγιον. καγὼ ἑώρακα (我已經看見=I have seen), καὶ μεμαρτύρηκα (我已經作見證=I have witnessed) ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.
18. ἤγγιζεν (他／她／牠／它已經近了=he/she/it has drawn near) ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἧς ὁ θεὸς ὡμολόγησεν (他／她／牠／它應許了=he/she/it promised) ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ.
19. καὶ κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν (他／她／牠／它立了=he/she/it made) ὁ θεὸς, τὸν αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε (你們將……釘了十字架=you crucified).
20. ἃ δὲ γράφω (我寫=I write) ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι (我說謊=I do not lie).

摘要

1. σώζεσθε.

⁸ ἔδεσμα, -ματος, τό, 食物 (food)。

⁹ 雖然這個句子沒有關係代名詞，但它太酷了，不能不納入，而且它確實用了一個字，是本課的單字。σώζεσθε 是複數命令語氣，意思是「你們要被拯救！」(Be saved!)。這是說「再見」(Farewell)的一個方式。記得下課時對老師和同學說這個字。

¹⁰ σωτήρ, -ῆρος, ὁ, 救主，援救者 (savior, deliverer)。

¹¹ 這是我們早先在《聖經希臘文基礎：課本》§13.9 討論之問題的一個例子：指示代名詞可以減弱，當作人稱代名詞使用。

¹² ἧς 被前一個字的格「牽引」。見課本這一課〈進階資訊〉部分的解釋。

出處

α. 約 2:23; β. 約壹 2:25; γ. 可 1:2; δ. 路 5:3; ε. 可 9:40; ζ. 啟 1:4; η. (腓 4:9); 1. 約 6:63; 2. 約 2:22; 3. 林前 15:1-2; 4. 林前 15:10; 5. 約 5:28; 6. 可 8:35; 7. 弗 4:15; 8. 約 5:21; 9. 約 8:40; 10. 徒 10:39; 11. —; 12. —; 13. 創 27:17; 14. 《革一》 65:2; 15. 《巴拿巴》 21:9; 16. 伊格那丟《馬》 1:0; 17. 約 1:33-34; 18. 徒 7:17; 19. 徒 2:36; 20. 加 1:20.

第 10-14 課

複習 # 3——第一條路

文法

- 解釋下列變化字形的字幹是如何改變的。先寫出該字的字幹，加上格字尾，指出最後的字形，並解釋其間的變化：
  - σάρξ
  - ὄνομα
  - χάρισιν
  - πίστεως
  - πᾶς
- 寫出名詞的第七與第八條規則：
  -
  -
- 描寫下列塞音字母加上 sigma 時的變化：

a. τ + σ »	d. π + σ »
b. β + σ »	e. γ + σ »
c. δ + σ »	f. κ + σ »
- 列出格字尾：

	第一／第二格變式			第三格變式	
	陽性	陰性	中性	陽／陰性	中性
主格, 單					
所有, 單					
間受, 單					
直受, 單					
主格, 複					
所有, 複					
間受, 複					
直受, 複					

5. 人稱代名詞的格、數、性是由甚麼決定的？

- a. 格
- b. 數／性

6. 寫出英文人稱代名詞的詞形變化表

	1單	2單	1複	2複
主詞				
歸屬				
受詞				

7. αὐτός 有哪三個用法？

- a.
- b.
- c.

8. 你如何區分陰性人稱代名詞與陰性指示詞的字形？

9. 指示詞在修飾名詞時，位於哪個位置？

10. 呼格有哪四個基本規則？

- a.
- b.
- c.
- d.

11. 關係代名詞的格、數、性是由甚麼決定的？

- a. 格
- b. 數／性

12. 如何區分關係代名詞與冠詞的字形？

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. πόλεσιν					
2. ὀνόματι					
3. ἡμᾶς					
4. αὕτη					
5. ὄν					
6. πᾶσαν					
7. ἐκκλησίαις					
8. ἐμοί					
9. τούτους					
10. ἡ					
11. οἷς					
12. πολλοῖς					
13. ποδί					
14. ἐκεῖνα					
15. ὕδωρ					

翻譯：約翰一書1:5-2:5

1:5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία¹ ἣν ἀκηκόαμεν (我們已經聽見 = we have heard) ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν (我們傳揚 = we proclaim) ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 1:6 Ἐὰν εἴπωμεν (我們說 = we say) ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν (我們有 = we have) μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν (我們正行 = we are walking), ψευδόμεθα (我們說謊 = we lie) καὶ οὐ ποιοῦμεν (我們作 = we do) τὴν ἀλήθειαν. 1:7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν (我們正行 = we are

¹ ἀγγελία, -ας, ἡ, 信息 (message)。

walking) ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν (我們有 = we have) μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει (他/她/牠/它潔淨 = he/she/it cleanses) ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ^{1:8} ἔὰν εἴπωμεν (我們說 = we say) ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν (我們有 = we have), ἑαυτοὺς πλανῶμεν (我們欺騙 = we deceive) καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ^{1:9} ἔὰν ὁμολογῶμεν (我們承認 = we confess) τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ (他/她/牠/它可以赦免 = he/she/it might forgive) ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρσῃ (他/她/牠/它將潔淨 = he/she/it will cleanse) ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ^{1:10} ἔὰν εἴπωμεν (我們說 = we say) ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν (我們已經犯罪 = we have sinned), ψεύστην ποιούμεν² αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

^{2:1} Τεκνία³ μου, ταῦτα γράφω (我寫 = I write) ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε (你們可以犯罪 = you might sin). καὶ ἔὰν τις ἀμάρτη (他/她/牠/它犯罪 = he/she/it sins), παράκλητον⁴ ἔχομεν (我們有 = we have) πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· ^{2:2} καὶ αὐτὸς ἰλασμός⁵ ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων⁶ δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

^{2:3} Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν (我們知道 = we know) ὅτι ἐγνώκαμεν (我們已經知道 = we have known) αὐτόν, ἔὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν (我們遵守 = we keep). ^{2:4} ὁ λέγων (說……的人 = one who says) ὅτι ἔγνωκα (我已經知道 = I have known) αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν (正在遵守 = is keeping), ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ^{2:5} ὃς δ' ἂν τηρῇ (他/她/牠/它正遵守 = he/she/it is keeping) αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται (他/她/牠/它已經被成全了 = he/she/it has been perfected), ἐν τούτῳ γινώσκομεν (我們知道 = we know) ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν.

² 「我們使」(we make)。這個動詞可以帶「雙重直接受格」，那表示它需要兩個受詞來形成完整的思想。

³ τεκνίον, -ου, τό, 小孩子 (little child)。

⁴ παράκλητος, -ου, ὁ, 辯護者, 中保, 代禱者, 幫助者 (advocate)。

⁵ ἰλασμός, -οῦ, ὁ, 挽回祭, 贖罪祭 (expiation, atoning sacrifice)。

⁶ ἡμέτερος, -α, -ον, 我們的 (our)。

練習 I6—第一條路

現在式主動語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱／格	數	性	字典形	變化後的意義
1. λέγουσιν					
2. ἀκούει					
3. πιστεύομεν					
4. λύεις					
5. ἀκούω					
6. βλέπουσι					
7. λύει					
8. λέγετε					
9. ὦν					
10. πιστεύεις					

暖身

- α. πιστεύω.
- β. τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις.
- γ. ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
- δ. τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπουσιν.
- ε. τότε ἀκούομεν τὸν νόμον μετὰ χαρᾶς.
- ζ. τὸν δὲ νόμον τοῦ κυρίου οὐ λύετε.
- η. καὶ ἀκούει ὁ τυφλὸς τὴν φωνήν.

翻譯

1. τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
2. ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· δαιμόνιον ἔχεις.
3. οὐκ ἔχω ἄνδρα.
4. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος (刺=splinter) τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου;
5. ὁ ὢν (是……的人=one who is) ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
6. πάντοτε (常常=always) γὰρ τοὺς πτωχοὺς (貧窮的=poor) ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν,¹ ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.
7. σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
8. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν² ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός³ βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

¹ 這是一個很好的例子，說明 ἑαυτοῦ 未必永遠是第三人稱。

² 這個字的先行詞為何？你必須根據一般的聖經知識，因為先行詞不在這節經文裡面。

³ διὰ παντός 是個慣用語，意思是「常常」。

9. ⁴ὕμῶν⁵ δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὦτα (耳朵=ears) ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν.

10. λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέωξέν (他/她/牠/它開了
=he/she/it opened) σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν ....

οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη (他/她/牠/它被生下
=he/she/it was born); πῶς οὖν βλέπει ἄρτι (現在=now); ....

ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρτωλός (罪人=sinner) ἐστίν οὐκ οἶδα (我知道=I know)· ἐν
οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν⁶ ἄρτι βλέπω.

額外的練習

11. πιστὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο· διὰ τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ εἰρήνην τε καὶ χαρὰν
ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἔχετε.
12. ὅτε δὲ τῶν λόγων τῶν καλῶν τοῦ θεοῦ ἀκούομεν, ταῦτα πάντα πιστεύομεν, ἔχουσιν γὰρ
ἡμῖν τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίας ζωῆς.
13. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωϋσῆν· τί οὐ πιστεύουσίν μοι ἐν πᾶσιν τοῖς σημείοις οἷς
βλέπουσιν ἐν αὐτοῖς;
14. σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις.

⁴ 這節經文有兩個句子，兩者皆省略了主要動詞。在翻譯之前先把這節經文分成兩半。

⁵ ὑμῶν 修飾哪個字？

15. καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐ μέγας ὁ βασιλεὺς⁷ τῆ ἐξουσία αὐτοῦ;
16. τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.
17. ⁸ ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.
18. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι (以致我們得救 = that we are saved).
19. νῦν δὲ ὑπὸ ἀγγέλου βλέπετε, διὰ τοῦ αὐτοῦ μὲν πνεύματος.
20. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν (他/她/牠/它喊叫 = he/she/it cried out) καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων (相信……的人 = one who believes) εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά (差遣……的人 = one who sent) με.

中英文翻譯為希臘文

1. 他們說 (they say)
2. 你們有 (you (plural) have)
3. 我們相信 (we believe)
4. 他看見 (he sees)
5. 你聽見 (you (singular) hear)

摘要

1. διὰ παντός 是個慣用語，意思是「常常」。

出處

α. 可 9:24; β. 約 3:8; γ. 可 2:10; δ. (約 11:9); ε. —; ζ. —; η. —; 1. 約 5:38; 2. 約 7:20; 3. 約 4:17; 4. 太 7:3; 5. 約 8:47; 6. 太 26:11; 7. 約 9:35; 8. 太 18:10; 9. 太 13:16; 10. 約 9:17,19,25; 11. —; 12. —; 13. (民 14:11); 14. 《智慧》6:13; 15. (《拉三》4:28); 16. 約 5:42; 17. 約 8:45; 18. 徒 15:11; 19. 《牧人》78:2; 20. 約 12:44.

---

⁶ 這個字的意思是「是」(being)，但根據這裡的上下文，可以譯作「雖然我曾是」(even though I was)。

⁷ βασιλεύς, -έως, ὁ, 王 (king)。

⁸ 提示：尋找主要動詞的主詞。記得：主要動詞不能出現在附屬子句中。

提示：嚴格說來，ἐγὼ 應該在 ὅτι 子句內。

練習 I7—第一條路

縮略動詞

語法分析

變化字形	人稱 數 ／格	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λαλοῦμεν						
2. ἀγαπῶσι						
3. τηρῶ						
4. πληροῦτε						
5. ζητοῦσιν						
6. ἀγαπᾶ						
7. καλεῖς						
8. πληροῖ						
9. λαλεῖτε						
10. ποιεῖ						

暖身

- α. τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν.
- β. οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου.
- γ. ζητοῦσίν σε.
- δ. ἀγαπᾶς με;
- ε. τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ.
- ζ. τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;
- η. ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ.

翻譯

1. Τί δέ με καλεῖτε· κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω;
2. οἱ μαθηταὶ εἶπαν (他／她／牠／它們說=they said) αὐτῷ· διὰ τί¹ ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;
3. ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν (我們已經越過=we have passed) ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν² τοὺς ἀδελφούς.
4. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν (他／她／牠／它已經賜=he/she/it has given) ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
5. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.
6. σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ θεός, καλῶς (好=well) ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουν (他／她／牠／它們顫抖=they shudder).

---

¹ διὰ τί 是個慣用語，意思是「為甚麼？」(Why?)。你可能需要為這個片語作一張單字卡。

7. ὁ μὴ ἀγαπῶν (愛……的人=one who loves) με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός.
8. τί³ ποιούμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα;
9. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι (釋放 =to free) σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί (將……釘十字架 =to crucify) σε;
10. ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιῶσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν⁴ ποιεῖν (作 =to do) ἐν σαββάτῳ.

額外的練習

11. εἰ οὖν τὰς ἐντολὰς καὶ τοὺς νόμους τοῦ θεοῦ τηροῦμεν, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὴν ἀγάπην τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.
12. πῶς ὁ Ἰησοῦς τὰ πολλὰ σημεῖα ποιεῖ ἃ βλέπετε; ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου.
13. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς⁵ ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιεῖ.
14. ἀκούεις μου, Ἰακώβ, καὶ Ἰσραήλ, ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγὼ εἰμι πρῶτος καὶ ἐγὼ εἰμι εἰς τὸν

² 這個動詞字形之觀點有何神學意義？

³ 提示：τί 未必永遠是「為甚麼？」(why?) 之意。

⁴ ἔξεστιν 是個特殊類型的動詞。嚴格說來，它是第三人稱單數，意思是「它是合法的」(it is lawful)。它始終用中性主詞。

⁵ βασιλεύς, -έως, ὁ, 王 (king)。

αἰῶνα.⁶

15. οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλά, ἀλλὰ ... κακά.

16. εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἔστιν;

17. τί οὕτως οὕτως λαλεῖ;

18. ⁷οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

19. ⁸ἃ ἐγὼ ἐώρακα (我已經看見=I have seen) παρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἠκούσατε (你們聽見了=you heard) παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε .... ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

20. καὶ κατεδίωξεν⁹ αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον (他/她/牠/它們找到了=they found) αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε.

摘要

1. διὰ τί 的意思是「為甚麼？」
2. εἰς τὸν αἰῶνα 是個慣用語，意思是「永遠」(forever)。
3. 有時介詞可以用來形成複合字，介詞的作用是強化簡單動詞的力量。這是「加強動詞意義」(perfective)的介詞用法。但你不能以為動詞的加強意義始終存在。你需要檢查該字在其他地方與緊鄰上下文的意義(第20句)。

出處

α. 約壹 3:22; β. 約 10:37; γ. 可 3:32; δ. 約 21:15; ε. 約 9:16; ζ. 約 4:27; η. 約壹 5:2; 1. 路 6:46; 2. 太 13:10; 3. 約壹 3:14; 4. 約 3:35; 5. 約壹 4:5; 6. 雅 2:19; 7. 約 14:24; 8. 約 11:47; 9. 約 19:10; 10. 太 12:2; 11. —; 12. —; 13. (士 17:6); 14. (賽 48:12); 15. 王上 22:8; 16. 太 22:45; 17. 可 2:7; 18. 腓 2:21; 19. 約 8:38, 41; 20. 可 1:36-37.

⁶ εἰς τὸν αἰῶνα 是個慣用語，意思是「永遠」(forever)。

⁷ 提示：τά 在這節經文兩次皆作名詞用。

⁸ 提示：λαλῶ 的直接受詞是甚麼？

⁹ κατεδίωξεν 的意思是「他/她/牠/它費勁地找」(he/she/it sought intently)。描寫熱切地尋找。知道這一點，可以幫助你更瞭解這節經文嗎？

κατά 常常用來形成一個複合動詞，帶著強化的意義。這叫做「加強動詞意義」(perfective)的介詞用法。例如：ἐργάζομαι 的意思是「我做工」(I work)，而 κατεργάζομαι 的意思是「我徹底地做工，我完成」(I work out thoroughly, I accomplish)。ἐσθίω 的意思是「我吃」(I eat)，而 κατεσθίω 的意思是「我徹底地吃，我吃光」(I eat up thoroughly, I devour)。同樣地，διώκω 的意思是「我尋找」(I search for)，而 καταδιώκω 的意思是「我徹底地找，我費勁地找」(I search for thoroughly, I seek intently)。(「加強動詞意義」的介詞用法的其他例子，見 Metzger, 81-85。)然而，在此有一個危險。你不能以為複合字始終具有它的組成部分的意義。這叫做「字根的錯謬」(見卡森著，余德林、郭秀娟譯，《再思解經錯謬》[台北：校園，1998]，28-34 頁=D. A. Carson, *Exegetical Fallacies*)。複合動詞的意思有時跟簡單動詞相同。一如既往，讓上下文指引你。

練習 I8——第一條路

現在式關身／被動語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. πιστεύεται							
2. λύεσθε							
3. συνάγει							
4. δύναται							
5. πορευόμεθα							
6. ἔρχεσθε							
7. ἀποκρίνη							
8. νυξίν							
9. ἀγαπώμεθα							
10. δύνανται							

暖身

- α. ἀκούεται ἐν ὑμῖν.
- β. οἱ τόποι τοῦ κακοῦ λύονται.
- γ. ἔρχεται εἰς οἶκον.
- δ. αὐτοὶ πιστεύονται ὑπὸ τῶν δαιμονίων.
- ε. τίς δύναται σωθῆναι (得救 = to be saved);
- ζ. ἔρχομαι ὡς κλέπτης.¹

¹ κλέπτης, -ου, ὁ, 賊 (thief)。你可能已經從英文的同源字“KLEPTOMANIAC”猜到它的意思了。

η. καὶ οὐδενὶ οὐδὲν ἀποκρίνεται.

翻譯

在新約聖經（甚至在《七十士譯本》）中，我們所知道的非關身／被動形主動意動詞很少出現關身語態或被動語態，所以下面很少有這樣的例子。δύναμαι 與 ἔρχομαι 是常見的關身／被動形主動意動詞：

1. οὐ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
2. οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται² Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας;
3. ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι.
4. ³ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν (去=to go).
5. ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα (他／她／牠／它問=he/she/it began asking) αὐτὸν λέγων (說=saying) οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν;
6. ⁴ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν (他／她／牠／它們告訴=they told) αὐτῷ πάντα ὅσα⁵ ἐποίησαν (他／她／牠／它們作=they did) καὶ ὅσα ἐδίδαξαν (他／她／牠／它們教導=they taught).

---

² λέγω 有廣泛的意義。它可以描寫某個人「稱為……」之意，像這裡一樣。約 20:16 有另一個例子：ραββουνι (ὃ λέγεται διδάσκαλε)。《和合本》在那裡翻譯為「就是……之意」，指「翻譯」(is translated)。

³ 注意人稱代名詞的強調用法。

⁴ 為這節經文作句法圖會大有助益。

⁵ 這個字的翻譯必須相當靈活。

7. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.
8. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων (說=saying)· ἐλήλυθεν (他／她／牠／它已經來了= he/she/it has come) ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῆ (他／她／牠／它可以被榮耀=he/she/it might be glorified) ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
9. οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν (作=to do) ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ (他／她／牠／它是=he/she/it is) ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.
10. Καὶ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν (他／她／牠／它們禁食=they fast), οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;

額外的練習

11. οἱ ποδῆές μου πορεύονται πρὸς τὸν τόπον ἐφ' ᾧ ὁ Ἰησοῦς λαλεῖ καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσιν τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ ὦτα⁶ μου ἀκούει τῶν παραβολῶν αὐτοῦ.

⁶ οὖς, ὠτός, τό, 耳朵 (ear)。

12. ἡμέρα καὶ νυκτὶ οἱ ὄχλοι συνάγουσιν περὶ τὸν Ἰησοῦν, οἶδασιν γὰρ ἐκεῖνοι ὅτι ἔρχεται αὐτοῖς λαλεῖν (說=to speak) τινὰς λόγους τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ζωῆς.
13. καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους εἰς τὰ ὦτα τοῦ ὄχλου.
14. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, Ἀγάρ, ποῦ (哪裡=where) πορεύῃ;
15. τέλος⁷ λόγου· τὸ πᾶν ἀκούεται· τὸν θεὸν φοβοῦ (你要敬畏=fear!) καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε (你要遵守=keep!) ὅτι τοῦτο τὸ ὄλον ἔργον τοῦ ἀνθρώπου.
16. καὶ εἶπεν Νωεμίν (拿俄米=Naomi)· ἐπιστρέφητε (你們要轉回! =turn back!) ... θυγατέρες μου... τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου καὶ ἔσσονται (他/她/牠/它們 將是=they will be) ὑμῖν εἰς ἄνδρας;
17. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι (作=to do); λέγουσιν αὐτῷ· ναί, κύριε.
18. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρετ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι (來=to come);
19. Ἀνέβη (他/她/牠/它上去了==he/she/it went up) δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ.
20. τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι (赦免=to forgive) ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ θεός;

出處

α. 林前 5:1; β. —; γ. 可 3:20; δ. —; ε. 可 10:26; ζ. 啟 16:15; η. 《牧人》 43:8; 1. (詩 19:3 [LXX 18:4]); 2. 太 13:55; 3. 約 14:12; 4. 約 7:34; 5. 可 15:4; 6. 可 6:30; 7. 約 21:3; 8. 約 12:23; 9. 約 3:2; 10. (可 2:18); 11. —; 12. —; 13. (撒 上 11:4); 14. 創 16:8; 15. (傳 12:13); 16. 得 1:11; 17. 太 9:28; 18. 約 1:46; 19. 路 2:4; 20. 可 2:7.

⁷ τέλος, -ους, τό, 結局, 目的 (end)。

練習 I9—第一條路

未來式主動／關身語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λύσει							
2. ἀκούσεις							
3. γεννήσομεν							
4. ζήσουσι							
5. πορεύσεται							
6. βλέψεις							
7. ἔξετε							
8. καλέσομεν							
9. ὅλους							
10. συνάξουσιν							

暖身

- α. πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν.
- β. αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.
- γ. συνάξω τοὺς καρπούς μου.
- δ. ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
- ε. σὺν ἑμοὶ πορεύσονται.
- ζ. βλέψετε καὶ οὐ λαλήσει.
- η. ἀκούσει τις ... τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

翻譯

1. κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις.¹
2. ²βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστίν, καταβάτω (讓他下去！=let him come down!) νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ (十字架=cross) καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν.
3. ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.
4. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν (需要=need) ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος (豐富=riches) αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
5. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες (聽見的人們=ones who hear it) ζήσουσιν.
6. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι (被恨=hated) ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.

---

¹ 注意：雖然這是未來式動詞，卻是當作命令語氣使用，表達命令。這在希臘文與英文都是常見的用法。見本課的〈解經亮光〉。

² 提示：眾人可能是在奚落耶穌，在挖苦祂。有趣的是，一些古抄本（A, B, Latin, Syriac 等）在 βασιλεὺς 前面插入 εἰ。

7. ³ ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων (相信……的人=one who believes) εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεῖνος (那個人也=that one ... also) ποιήσει καὶ μείζονα τούτων⁴ ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι.
8. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία (救恩=salvation) ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ (真的=true) προσκυνηταὶ (敬拜者=worshippers) προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ.
9. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον (我說了=I said) τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω (我去=I go) ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν (去=to go), καὶ ὑμῖν λέγω.
10. ἄκουε (你要聽! =Listen!), Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν, καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας (心思=mind) σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος (力量=strength) σου.

額外的練習

11. τίνι ἡμέρᾳ ἡ μήτηρ καὶ ὁ πατήρ σου πορεύσονται ὧδε ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτῶν παρὰ τῆ θαλάσσης; τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ σάββατον.

³ 這節經文是個很好的例子，可以說明約翰喜愛重複的行文風格。他常常以一個子句描寫句子的主詞，然後用代名詞或其他的字重複那個主詞。

⁴ τούτων 是「比較所有格」(genitive of comparison) 的一個例子。比較級的形容詞，如 μείζων，幾乎總是跟著一個所有格的字，表示比較，你可以用鑰詞「比」。

12. προσκυνήσομεν τὸν κύριον τὸν βασιλέα ἡμῶν διὰ τὴν μεγάλην ἀγάπην αὐτοῦ ἡμῖν καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτοῦ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης.
13. υἱοὺς καὶ θυγατέρας⁵ γεννήσεις καὶ οὐκ ἔσονταί σοι.
14. οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐδὲ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
15. καὶ εἶπεν κύριος τῷ Ἀβράμ· ἔξελθε (你要出去! =go out!) ἐκ τῆς γῆς⁶ σου ... καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω (我將指示=I will show) καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος⁷ μέγα καὶ εὐλογήσω⁸ σε ... καὶ ἔση εὐλογητός.⁹
16. ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος¹⁰ τέλειός ἐστιν.
17. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται (經上記著=it is written)· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
18. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε.
19. εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι,¹¹ ἔσται πάντων ἔσχατος.
20. εὗρον (我找到了=I have found) Δαυὶδ τὸν¹² τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.

摘要

1. 未來式可以用來表達命令。
2. 比較級的形容詞，如 μείζων，幾乎總是跟著一個所有格的字（「比較所有格」），表示比較，你可以在翻譯時用鑰詞「比」。

出處

α. 約 11:48; β. 約 9:21; γ. 路 12:17; δ. 約 8:12; ε. 林前 16:4; ζ. —; η. 太 12:19; 1. 太 4:10; 2. 太 27:42; 3. 路 1:13; 4. 腓 4:19; 5. 約 5:25; 6. 可 13:13; 7. 約 14:12; 8. 約 4:22-23; 9. 約 13:33; 10. 可 12:29-31; 11. —; 12. —; 13. 申 28:41; 14. (出 23:24); 15. 創 12:1-2; 16. 太 5:48; 17. 羅 1:17; 18. 約 14:15; 19. 可 9:35; 20. 徒 13:22.

⁵ θυγάτηρ, -τρος, ἡ, 女兒 (daughter)。

⁶ γῆ, γῆς, ἡ, 地球, 地, 地區 (earth, land, region)。

⁷ ἔθνος, -ους, τό, 國家 (nation)。

⁸ εὐλογέω, 我賜福 (I bless)。

⁹ εὐλογητός, -ή, -όν, 有福的, 可稱讚的 (blessed, praised)。

¹⁰ οὐράνιος, -ον, 天上的 (heavenly)。

¹¹ 「是」 (to be) 帶述詞主格。

¹² 在這類的句法結構中, τόν 所修飾的字常常省略掉。這是甚麼字?

練習 20——第一條路

動詞字根，未來式的其他字形

如果動詞是未來式，試著看看現在式字形如何。反之亦然。

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἀρεῖς							
2. ὄψεται							
3. ἐκβαλοῦμεν							
4. ἐγερουσιν							
5. ἀποκτενεῖτε							
6. σώσει							
7. ἀποστελεῖ							
8. βαπτίσεις							
9. ποιούσι							
10. κρινεῖτε							

暖身

- α. ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
- β. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου.
- γ. ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν.
- δ. γνωσόμεθα τὴν ἀλήθειαν.
- ε. ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου.
- ζ. αὐτὸς μένει ἐπὶ τὸν κόσμον ἀλλὰ σὺ μενεῖς εἰς τοὺς αἰῶνας.
- η. πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε;

翻譯

1. ἐγὼ ἐβάπτισα (我施洗了 = I baptized) ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
2. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.
3. ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.
4. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῶ· ἐάν τις ἀγαπᾷ¹ με τὸν λόγον μου τηρήσει καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα.
5. τέξεται (他／她／牠／它將生 = he/she/it will bear) δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.
6. ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; ... οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν;

---

¹ 這個字形其實是假設語氣（第 31 課），但在此與直說語氣字形相同，也如此翻譯。

7. πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν τὸν τόπον ἡμῶν.
8. Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ (以哪一種 = in what sort of) δὲ σώματι ἔρχονται;
9. λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε.
10. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν² ἀποκτενοῦσιν.

額外的練習

11. τί οἱ κακοὶ ἀποκτείνουσιν τοὺς ἀγαθοὺς, οἳ τηροῦσιν τὸν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ ἀγαπῶσι πάντας;
12. ἐν τῷ στόματί μου μεγάλην σοφίαν λαλήσω καὶ κατὰ τὴν ὅλην ζωὴν ἐρῶ περὶ τῆς δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας.
13. καὶ καλέσεις τὰ σάββατα ἅγια τῷ θεῷ σου καὶ οὐκ ἄρεις τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργω οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ³ ἐκ τοῦ στόματός σου.
14. ὁ θεὸς ἐστὶν κύριος, καὶ αὐτὸς οἶδεν, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσεται.

² αὐτῶν 叫做「部分所有格」(partitive genitive)，以所有格表示較大的一群(αὐτῶν)，它所修飾的字則代表其中的一小群。這裡的問題在於它所修飾的名詞沒有表達出來。翻譯時可以補充「一些」，指較小的一群。

³ ὀργή, -ῆς, ἡ, 忿怒，怒氣 (wrath, anger)。

15. τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν· βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, καὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν μελετήσει⁴ φόβον⁵ κυρίου.
16. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ. καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν (搜尋……的人=one who searches) νεφροῦς⁶ καὶ καρδίας, καὶ δώσω (我將賜=I will give) ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.
17. Μὴ μόνον οὖν αὐτὸν καλῶμεν (讓我們稱=let us call) κύριον, οὐ γὰρ τοῦτο σώσει ἡμᾶς.
18. ⁷μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
19. Ἄλλ' ἐρεῖ τις· σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖξόν (你要顯出=Show!) μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, κἀγὼ σοὶ δείξω (我將顯出=I will show) ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν. σὺ πιστεύεις ὅτι εἶς ἐστὶν ὁ θεός, καλῶς ποιεῖς. καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουν.⁸
20. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε (你們遵守=you keep), μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τητήρηκα (我已經遵守=I have kept) καὶ μένω αὐτοῦ⁹ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

摘要

1. 「部分所有格」表示較大的一群，它所修飾的字則代表其中的一小群。

出處

α. 約 12:48; β. 太 24:5; γ. 可 16:17; δ. (約 8:32); ε. 路 12:19; ζ. —; η. 可 4:13; 1. 可 1:8; 2. 太 13:41; 3. 可 16:7; 4. 約 14:23; 5. 太 1:21; 6. 林前 6:2-3; 7. (約 11:48); 8. 林前 15:35; 9. 路 19:22; 10. 路 11:49; 11. —; 12. —; 13. (賽 58:13); 14. (書 22:22); 15. 《巴拿巴》 11:5; 16. 啟 2:23; 17. 《革二》 4:1; 18. 太 5:8; 19. 雅 2:18-19; 20. 約 15:10.

⁴ μελετάω, 我學習, 培養 (I practice, cultivate)。

⁵ φόβος, -ου, ὁ, 懼怕, 敬畏, 尊敬 (fear, reverence)。

⁶ νεφρός, -οῦ, ὁ, 心思 (mind)。

⁷ 你必須假設句子前半的動詞。

⁸ φρίσσω, 我顫抖 (I tremble)。

⁹ αὐτοῦ 通常跟在它所修飾的字後面, 但未必都是如此。你如何知道它修飾哪個字?

第 15-20 課

複習 # 4——第一條路

文法

1. 定義下面三種觀點，清楚區分它們：

- a. 連續的 (Continuous)
- b. 未界定的 (Undefined)
- c. 點狀的 (Punctiliar)

2. 寫出 λύω 現在式主動語態與被動語態的十二個字：

主動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

被動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

3. 寫出動詞變化總表：

時態	往昔／ 重複	時態 字幹	特有 記號	連接 母音	人稱 字尾	第一人稱 單數詞形變化
現在式主動						
現在式關身／被動						
未來式主動						
流音未來式主動						
未來式關身						
流音未來式關身						

4. 縮略規則有哪五個？

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

5. 哪些母音形成下列的縮略？

- a. ει
- b. ει
- c. α
- d. ου
- e. ου
- f. ου
- g. ω

6. 試著用“eat”這個動詞表達下列的英語時態：

- a. 現在式主動連續 (present active continuous)
- b. 現在式被動點狀 (present passive punctiliar)

7. 定義「關身／被動形主動意」動詞，並舉出一個例子。

8. 寫出「塞音方塊」，以及每一類的塞音後面跟著一個 sigma 時所發生的變化：

- a. 唇音：
- b. 顎音：
- c. 齒音：

9. 動詞的「字根」與「字幹」有何不同？

- a. 字根
- b. 字幹

10. 從動詞字根形成時態字幹有哪三種不同方式？

- a.
- b.
- c.

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἀκούετε							
2. ἀκούσεις							
3. πορεύεται							
4. οὔστινας							
5. ζήσουσιν							
6. τηροῦμαι							
7. γνώσεται							
8. ἔσονται							
9. ἀγαπῶμεν							
10. βλέπεται							
11. λαλῶ							
12. ὄψη							
13. πληροῖ							
14. σώσω							

翻譯：約翰福音 12:27-36

12:27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται (他/她/牠/它憂愁 = he/she/it has been troubled), καὶ τί εἶπω (我能說 = I can say); πάτερ, σῶσόν (你要救! = save!) με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον

(我來了=I came) εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 12:28 πάτερ, δόξασόν (你要榮耀!=glorify!) σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν (他/她/牠/它來了=he/she/it came) οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα (我榮耀了=I glorified) καὶ πάλιν δοξάσω. 12:29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς (站著的=one that was standing) καὶ ἀκούσας (聽見的=hearing) ἔλεγεν (他/她/牠/它說=he/she/it was saying) βροντὴν γεγονέναι,¹ ἄλλοι ἔλεγον (他/她/牠/它們說=they were saying)· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν (他/她/牠/它已經說話=he/she/it has spoken). 12:30 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν (他/她/牠/它出現=he/she/it came) ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 12:31 νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται (他/她/牠/它將被趕出=he/she/it will be cast out) ἔξω· 12:32 καγὼ ἐὰν ὑψωθῶ (我被舉起=I am lifted up) ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω (我將吸引=I will draw) πρὸς ἑμαυτόν. 12:33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν (他/她/牠/它說=he/she/it was saying) σημαίνων (意指=signifying) ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν (他/她/牠/它將=he/she/it was about) ἀποθνήσκειν (死=to die).

12:34 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν (我們聽見了=we heard) ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι (要被舉起=to be lifted up) τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;² τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 12:35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν. περιπατεῖτε (你們要行走!=walk!) ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ (他/她/牠/它可能突然襲擊=he/she/it might overtake)· καὶ ὁ περιπατῶν (行走的=one walking) ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 12:36 ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε (你們要相信!=believe!) εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε (你們可以成為=you might be).

¹ βροντὴν γεγονέναι 的意思是「打雷了」(that it was thunder)。

² τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου 作 ὑψωθῆναι 的主詞。

練習 2I—第一條路

不完成式直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἐβάπτιζες							
2. ἤκουον							
3. ἠθέλετε							
4. ἐσώζεσθε							
5. ἐποίει							
6. ἐξέβαλλες							
7. ἦσαν							
8. ἐπορευόμεν							
9. ἔξουσι							
10. ἐπηρώτων							

暖身

- α. ἐβάπτιζεν αὐτούς.
- β. δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον.
- γ. ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ.
- δ. ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.
- ε. οὐκ ἐκρινόμεθα.
- ζ. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, πιστεύσετε ἐμοί.
- η. ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.

翻譯

1. ἐκεῖνος¹ δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ (殿=temple) τοῦ σώματος αὐτοῦ.
2. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.
3. ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι.
4. ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ.
5. ἡγάπα² δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν³ αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.
6. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι;⁴ καὶ λέγει αὐτῷ· Λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν.
7. αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν⁵ τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

---

¹ 你有沒有注意到這個指示代名詞作人稱代名詞用？如果你能記得上下文，這一點就更明顯了。

² 這個動詞為何用這個時態？

³ 注意性別。ἀδελφή 在新約聖經中出現 26 次，但容易背誦。

⁴ 這個詞語有其特點，在新約聖經中還頗常見的，你應該可以想到它的意思。

⁵ 你有沒有注意到不完成式平常的翻譯在這節經文不大行得通？想想不完成式的基本意義，應該就可以知道為何用不完成式了。

8. ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν.⁶
9. Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν (行走=to walk), ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι (要殺=to kill).
10. Οἱ⁷ μὲν οὖν συνελθόντες (他/她/牠/它們聚在一起時=when they had come together) ἤρώτων αὐτὸν λέγοντες (說=saying)· κύριε, εἰ⁸ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις (你正復興=are you restoring) τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ;

額外的練習

11. ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων ἐδίδασκεν ἐπὶ παντὶ τῷ σαββάτῳ, οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων τίνι ἐξουσίᾳ ἐκείνους τοὺς λόγους ἐλάλει.
12. οἱ ἄνθρωποι οἱ διδάσκουσιν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ αὐτοὶ ἐδιδάσκοντο μὴ κηρύσσειν (傳道=to preach) ἐν πολλῷ χρόνῳ;
13. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν,⁹ εἶπεν δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ· ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει¹⁰ δι' ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν (他/她/牠/它給了=he/she/it

⁶ 我們如何稱呼這種直說語氣的結構？

⁷ 這跟我在課本 63 頁，註腳 11 討論的 ὁ δέ 是相同的結構，但因為這裡是複數，你可以翻譯為「他們」。

⁸ εἰ 在此用來引入一個問句，不需要譯出來。

⁹ 提示：這個動詞不單描寫一個願望，也描寫一個人作某件事的意願。

¹⁰ 在這段上下文中，γινώσκω 的意思是「我察覺」(I am aware)、「我操心」(I am concerned)。

- has given) εἰς τὰς χεῖράς μου.... τότε πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα¹¹ τὸ πονηρὸν τοῦτο;
14. καὶ ἡρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως¹² εἰπεῖν (說=to say) εἰ ἔστιν λόγος παρὰ κυρίου, καὶ εἶπεν· ἔστιν.
15. καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ... καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο.
16. ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς.
17. ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς¹³ θεοῦ ἦν.
18. παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν (聽=to listen).
19. Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε¹⁴ ἀπ' ἀρχῆς.
20. ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται (他/她/牠/它將被出賣=he/she/it will be betrayed)¹⁵ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν.

出處

α. —; β. 可 6:13; γ. 可 1:5; δ. 可 1:45; ε. (林前 11:31); ζ. (約 5:46); η. 可 2:2; 1. 約 2:21; 2. 可 2:13; 3. 路 16:14; 4. 可 2:15; 5. 約 11:5; 6. 可 5:9; 7. 可 7:17; 8. 約 2:25; 9. 約 7:1; 10. 徒 1:6; 11. —; 12. —; 13. (創 39:8, 9); 14. 耶 44:17; 15. 撒上 1:13; 16. 可 4:10; 17. 可 15:39; 18. 可 4:33; 19. 約壹 2:7; 20. 可 9:31.

更多功課

如果你希望練習更多的翻譯，可以到本書後面的「第二條路」的練習（187頁開始）。

¹¹ ῥῆμα 在這段上下文中可以譯作「事」(thing)。

¹² κρυφαίως, 秘密地 (secretly)。

¹³ 羅馬百夫長所說的話。你打算在這個字前面加上定冠詞“the”嗎？

¹⁴ 這個動詞時態有何深遠的意義？

¹⁵ 事實上，這個動詞是現在式：「正被出賣」。但耶穌在此乃是用現在式表達這個事件發生的確鑿性。

練習 22

第二不定過去式主動／關身語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἦλθομεν							
2. ἐγενόμεθα							
3. ἀπεθάνετε							
4. εἰσῆλθεσ							
5. ἔβαλεν							
6. ἔσχον							
7. ἔγνω							
8. εὗρον							
9. ἀπεθάνομεν							
10. ἐγινόμεν							

暖身

- α. ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
- β. προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταί.
- γ. ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν.
- δ. πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε;
- ε. οἱ προφῆται ἀπέθανον.
- ζ. εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ.
- η. εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ.

翻譯

1. Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς.
2. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.
3. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός.
4. διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα (正趕出……的=who is casting out) δαιμόνια.
5. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἶ μὴ εἷς ὁ θεός.¹
6. ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον (孤寂的=lonely) τόπον κάκεῖ (並在那裡=and there) προσήχετο. καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε.
7. καὶ πολλάκις (常常=often) καί² εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα.

---

¹ ὁ θεός 為何用主格？

² 「相關連接詞」是成對出現的連接詞。καί ... καί 可以意指「既……又」(both ... and)。οὔτε ... οὔτε 可以指「既不……又不」(neither ... nor)。

8. οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι (我明白=I understand) σὺ τί λέγεις. καὶ ἐξηλθεν ἔξω.
9. οἵτινες³ ἀπεθάνομεν⁴ τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ;
10. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε (你們吃了=you ate) ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε (你們飽足了=you were satisfied).

額外的練習

11. ἐν τῷ οἴκῳ ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ τὸν ἄρτον ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Ἰησοῦ ἔλαβον, εἶπον σὺν ἀλλήλοις καὶ τῷ κυρίῳ αὐτῶν.
12. οἱ ὄχλοι προσῆλθον τὴν πόλιν καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ συνήγαγον ὅτι ὁ Παῦλος ἐδίδασκε τὴν ἀληθείαν περὶ Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ τε καὶ τοῦ κυρίου.
13. καὶ ἀπέθανεν Σαοὺλ καὶ τρεῖς (≡=three) υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανεν.
14. εἰσῆλθεν δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν⁵ διὰ τὸ ὕδωρ.

³ 我們學過 ὅστις 是「凡……的」(whoever) 之意。但這裡的動詞卻不允許我們如此翻譯。修改你的翻譯，讓動詞的人稱貫穿它。切記：翻譯必須流暢，根據上下文的需要而修改。

⁴ 注意人稱字尾與主詞的一致。你能解釋它嗎？

⁵ κιβωτός, -οῦ, ἡ, 方舟 (ark)。

15. ἐν ἀγάπῃ προσελάβετο⁶ ἡμᾶς ὁ δεσπότης⁷. διὰ τὴν ἀγάπην, ἣν ἔσχεν πρὸς ἡμᾶς, τὸ αἷμα⁸ αὐτοῦ ἔδωκεν (他/她/牠/它給了=he/she/it gave) ὑπὲρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ κύριος ἡμῶν ἐν θελήματι θεοῦ, καὶ τὴν⁹ σάρκα ὑπὲρ τῆς σαρκὸς ἡμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.
16. Ὁ οὖν Ἰησοῦς ... ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν (他/她/牠/它使……復活=he/she/it raised) ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς.
17. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
18. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν ((他/她/牠/它花時間=he/ she/it was spending time) μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.
19. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ.
20. εἶπον [οὖν] αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν (我們知道=we know) ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ (他/她/牠/它遵守=he/she/it might keep), οὐ μὴ¹⁰ γεύσεται¹¹ θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.

摘要

- 「相關連接詞」是成對出現的連接詞，將兩個文法上對等的子句連接起來。καί ... καί 可以意指「既……又」(both ... and)。μέν ... δέ 可以指「一方面……但另一方面」(on the one hand ... but on the other)。
- 一個動詞如果有混合的主詞，動詞的數與字序上最接近它的主詞一致(第 18 句)。

出處

α. 太 14:29; β. 太 14:15; γ. 啟 12:4; δ. 徒 19:2; ε. 約 8:53; ζ. 太 2:21; η. 路 1:30; 1. 林前 15:3; 2. 可 14:16; 3. 可 1:11; 4. 可 9:38; 5. 可 10:18; 6. 可 1:35, 37; 7. 可 9:22; 8. 可 14:68; 9. 羅 6:2; 10. 約 6:26; 11. —; 12. —; 13. 代上 10:6; 14. 創 7:7; 15. 《革一》 49:6; 16. 約 12:1; 17. 約 1:10; 18. 約 3:22; 19. 約 4:18; 20. 約 8:52.

⁶ προσλαμβάνω, 我接受 (I receive)。

⁷ δεσπότης, -ου, ὁ, 主人 (master, lord)。

⁸ αἷμα, -ματος, τό, 血 (blood)。

⁹ 提示：在這段上下文中，冠詞用於它的另一個功用，平行於 ἡμῶν。

¹⁰ 兩個否定詞接連出現，並不是像中英文一樣相互否定。οὐ μὴ 形成一個強烈的否定。

¹¹ 「他/她/牠/它將嘗」(he/she/it will taste)。它帶所有格為直接受詞。

練習 23

第一不定過去式主動／關身語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἐπιστεύσαμεν							
2. ἠκούσατε							
3. ἐζήτησε							
4. ἐπλήρωσαν							
5. ἐγένετο							
6. ἔσχομεν							
7. προσηύξατο							
8. ἐβάπτισας							
9. ἦλθαν							
10. ἠρξάμεθα							

暖身

- α. πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
- β. ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην.
- γ. καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς.
- δ. ἐκήρυξαν ... καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον.
- ε. ἤγειρεν αὐτήν.
- ζ. ὁ δὲ ... ἀπεκρίνατο οὐδέν.
- η. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ.

翻譯

1. ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν.
2. ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
3. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.
4. Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρῶν (找到……以後=after finding) αὐτὸν εἶπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
5. λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦσαν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ (在哪裡=where) ἔθηκαν (他/她/牠/它們放=they laid) αὐτόν.
6. καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν (傳道=to preach) ἐν τῇ Δεκαπόλει¹ ὅσα² ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.
7. λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε (你們來吧! =come!) καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ (在哪裡=where) μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

¹ 「低加波利」(Decapolis) 是約旦河東的「十座城」地區。這是一個希臘名字，你由此可以猜出那是外邦人的地區。

² 這個字用於很多不同的上下文中。有時不可太過拘泥於「與……一樣大/與……一樣多」(as great as/as many as) 這個定義。《和合本》譯作「何等大的」。

8. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε (你們可以知道=you might know) ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν (那些相信的人=those who believe) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
9. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν³ αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.
10. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, οὐ τῷ σῶ⁴ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν,⁵ καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολογήσω (我將說=I will say) αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε (從來不=never) ἔγνωμεν ὑμᾶς.

額外的練習

11. οἱ πονηροὶ ἑπτὰ ἀνδράς καὶ μίαν γυναῖκα ἀπέκτειναν, ὁ δὲ λαὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἔμενον ὅτι ἐκεῖ ἤκουσαν τὸ εὐαγγέλιον τῆς ζωῆς.
12. ὁ γὰρ Πέτρος ἔγραψε τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ ὅτι δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ποιεῖ ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι· δόξα τῷ θεῷ.

³ ἀπαγγέλλω, 我報告 (I report)。

⁴ 形容詞 σός, σή, σόν 的所有字形都意指「你的」(your)。正如 ἐμός 總是意指「我的」(my)。σός 在新約聖經中出現 27 次。這個字在這段經文中一再出現。

⁵ προφητεύω, 我預言 (I prophesy)。

13. καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἕνα τῶν φίλων⁶ αὐτοῦ καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν δόξῃ μεγάλῃ.-
14. καὶ οὐκ ἤκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου ἧς⁷ ἀπέστειλὲν με πρὸς ὑμᾶς.
15. καὶ ἔγραψεν Μωϋσῆς τὴν ᾠδὴν⁸ ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
16. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
17. ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι (救=to save).
18. πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν (他/她/牠/它們憂愁=they were troubled). ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν.
19. πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
20. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι (要殺=to kill) ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα (我已經說=I have spoken) ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἄβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν [οὖν] αὐτῷ· ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα (我們已經被生=we have been born)· ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἠγαπᾶτε ἄν⁹ ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον.

出處

α. 約 2:23; β. 可 10:5; γ. 可 1:20; δ. 可 6:12-13; ε. 可 1:31; ζ. 可 14:61; η. 約 19:38; 1. 林後 4:13; 2. 可 1:8; 3. 約 17:18; 4. 約 9:35; 5. 約 20:13; 6. 可 5:20; 7. 約 1:39; 8. 約壹 5:13; 9. 可 6:30; 10. 太 7:22-23; 11. —; 12. —; 13. (《馬一》 14:39); 14. 耶 42:21 [LXX 49:21]; 15. 申 31:22; 16. 徒 16:32; 17. 太 27:42; 18. 可 6:50; 19. 約 17:25; 20. 約 8:40-42.

⁶ φίλος, -η, -ον, 親愛的, 朋友 (beloved, friend)。

⁷ ἧς 被 φωνῆς 的格所牽引。它本來「應該」是間接受格, 因為表達憑藉。

⁸ ᾠδή, -ῆς, ἡ, 歌 (song)。

⁹ ἠγαπᾶτε ἄν 的意思是「你們會愛」 (you would love)。

練習 24

不定過去式與未來式被動語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἐπιστεύθημεν							
2. ἐβλήθητε							
3. τηρηθήσεται							
4. κριθήσεσθε							
5. ἠκούσθητε							
6. συνήχθη							
7. ἀπεκρίθησαν							
8. βλέψεις							
9. ἐγράφη							
10. σωθήσεσθε							

暖身

- α. αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν.
- β. ἐκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων.
- γ. κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον.
- δ. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε.
- ε. ἐν τούτῳ ἔδοξάσθη ὁ πατήρ μου.
- ζ. ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς (禱告 = prayer) κληθήσεται.¹

¹ 像 καλέω 這類的動詞，被動語態其實變成 εἰμί 的同義詞；所以，第二個 οἶκος 乃是作述詞主格用。

η. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος.

翻譯

1. καὶ συνήχθησαν πολλοὶ ... καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.
2. ὁ δὲ ἀγαπῶν (愛……的人 = one who loves) με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ γὰρ ἀγαπήσω αὐτόν.
3. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου.
4. ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.... ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται (翻譯為 = is translated as) Πέτρος.
5. οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν.
6. Καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν (橄欖 = olives).
7. ἔλεγεν² γὰρ ὅτι ἐὰν ἅψωμαι³ κἂν (甚至 = even) τῶν ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι.

² 這位婦人觸摸耶穌的衣裳，是否只是一時的衝動，還是經過深思熟慮的舉動？動詞的時態有助於回答這個問題。

³ ἅψωμαι 的意思是「我摸」(I touch)，帶所有格作直接受詞。

8. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται (他／她／牠／它已經被記載 = he/she/it is written) περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ (有禍了 = woe) δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται (他／她／牠／它被出賣 = he/she/it is betrayed). καλὸν⁴ αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.
9. πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν.
10. Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι (要逮捕 = to arrest), καὶ⁵ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν.

額外的練習

11. ἐχάρημεν γὰρ ἐγὼ καὶ ἡ γυνή μου ὅτι μεθ' ἑπτὰ ἡμέρας ἔξομεν οἰκίαν ἐπὶ τοῖς ὄρεσιν τοῖς περὶ ταύτην τὴν πόλιν.
12. ὅτε οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τὸ εὐαγγέλιον ἐκήρυξαν, τινὲς ἐκ τῆς πόλεως ἐβλήθησαν ὑπὸ τῶν Φαρισαίων καὶ ἄλλοι ἀπεκτάνθησαν.
13. εἶδεν δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην ἧ ἐποίησεν κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις,⁶ ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κύριον καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ καὶ Μωϋσῆ τῷ θεράποντι⁷ αὐτοῦ.

⁴ 雖然 καλός 一般的意思是「好的」(good)，但顯然不適合此處。它也可能用於「更好的」(better) 這個比較級的含意。

⁵ 雖然 καί 通常是「和」(and) 之意，你在這節經文可以看見它具有反義詞的含意（「但是」[but]），就像 δέ 一樣。

⁶ Αἰγύπτιος, -ία, -ιον, 埃及人 (Egyptian)。

⁷ θεράπων, -οντος, ὁ, 僕人 (servant)。

14. καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη-τὸ ὄνομα κυρίου καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου.
15. καὶ εἶπεν Ἀδάμ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν⁸ ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου, αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήμφθη αὕτη.
16. καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν;
17. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν (他/她/牠/它賜給了=he/she/it gave) αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι (成為=to be), τοῖς πιστεύουσιν (那些……相信的人=those who believe) εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων⁹ οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.
18. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι
ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,
ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί. (締造和平的人=peacemakers),
ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
19. οἳ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος.
20. οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω (還沒有=not yet) ἐδοξάσθη.

摘要

1. 像 καλέω 這類的動詞，被動語態其實變成 εἰμί 的同義詞，所以後面跟著一個述詞主格。
2. καὶ 也具有反義詞的含意，在上下文中可以意指「但是」。

出處

α. (羅 3:2); β. 徒 22:10; γ. 太 24:14; δ. 弗 2:13; ε. 約 15:8; ζ. 太 21:13; η. 太 2:10; 1. 可 2:2; 2. 約 14:21; 3. 可 1:9; 4. 約 1:42; 5. 太 28:6; 6. 約 7:53-8:1; 7. 可 5:28; 8. 可 14:21; 9. 約 16:22; 10. 可 12:12; 11. —; 12. —; 13. 出 14:31; 14. 詩 102:15 [LXX 101:16]; 15. 創 2:23; 16. 可 4:41; 17. 約 1:12-13; 18. 太 5:3, 8-9; 19. 太 8:12; 20. 約 7:39.

⁸ ὀστέον, -ου, τό, 骨頭 (bone)。(主格與直接受格單數可以縮略為 ὀστοῦν。)

⁹ 《和合本》譯作「血氣」。NIV 譯作「天然的血統」(natural descent)。

練習 25

現在完成式直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἠγάπηκα							
2. πεπιστεύμεθα							
3. γεγέννησαι							
4. κέκλησθε							
5. ἠκολούθηκεν							
6. ἔγνωκαν							
7. ἀπέθανεν							
8. ἀκηκόαμεν							
9. σεσώκατε							
10. γέγραφας							

暖身

- α. πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα.
- β. θεὸν οὐδεὶς ἐώρακεν.
- γ. πεπλήρωται ὁ καιρὸς.
- δ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα.
- ε. βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.
- ζ. ἔχομεν ταῦτα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ.
- η. ὁ διδάσκαλος τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

翻譯

翻譯這幾節經文時，要把現在完成式的意義牢記在心。這可以讓這些經文的神學變得生動活潑。

1. ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.
2. ἀπάγγειλον (你要告訴！=Tell!) αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν.
3. οὐ δύναται ἁμαρτάνειν (犯罪=to sin), ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται.¹
4. καγὼ ἐώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.
5. ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.
6. ὁ πιστεύων (相信……的人=one who believes) εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων (相信……的人=one who believes) ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς (獨一的=only) υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
7. ² τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα.

¹ 這節經文如何詳細說明了這個時態的神學意義？ἁμαρτάνειν 是個連續的動詞字形。

² 提示：第一個 πᾶς 是陽性，第二個是中性。

8. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος (黑暗=darkness) ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.
9. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
10. ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με.

額外的練習

11. ὅτι πεπιστεύκαμεν τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ Ἰησοῦ, βαπτισθησόμεθα ἐν τοῖς ὕδασι τῆς θαλάσσης ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου.
12. αἱ οὖν γλῶσσαι τῶν στομάτων ἡμῶν μεμαρτύρηκαν περὶ τοῦ κυρίου τῶν οὐρανῶν ὅτι ἡμᾶς σέσωκεν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν διὰ τοῦ αἵματος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
13. καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ· ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ (因為=because) ἐώρακα τὸ πρόσωπόν σου ἔτι γὰρ σὺ ζῆς.
14. καὶ εἶπεν Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν· ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς· ἐρωτήσουσίν με· τί ὄνομα αὐτῷ, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;
15. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωϋσῆν· καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον ὃν εἶρηκας ποιήσω, εὐρηκας

- γὰρ χάριν ἐνώπιόν μου καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας.
16. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνευμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
17. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.
18. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἐώρακαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.
19. ὑμεῖς ἀπεστάλακατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε (你們可以得救=you might be saved).
20. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε (你要離開! =Depart!), σατανᾶ· γέγραπται γάρ· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις.

出處

α. 約 3:18; β. 約 1:18; γ. 可 1:15; δ. 約 18:37; ε. 可 9:42; ζ. (約 壹 5:15); η. (約 16:11); 1. 約 11:27; 2. 可 5:19; 3. 約 壹 3:9; 4. 約 1:34; 5. 太 9:22; 6. 約 3:18; 7. 林前 9:22; 8. 約 3:19; 9. 可 9:13; 10. 約 5:42-43; 11. —; 12. —; 13. 創 46:30; 14. 出 3:13; 15. 出 33:17; 16. 約 6:63; 17. 約 6:69; 18. 約 3:11; 19. 約 5:33-34; 20. 太 4:10.

第 21-25 課

複習 # 5

文法

1. 寫出動詞變化總表：

時態	往昔／ 重複	時態 字幹	特有 記號	連接 母音	人稱 字尾	第一人稱 單數詞形變化
不完成式主動						
第2未來式被動						
第1不定過去式主動						
流音不定過去式主動						
第2不定過去式關身						
第1不定過去式被動						
第1現在完成式主動						
第2現在完成式主動						
現在完成式關身／被動						

2. 寫出 λύω 不完成式主動語態與被動語態的十二個字形：

主動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

被動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

3. 何時使用今將字尾？何時使用往昔字尾？
  - a. 今將字尾：
  - b. 往昔字尾：

4. 往昔號的三個基本規則是甚麼？
  - a. 以子音開始的動詞：
  - b. 以母音開始的動詞：
  - c. 以雙母音開始的動詞：

5. 有哪三條線索可以區分相同動詞的現在式與第二不定過去式的字形？
  - a.
  - b.
  - c.

6. 下列時態的主要意義何在？
  - a. 不完成式：
  - b. 不定過去式：
  - c. 現在完成式：

7. 寫出關身語態的三個不同用法：
  - a.
  - b.
  - c.

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἠκολούθουν							
2. εἰσῆλθεν							
3. ἐκήρυξας							
4. ζητηθήσεται							
5. ἔλαβον							

6. πεπιστεύκατε							
7. ἐπιστεύετο							
8. ἐγράφη							
9. ἐγένου							
10. ἠγάπων							
11. ἤχθησαν							
12. ἐμείναμεν							
13. ἐλήλυθα							

翻譯：約翰福音 9:18-34

9:18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου¹ ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος² 9:19 καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες (說 = saying), οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι; 9:20 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· 9:21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε (你們要問! = ask!), ἡλικίαν³ ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 9:22 ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετέθειντο (他/她/牠/它們已經決定 = they had decided) οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ (他/她/牠/它承認 = he/she/it might confess) Χριστόν, ἀποσυνάγωγος (被趕出會堂的 = expelled from the synagogue) γένηται (他/她/牠/它成為 = he/she/it might be). 9:23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε (你們要問! = ask!).

9:24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς (你

¹ ἕως ὅτου 是個慣用語，意思是「直到」(until)。

² τοῦ ἀναβλέψαντος 的意思是「那已經恢復視力的人」(the one who had received sight)。

³ ἡλικία, -ας, ἡ, 年齡 (age)。

要給！ = Give!) δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλός ἐστιν.
9.25 ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν (是 = being) ἄρτι
βλέπω. 9.26 εἶπον οὖν αὐτῷ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; 9.27 ἀπεκρίθη
αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν (聽 = to hear); μὴ καὶ ὑμεῖς
θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι (成為 = to become); 9.28 καὶ ἐλοιδόρησαν⁴ αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ
μαθητὴς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμέν μαθηταί· 9.29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ
λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. 9.30 ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν⁵ ἐστίν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν
μου τοὺς ὀφθαλμούς. 9.31 οἶδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς⁶
ἦ (他/她/牠/它是 = he/she/it might be) καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῆ (他/她/牠/它行 = he/she/it might do)
τούτου ἀκούει. 9.32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέωξέν τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ
γεγεννημένου (那生下來的人 = who has been born)· 9.33 εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν
(作 = to do) οὐδέν. 9.34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ
διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

⁴ λοιδορέω, 我厲聲辱罵 (I hurl insults at)。

⁵ θαυμαστός, -ή, -όν, 奇妙的, 驚奇的, 引人注目的 (wonderful, marvelous, remarkable)。

⁶ θεοσεβής, -ές, 敬畏神明的, 虔誠的 (god-fearing, devout)。

練習 27

現在式（連續的）副詞用法的分詞

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἀκουόντων							
2. ζητοῦντι							
3. ἀναβαῖνον							
4. πιστευομένην							
5. φωνῆς							
6. ποιοῦντας							
7. καταβαίνοντα							
8. ἐμαρτύρησαν							
9. οὔσας							
10. προσευχομένους							

暖身

- α. ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα
- β. εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας.
- γ. ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν.
- δ. προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς.
- ε. καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτόν.
- ζ. μὴ ὀρῶντες ἀλλὰ πιστεύοντες
- η. βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν.

翻譯

你務必要能為每一個分詞作語法分析，並確認它所修飾的字。

1. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ.
2. ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ.
3. πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι.¹
4. ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.
5. Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον (他／她／牠／它們停留 = they stayed) ἐν Ἐπιδαφνίᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.
6. ²Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν (他／她／牠／它帶著 = he/she/it took) τοὺς δώδεκα.

---

¹ 最後這個片語似乎省略了甚麼？

² 把主要動詞的主詞放在分詞片語裡面，見練習 11，第 7 句。

7. καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς (癩瘋病人=leper) παρακαλῶν αὐτόν.
8. Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα (逾越節=Passover) ἐν τῇ ἑορτῇ (節期=feast), πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
9. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτουῦσά τι ἀπ' αὐτοῦ.
10. δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται (他／她／牠／它已經被啟示 = he/she/it has been revealed) μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν.

額外的練習

11. εὐαγγελίζοντες τὸν λαὸν ἐν τῇ Ἱεροσόλυμα οἱ μαθηταὶ ἐδόξασον τὸν Ἰησοῦν διὰ πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ.
12. καθήμενος σὺν τοῖς δισὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οὗτος παρεκάλησεν τὸν ἀνδρὰ καὶ τὴν γυναῖκα ἀλληλοῖς λαλεῖν (說=to speak) ἐν τοῖς λόγοις τῆς ἀγάπης.
13. ἦδει γὰρ ὁ θεὸς ὅτι ἐν ἧ ἡμέρᾳ φάγητε (你們吃=you might eat) ἀπ' αὐτοῦ διανοιχθήσονται³ ὁμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοὶ γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν.

³ διανοίγω, 我打開 (I open)。

14. καὶ εἶπεν⁴ πρὸς τοὺς ἄνδρας· γινώσκουσα γινώσκω ἐγὼ ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν παραδίδωσιν (他／她／牠／它交=he/she/it is handing over) ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην.
15. ποιοῦντες γὰρ τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ εὐρήσομεν ἀνάπαυσιν.⁵
16. καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, ἤνεγκα⁶ τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον.⁷
17. ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὦτα⁸ ἔχοντες οὐκ ἀκούετε;
18. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.
19. αὐτὸς διώδευεν⁹ κατὰ¹⁰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ.
20. Εἰσελθὼν (進入……以後=after entering) δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο¹¹ ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων [τὰ] περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.

摘要

1. 聖經作者常常把主要動詞的主詞放在分詞片語裡面。務必要區分兩者。
2. 希臘文可以在一個字前面加上「否定的 (privative) alpha」來否定它 (第 16 句)。
3. 你會看見 κατὰ 的「分配的」(distributive) 功用，務必記得它 (第 19 句)。

出處

α. 可 10:32; β. 可 6:33; γ. 可 3:31; δ. 太 21:23; ε. 太 27:36; ζ. (彼前 1:8); η. 太 13:13; 1. 約 6:59; 2. 可 1:14; 3. 可 13:6; 4. 徒 8:39; 5. 徒 15:35; 6. 太 20:17; 7. 可 1:39-40; 8. 約 2:23; 9. 太 20:20; 10. 羅 3:21; 11. —; 12. —; 13. 創 3:5; 14. 《革一》12:5; 15. 《革二》6:7; 16. 可 9:17; 17. 可 8:18; 18. 路 3:18; 19. 路 8:1; 20. 徒 19:8.

⁴ 提示：說話的人是陽性或陰性？

⁵ ἀνάπαυσις, -εως, ἡ, 安息，緩和 (rest, relief)。

⁶ 這是一個不尋常的不定過去式字形，來自 φέρω。

⁷ 英文如果要否定一個字，就在它前面加上一個“ir-”或“un-” (如“irreligious,” “unnecessary”)。希臘文也一樣加上“ἀ-”，好像這個字一樣。這就叫做「否定的 (privative) alpha」。ἄλαλον 來自 ἀ- 與 λόλος，後者是動詞 λαλέω 的同源名詞。ἄλαλον 是甚麼意思？

⁸ οὖς, ὠτός, τό, 耳朵 (ear)。

⁹ διοδεύω, 我行經 (I travel through)。

¹⁰ 這是 κατὰ 的一個特殊的功用。它叫做「分配的」(distributive) 功用，強調耶穌到每一座 (each) 城市去。

¹¹ παρρησιάζομαι, 我大膽地說 (I speak boldly)。

練習 28

不定過去式（未界定的） 副詞用法的分詞

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. μαρτυρήσασαν							
2. μαρτυρήσαντες							
3. ἔρχομένων							
4. γραφείσης							
5. λαμβάνουσι (2x)							
6. ποιησάση							
7. ἀκουσάμεναι							
8. εἰσελθόντος							
9. πιστευθέντες							
10. ἐπίστευσας							

暖身

- α. εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ κράξαντι.
- β. ἔλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας.
- γ. προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε.
- δ. ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
- ε. εἶπον τῷ ἀνδρὶ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς με.
- ζ. ἐλθούση εἰς τὴν οἰκίαν λέγει αὐτῇ.

η. ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ

翻譯

新約聖經中出現 1,586 次不定過去式主動語態分詞。其中 1,359 次是主格 (86%)。本課的練習如果出現太多主格，原因就是在此。

1. καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν¹ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν.
2. εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· πιστεύω.
3. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ.
4. ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς.
5. προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου (物主=owner) εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα (種子=seed) ἔσπειρας;
6. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, "Ὁν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα (我斬首了=I beheaded) Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη.

---

¹ 這是「表時間的間接受格」的一個例子。見練習 12，第 8 句的討論。

7. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν² τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας.
8. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης.
9. καὶ ἰδὼν³ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν (遠遠地 = afar) ἔδραμεν (他/她/牠/它跑 = he/she/it ran) καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει, Τί ἐμοὶ καὶ σοί,⁴ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου (至高者 = the Highest);
10. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ ἐστίν; αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· εἶπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου (你要坐! = Sit!) ἐκ⁵ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ (我放 = I place) τοὺς ἐχθρούς (仇敵們 = enemies) σου ὑποκάτω⁶ τῶν ποδῶν σου.

額外的練習

11. ἀσπασάμενα τοὺς πατρὰς καὶ τὰς μητράς αὐτῶν τὰ παιδιά ἐξῆλθεν σὺν τοῖς ἄλλοις τέκνοις.

² ἦν προσκαρτερῶν 的意思是「他跟在後面」，帶間接受格。

³ 如果你對此字形有點困惑，我給點提示：這個字經常出現三種字形，作為不定過去式分詞（如此處）與命令語氣（ἰδοῦ, ἴδε）。

⁴ 間接受格的這個慣用語法在這類問句中很普遍。見練習 21，第 6 句。

⁵ 這是介詞 ἐκ 的一種不尋常的用法，把它譯作「在」（at）。

⁶ 介詞，意思是「在……底下」，帶所有格作受詞。

12. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας καὶ εἰς τὸ ἱερόν ἐλθὼν ἔκραξεν ἐν μεγάλῃ φωνῇ· πάντες οἱ εἰς ἐμὲ πιστεύουσιν σωθήσονται ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ πονηροῦ.
13. ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας⁷ τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο.⁸
14. καθὼς καὶ Μωϋσῆς προσηύξατο πρὸς κύριον καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ⁹ τῆς θυσίας¹⁰ ἔδαπάνησεν¹¹ οὕτως καὶ Σαλωμὼν προσηύξατο καὶ καταβὰν τὸ πῦρ τὰ τῆς θυσίας ἔδαπάνησεν.
15. καὶ λαβοῦσα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ¹² ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν (他/她/牠/它給了 = he/she/it gave) καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς καὶ ἔφαγον.
16. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθύς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν.
17. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑρῳδῆς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ.
18. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. καὶ πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας.
19. εἶπεν· λάβετε (你們要拿! = take!), τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν (他/她/牠/它給了 = he/she/it gave) αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.
20. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον.

出處

α. —; β. 太 2:11; γ. 太 8:19; δ. 路 23:5; ε. —; ζ. —; η. 徒 10:3; 1. 可 1:21; 2. 可 9:24; 3. 太 9:28; 4. 徒 21:7; 5. 太 13:27; 6. 可 6:16; 7. 徒 8:13. 8. 路 1:60; 9. 可 5:6-7; 10. 可 12:35-36; 11. —; 12. —; 13. 創 6:2; 14. (《馬二》 2:10); 15. 創 3:6; 16. 可 2:12; 17. 太 2:3; 18. 可 14:39-40; 19. 可 14:22-23; 20. 可 5:40.

⁷ θυγάτηρ, -τρός, ἡ, 女兒 (*daughter*)。

⁸ ἐκλέγομαι, 我選擇, 挑選 (*I choose, select*)。

⁹ 這裡省略了甚麼字?

¹⁰ θυσία, -ας, ἡ, 祭, 祭物 (*sacrifice, offering*)。

¹¹ δαπανᾶω, 我花費, 燒毀 (*I consume*)。

¹² αὐτοῦ 的先行詞是善惡知識樹。

練習 29

形容詞用法的分詞

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. φερούσης							
2. ἐνεχθέντι							
3. σαφξίν							
4. ποιήσαν							
5. βαλόμεναι							
6. προσελθόντων							
7. ἐποίησαν							
8. γράψασιν							
9. κηρύσσουσι (2x)							
10. βαπτίζομένου							

暖身

- α. ὁ ζῶν πατήρ
- β. τῷ πατρὶ τῷ πέμψαντι ἡμᾶς
- γ. δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.
- δ. τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι
- ε. περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος
- ζ. τῇ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ
- η. θεὸν τὸν γεννήσαντά σε

翻譯

試著區分形容詞用法與副詞用法的分詞。

1. βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον¹ πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς (羔羊=lamb) τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
2. ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα.
3. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
4. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται.
5. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον (網=net) εἰς τὴν θάλασσαν.
6. καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν (癱瘓的人=paralytic) αἰρόμενον² ὑπὸ τεσσάρων (四=four).

---

¹ 遇見「冠詞—名詞—分詞」結構時（即，分詞位於敘述位置），你如果插入一個「是」（is）字，那個分詞的意思就不通順，這樣的分詞通常是作副詞用。

² 這個字的一般定義在此相當不適合。你可以查考這個字在字典中更詳盡的定義，或者，在這裡，根據上下文來修改你已知的意義也行得通。

這個分詞與第1句的 ἐρχόμενον 有何不同？答對了！前面的名詞（παραλυτικόν）沒有冠詞。所以，αἰρόμενον 是形容詞用法或副詞用法？這裡必須靠你對這段經文的熟悉了，αἰρόμενον 在此似乎是告訴我們與那個癱瘓之人有關的事，而不是與動詞有關的。

7. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν.
8. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμα (鬼=ghost) ἐστίν.
9. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν (賞賜=reward) προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον³ εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται.
10. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.

額外的練習

11. οἱ ἔπτα οἱ περὶ τὴν γῆν πορευθέντες πολλὰς ἡμέρας ἀπεκτάνθησαν ἐν μεγάλῳ πυρὶ ἐρχομένῳ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν πρὸς τοὺς οἴκους αὐτῶν.
12. οἱ φαγόντες τε καὶ πίνοντες μετὰ τοῦ κυρίου αὐτῶν ζῶντος ἐχάρησαν ἰδόντες τὸν ἐγερθέντα ἐκ τῶν νεκρῶν.
13. καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωὴ ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.
14. εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος· ἐγώ.
15. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ λέγων· ἐγὼ ἰδοὺ ἀνίστημι (我正建立=I am establishing) τὴν διαθήκην⁴ μου ὑμῖν καὶ τῷ σπέρματι⁵ ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς καὶ πάση

³ δίκαιος, -αία, -αιον, 正確的·公平的·公義的 (right, just, righteous) 。

⁴ διαθήκη, -ης, ἡ, 約 (covenant) 。

- ψυχῆ τῆ ζωῆσῃ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ ὀρνέων⁶ καὶ ἀπὸ κτηνῶν⁷ ... ὅσα μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξεληθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ.⁸
16. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα⁹ ἀγαθὰ διδόναι (給=to give) τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει (他/她/牠/它將給=he/she/it will give) ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσιν αὐτόν.
17. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ.
18. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
19. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἄν¹⁰ ἀποθάνῃ (他/她/牠/它死=he/ she/it might die) ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.
20. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν¹¹ ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν.

出處

α. 約 6:57; β. —; γ. 路 9:48; δ. 羅 7:4; ε. 路 2:17; ζ. 徒 21:26; η. 《頌歌》 2:18; 1. 約 1:29; 2. 太 4:16; 3. 約 12:45; 4. 可 16:16; 5. 太 4:18; 6. 可 2:3; 7. 約 14:21; 8. 可 6:49; 9. 太 10:40-41; 10. 徒 8:12; 11. —; 12. —; 13. 創 3:20; 14. 士 13:11; 15. 創 9:8-10; 16. 太 7:11; 17. 約 3:31; 18. 可 3:22; 19. 約 11:25-27; 20. 約 5:23-25.

⁵ σπέρμα, -ατος, τό, 後裔 (descendant)。

⁶ ὄρνεον, -ου, τό, 鳥 (bird)。

⁷ κτήνος, -ους, τό, 家畜 (domesticated animal)。

⁸ κιβωτός, -οῦ, ἡ, 方舟 (ark)。

⁹ δόμα, -ματος, τό, 禮物 (gift)。

¹⁰ 在這段上下文中, κἄν 可以譯作「雖然」 (even though)。

¹¹ 提示: 這是一個複合動詞的現在完成式, 在字根加上 *iv* 形成現在式時態字幹。

練習 30

現在完成式分詞與獨立所有格

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. γεγεννηκότος							
2. ἠγαπημένων							
3. πεπληρωμένη							
4. πεπίστευκεν							
5. λελυκυία							
6. βεβαπτισμένοις							
7. πεποιήκοσι							
8. βεβλημένην							
9. βεβαπτισμένου							
10. ἀπεσταλμέναις							

暖身

- α. ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς πρεσβυτέροις λευκόσι τὸν ἱερόν.
- β. οἱ καταβεβηκότες ἀπὸ Ἱεροσολύμων
- γ. πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ
- δ. ἐστὶν γεγραμμένον· ἔφαγεν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
- ε. Ἔλεγεν ... τῷ κεκληκότι αὐτόν
- ζ. γενομένου σαββάτου αὐτὸς ἔρχεται εἰς τὴν συναγωγὴν.
- η. μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ

翻譯

1. πεπιστεύκοτες δὲ ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ ὄχλοι.
2. ὁ ἑώρακώς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα.
3. Ἐγένετο¹ ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ² Ἰωάννης.
4. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.
5. καὶ ἐξεπλήσσοντο (他/她/牠/它們驚訝=they were amazed) ἐπὶ τῇ διδαχῇ (教導=teaching) αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.
6. Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται (他/她/牠/它來=he/she/it comes) Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος.
7. οὐπω (尚未=not yet) γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν (監牢=prison) ὁ Ἰωάννης.
8. καὶ ἐγένετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος (聲音=sound) ... καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὓς ἦσαν καθήμενοι.

---

¹ 記得：γίνομαι 有兩個基本的意義，「是」(to be) 與「出現」(to come into being)。

² 這是間接受格的慣用法，是明確指出一個人名字的常用方法。見練習 21 第 6 句與練習 28 第 9 句。

9. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε (你們停留=you remain) ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς (真地=truly) μαθηταί μου ἔστε.

10. καὶ οἱ προάγοντες (走在前面的人們=ones going before) καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον³ ὡσαννά·
 εὐλογημένος³ ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·
 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυίδ·
 ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις (至高的=highest).

額外的練習

11. οἱ δὲ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων εἰδότες τὸν Ἰησοῦν μετὰ τῶν μαθητῶν ἐδέξαντο ἕνα ἐκείνων ὃς τὴν ἐπαγγελίαν ἐποίησεν αὐτὸν παραδοῦναι (出賣=to betray).
12. οἱ πεπιστευκότες εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστιανοὶ⁴ καλοῦνται ὅτι αὐτὸν ὡς τὸν Χριστὸν τε καὶ τὸν κύριον γινώσκουσιν.
13. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ πάντων πανταχῆ⁵ τῶν κεκλημένων ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ δι' αὐτοῦ.

³ 這個分詞用作稱頌的感嘆詞。動詞沒有寫出。

⁴ 你應該可以找出這個字的意思。

⁵ πανταχῆ, 每個地方 (everywhere)。

14. καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω (他／她／牠／它讀=he/she/it read) Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου ... κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ.
15. Προσευξαμένου μου ἐν τῷ οἴκῳ εἰσῆλθεν ἀνὴρ καὶ ἠσπάσατό με, καὶ γὰρ ἠσπασάμην αὐτόν.
16. οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν (他／她／牠／它給了=he/she/it gave) αὐτοῖς φαγεῖν (吃=to eat).
17. ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον,⁶ ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν (他／她／牠／它們想起了=they remembered) ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
18. ἐλθόντος τοῦ λόγου γινώσκονται τὸν προφήτην ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς κύριος ἐν πίστει.
19. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;
20. ⁷καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην.

出處

α. —; β. —; γ. 約 8:31; δ. —; ε. 路 14:12; ζ. —; η. 可 12:24; 1. —; 2. 約 14:9; 3. 約 1:6; 4. 約 3:6; 5. 可 1:22; 6. 可 14:43; 7. 約 3:24; 8. 徒 2:2; 9. 約 8:30-31; 10. 可 11:9-10; 11. —; 12. —; 13. 《革一》 65:2; 14. 書 8:34; 15. (《牧人》 25:1); 16. 約 6:31; 17. 約 12:16; 18. 耶 28:9 [LXX 35:9]; 19. 可 11:27-28; 20. 羅 9:25.

⁶ 雖然是形容詞字形，τὸ πρῶτον 卻是作副詞用。這也沒甚麼不尋常的。

⁷ 提示：先把這個句子作句法圖，看看哪個冠詞跟哪個名詞連用。τόν 與 τὴν 當作指示詞。

第 26-30 課

複習 # 6

文法

1. 分詞的格、數、性是由甚麼決定的？
  - a. 形容詞用法：
  - b. 副詞用法：

2. 有何線索可以知道分詞的下列用法？
  - a. 形容用法
  - b. 副詞用法
  - c. 名詞用法

3. 遇見任何分詞時該問哪七個問題？
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
  - 7.

4. 何謂獨立所有格？

5. 如何形成下列迂說動詞字形？
  - a. 現在式：
  - b. 未來式：
  - c. 現在完成式：

6. 下列時態的三種性別，寫出其分詞的詞素的單數主格與所有格字形（連同時態特有記號與格字尾）：

	陽性	陰性	中性
現在式主動語態			
第一不定過去式主動語態			
第一不定過去式被動語態			
第二不定過去式關身語態			
第一現在完成式主動語態			
現在完成式關身／被動語態			

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. θέλοντος							
2. γραφεῖσι							
3. λελαληκότες							
4. πιστευομένας							
5. ὄν							
6. βαλόντα							
7. δεχθέντα							
8. βεβληκότα							
9. λυθείση							
10. βλέψασα							

翻譯：馬可福音1:1-22

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ].^{1,2} Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ· ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·^{1,3} φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε (你們要準備=prepare!) τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας¹ ποιεῖτε (使……成為=make!) τὰς τρίβους² αὐτοῦ, ^{1,4} ἐγένετο Ἰωάννης [ὁ] βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. ^{1,5} καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ^{1,6} καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας³ καμήλου⁴ καὶ ζώνην⁵ δερματίνην⁶ περὶ τὴν ὀσφύν⁷ αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας⁸ καὶ μέλι⁹ ἄγριον.¹⁰ ^{1,7} Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός (更大的=greater than) μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας¹¹ λῦσαι (解開=to loosen) τὸν ἱμάντα¹² τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· ^{1,8} ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

^{1,9} Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. ^{1,10} καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· ^{1,11} καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

^{1,12} Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ^{1,13} καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ

¹ εὐθύς, εὐθεῖα, εὐθύ, 所有格, -έως, 直的 (straight)。

² τρίβος, -ου, ἡ, 小徑 (path)。

³ θρίξ, τριχός, ἡ, 頭髮 (hair)。

⁴ κάμηλος, -ου, ὁ ἢ, 駱駝 (camel)。

⁵ ζώνη, -ης, ἡ, 腰帶 (belt)。

⁶ δερματίνος, -η, -ον, 皮(製)的 (made of leather)。

⁷ ὀσφύς, -ύος, ἡ, 腰 (waist)。

⁸ ἀκρίς, -ίδος, ἡ, 蝗蟲 (locust)。

⁹ μέλι, -ιτος, τό, 蜜 (honey)。

¹⁰ ἄγριος, -ία, -ον, 野生的 (wild)。

¹¹ κύπτω, 我彎腰, 屈身 (I bow, stoop)。

¹² ἱμάς, -άντος, ὁ, 帶子 (strap or thong)。

τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

^{1:14} Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην¹³ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ^{1:15} καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε (你們要悔改=repent!) καὶ πιστεῦετε (你們要相信=believe!) ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

^{1:16} Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας¹⁴ ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.¹⁵ ^{1:17} καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε (你們要跟從=follow!) ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι (成為=to be) ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ^{1:18} καὶ εὐθὺς ἀφέντες (撇下……以後=after leaving) τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

^{1:19} Καὶ προβάς¹⁶ ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, ^{1:20} καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν¹⁷ ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

^{1:21} Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ. καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. ^{1:22} καὶ ἐξεπλήρσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

¹³ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην 的意思是「約翰被出賣以後」(After John had been betrayed)。

¹⁴ ἀμφιβάλλω, 我投擲 (I cast)。

¹⁵ ἀλιεύς, -έως, ὁ, 漁夫 (fisherman)。

¹⁶ προβαίνω, 我往前走, 向前移動 (I go on, advance)。

¹⁷ μισθωτός, -οῦ, ὁ, 雇工 (hired man)。

練習 3I

假設語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. βαπτίζωμεν							
2. ἀκούη (3x)							
3. ἔλθωμεν							
4. περιπατήσητε							
5. διδαχθῶσι							
6. κρινῶ							
7. σώσης							
8. προσελθώμεθα							
9. ἐγείρωσι							
10. ποιηθῆ							

暖身

- α. ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους
- β. ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
- γ. ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε.
- δ. θέλωμεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν.
- ε. ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτούς
- ζ. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν.
- η. τί αἰτήσωμαι;

翻譯

1. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.
2. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ¹ εἰς αὐτήν.
3. ἤρῳτα αὐτόν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς (女兒=daughter) αὐτῆς.
4. αὕτη δέ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα² γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν (真的=true) θεὸν καὶ ὄν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.
5. καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες³ λήμψεσθε.
6. μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν⁴ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
7. Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ (獨一的=only) ἔδωκεν (他/她/牠/它賜給=he/she/it gave), ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται (他/

¹ 這個強烈的否定詞如何幫助你理解耶穌的話？

² 這是另一個很好的例子，顯出 ἵνα 的意思是「就是」(that)，而不是「為了要」(in order that)。有人稱之為「增添說明」(exegetical)用法的 ἵνα，以 ἵνα 子句描寫、解釋之前的陳述(參：華勒斯，《中級希臘文文法》，499-500 = Wallace, 476)。

³ 分詞的另一個用法是說明一個條件；所以叫做「表條件的分詞」(conditional participle)。這樣的分詞描寫一個條件，應用在它所修飾的動詞上。你可以在翻譯時使用「如果」(if) 這個鑰詞。

⁴ ἄγω 的一般定義顯然不適合此處。「去」(go) 則可以接受。

她／牠／它滅亡=he/she/it might perish) ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

8. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ... ἀποκτείνωσιν.
9. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ (曠野=desert) τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα,⁵ καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω (I will give) ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο (他／她／牠／它們正在爭吵=they were quarreling) οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι (給=to give) τὴν σάρκα [αὐτοῦ] φαγεῖν (吃=to eat); εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἶμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.
10. εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον (明天=tomorrow) γὰρ ἀποθνήσκομεν.⁶

⁵ εἰς τὸν αἰῶνα 是慣用語，意思是「永遠」(forever)。

⁶ 注意保羅如何使用現在式描寫將來所要發生的事件。這個作法有幾個可能的解釋。現在式可以用來指未來的動作，強調該動作的栩栩如生或確鑿性。現在式也可以用於格言式的陳述，「一個一般性的原則（指任何時候都可能發生的事），但上下文聚焦於這個原則在未來一個時間定點的特定的成就」（Fanning, 224）。

額外的練習

11. ποιῶμεν πολὺ ἔργον ἐν τῇ γλώσση ταύτῃ ἵνα γενώμεθα οἱ κηρύσσοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ.
12. ὅταν βλέψω τὰ παιδιά μου ἀγαποῦντα ἀλλήλους, ἡ ἐμὴ καρδιά χαίρει καὶ ἡ ἐμὴ ψυχὴ προσεύχεται τῷ θεῷ.
13. ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσίν σοι μηδὲ ἀκούσωσιν τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου πιστεύσουσίν σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ ἑσχάτου.
14. καὶ λατρεύετε⁷ ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων ξύλοις⁸ καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται⁹ οὐδὲ μὴ ἀκούσωσιν οὔτε μὴ φάγωσιν.
15. τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, οὗ τὸ αἷμα ὑπὲρ ἡμῶν ἐδόθη (他/她/牠/它被賜 = he/she/it was given), φοβώμεθα.
16. Ὃς ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.
17. ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον¹⁰ αὐτῆς.
18. ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.
19. ¹¹ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίνω ἐκ τοῦ γενήματος¹² τῆς ἀμπέλου¹³ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
20. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν, καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. κἂν εἴπω¹⁴ ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

⁷ λατρεύω, 我服事, 敬拜 (*I serve, worship*) .

⁸ ξύλον, -ου, τό, 木頭 (*wood*) .

⁹ 從直說語氣的 ὄψονται 變為下面兩個假設語氣, 使得否定更為強烈 .

¹⁰ μνημόσυνον, -ου, τό, 回憶, 紀念 (*memory*) .

¹¹ 雙重否定詞與現在式的 πίνω 如何幫助你充分理解耶穌的話語?

¹² γένημα, -ματος, τό, 果子, 產品 (*fruit, product*) .

¹³ ἄμπελος, -ου, ἡ, 葡萄樹, 葡萄藤 (*vine, grapevine*) .

¹⁴ 你有沒有注意到 εἴπω 已經失去了往昔號? 我們已經在分詞字形中見過這一點, 在其他非直說語氣也都是如此 .

摘要

1. ἵνα 的「增添說明」(epexegetical)用法是：ἵνα 子句描寫、或解釋之前的陳述。這個 ἵνα 通常翻譯為「就是」(that)。
2. 分詞可以為動詞設定一個條件(「表條件的分詞」)。你可以在翻譯時使用「如果」(if) 這個鑰詞。
3. εἰς τὸν αἰῶνα 是慣用語，意思是「永遠」(forever)。
4. 現在式可以用來描寫未來的動作，強調該動作的栩栩如生或確鑿性，或是用來陳述一個原則，該原則始終是真實的，但其實現卻有待將來(「格言式的」)。

出處

α. 約壹 3:11; β. 可 8:38; γ. 約 5:34; δ. 可 10:35; ε. 可 3:14; ζ. 約 8:59; η. 可 6:24; 1. 約壹 2:3; 2. 可 10:15; 3. 可 7:26; 4. 約 17:3; 5. 太 21:22; 6. 約 11:7; 7. 可 14:1; 8. 約 3:16-17; 9. 約 6:49-53; 10. 林前 15:32; 11. —; 12. —; 13. (出 4:8); 14. 申 4:28; 15. (《革一》 21:6); 16. 可 9:37; 17. 可 14:9; 18. 約壹 1:7-8; 19. 可 14:25; 20. 約 8:54-55.

練習 32

不定詞

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λέγειν							
2. φαγεῖν							
3. πεπληρωκένοι							
4. λαλήσασθαι							
5. σῶσαι							
6. δοξάζεσθαι							
7. τεθεωρήσθαι							
8. ἀγαπᾶν							
9. γραφήναι							
10. πληρῶσαι							

暖身

- α. ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
- β. εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν
- γ. τίς δύναται σωθῆναι;
- δ. δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον.
- ε. εἰς τὸ ἀποκτεῖναι αὐτόν
- ζ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν
- η. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με

翻譯

1. Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν.
2. ὅς γὰρ ἐὰν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει (他／她／牠／它將失喪=he/she/it will lose) αὐτήν.
3. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν (是合法的 = it is lawful) τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι,¹ ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι;
4. ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός (失喪的=lost).
5. καὶ ἐποίησεν² δώδεκα ... ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.
6. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν (他／她／牠／它們渴望 =they desired) ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

---

¹ 這個複合動詞碰巧具有兩個組成部分預期的意義。你認為它是甚麼意思？

² 在這裡的上下文中，ποιέω 必須是「設立」(appoint)之意。ποιέω 的意義很有彈性。

7. ³ αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν⁴ αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας.
8. [ἵνα ...] εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, τοῦ γινῶναι⁵ αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως (復活=resurrection) αὐτοῦ.
9. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω (我將在……前面去=I will go before) ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
10. Ἀβραάμ ... ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν.

額外的練習

11. αὕτη ἡ γυνὴ λίθον καλὸν ἔχειν θέλει ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτῆς δεξαμένη αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἡγαπηκότος αὐτήν.
12. πορευθῶμεν γὰρ πρὸς τὴν θαλάσσην εἰς τὸ εὐρίσκειν ὧδε τινὰς ἡμέρας ἀγαθὰς ἐν τῷ ἡλίῳ.⁶
13. καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον⁷ ὃν ᾠκοδόμησαν⁸ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

³ 提示：要注意 αὐτός 的不同意義。

⁴ 在這裡的上下文中，πιστεύω 具有「交託」(entrust) 之意。

⁵ 提示：注意動詞字根。

⁶ ἥλιος, -ου, ὁ, 太陽 (sun)。

⁷ πύργος, -ου, ὁ, 塔 (tower)。

⁸ οἰκοδομέω, 我建造 (I build)。

14. εἶπεν δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν, ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μου ἐστίν μήποτε⁹ ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν.
15. καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός· οὐ μὴ καταμείνη¹⁰ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας, ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη.¹¹
16. ¹²ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;
17. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτησαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι¹³ αὐτόν, καὶ οὐχ ἠύρισκον.
18. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε (你們要跟從! = follow!) ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς¹⁴ ἀνθρώπων.
19. ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.
20. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς¹⁵ Δαυίδ.

出處

α. 路 9:2; β. 可 10:24; γ. 可 10:26; δ. 可 13:10; ε. (可 14:55); ζ. 太 13:4; η. 可 14:28; 1. 可 4:1; 2. 可 8:35; 3. 可 3:4; 4. 路 19:10; 5. 可 3:14-15; 6. 太 13:17; 7. 約 2:24; 8. 腓 3:9-10; 9. 可 14:28; 10. 羅 4:16, 18; 11. —; 12. —; 13. 創 11:5; 14. 創 20:2; 15. 創 6:3; 16. 約 9:27; 17. 可 14:55; 18. 可 1:17; 19. 太 9:13; 20. 路 2:4.

⁹ μήποτε, 免得 (*lest*) 。

¹⁰ καταμένω, 我停留, 生活 (*I stay, live*) 。

¹¹ ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη, 120 年 (*120 years*) 。

¹² 這個瞎子相信他們要成為耶穌的門徒嗎?

¹³ θανατῶω, 我治死 (*I put to death*) 。

¹⁴ ἁλιεύς, -έως, ὁ, 漁夫 (*fisherman*) 。

¹⁵ πατριά, -ᾶς, ἡ, 家庭, 世系 (*family, lineage*) 。

練習 33

命令語氣

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἄκουε							
2. γράφεσθε (2x)							
3. θέλησον							
4. βλέπετωσαν							
5. πιστεύεις							
6. εἶπετε (2x)							
7. αἰτήσαι (2x)							
8. λαλοῦ							
9. ἐκβλήθητι							
10. γνωσθήτωσαν							

暖身

- α. φέρετε αὐτὸν πρὸς με.
- β. ἀκολουθεῖ μοι.
- γ. μὴ φοβεῖσθε.
- δ. αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς.
- ε. ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.
- ζ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν.
- η. ὑπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

翻譯

1. ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν.
2. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε.
3. μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.
4. εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε.
5. ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι (不再=no longer) εἰσέλθης εἰς αὐτόν.
6. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς¹ ἐν αὐτῷ.

---

¹ 這是主詞所有格 (subjective genitive) 或受詞所有格 (objective genitive) ?

一個字如果是「主詞」所有格，就是它所修飾之字隱含動作的主詞，所以造成那個動作。「父的愛」就是「父所產生的愛」，或祂對我的愛。

一個字如果是「受詞」所有格，就是它所修飾之字隱含動作的受詞，所以接受那個動作。「父的愛」就是「父所接受的愛」，或我對祂的愛。

所有格名詞所修飾的字叫做「在前頭的名詞」 (head noun) 。

7. τί γάρ ἐστὶν εὐκοπώτερον (比較容易=easier), εἰπεῖν· ἀφίενταί (他/她/牠/它們被赦免了=they are forgiven) σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι (赦免=to forgive) ἁμαρτίας — τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ (癱瘓病人=paralytic)· ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην (床=bed) καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.
8. ² καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν θεοῦ.³ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει (山=mountain) τούτῳ· ἄρθῃτι καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ (他/她/牠/它猶豫不決=he/she/it wavers) ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται,⁴ ἔσται αὐτῷ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.
9. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει.
10. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ... καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.

² 小心注意時態的改變。

³ 這是哪一種所有格？πίστιν 與 θεοῦ 的關係究竟如何？

⁴ 馬可為何使用現在式描寫未來的動作？

額外的練習

11. οἱ περιπατοῦντες ἐν τῇ ὁδῷ τῆς δικαιοσύνης ἀπὸ τῶν κακῶν ἀπελθέτωσαν καὶ γινέσθωσαν δοῦλοι τοῦ θεοῦ ἐν φόβῳ καὶ ἐλπίδι.
12. ὁ δὲ Παῦλος τοὺς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐδίδασκεν· πιστεύσατε εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ζῆτε κατὰ τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἡμῶν.
13. καὶ εἶπεν ὁ θεός· γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς.
14. εἰπάτωσαν πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἡ ἀγάπη αὐτοῦ.
15. σὺ οὖν πίστευε τῷ δικαίῳ, τὸ γὰρ δίκαιον ὀρθὴν⁵ ὁδὸν ἔχει. καὶ σὺ τῇ ὀρθῇ ὁδῷ πορεύου.
16. ⁶Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἔρω, χαίρετε.
17. ὃς ἔχει ὠτα⁷ ἀκούειν ἀκουέτω.
18. πορεύου, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε.
19. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ⁸ περιπατεῖτε.
20. Μὴ ταρασσέσθω⁹ ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν· καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

摘要

1. 「主詞」所有格造成名詞的動作；「受詞」所有格接受名詞的動作。所有格名詞所修飾的字叫做「在前頭的名詞」(head noun)。

出處

α. 可 9:19; β. 可 2:14; γ. 可 6:50; δ. 可 6:22; ε. 可 10:52; ζ. 可 14:42; η. 可 16:7; 1. 可 12:29; 2. 可 :10; 3. 可 5:36; 4. 林前 10:31; 5. 可 9:25; 6. 約壹 2:15; 7. 太 9:5-6; 8. 可 11:22-24; 9. 約 21:22; 10. 太 8:9; 11. —; 12. —; 13. 創 1:3; 14. 詩 118:4 [LXX 117:4]; 15. (《牧人》 35:2); 16. 腓 4:4; 17. 可 4:9; 18. 約 8:11; 19. 西 2:6; 20. 約 14:1.

⁵ ὀρθός, -ή, -όν, 直的, 正直的 (straight, upright)。

⁶ 對希臘文課堂而言多麼棒的一節經文啊!

⁷ οὖς, ὠτός, τό, 耳朵 (ear)。

⁸ 這是陽性或中性? 意義有何不同?

⁹ ταρασσώ, 我憂愁, 煩惱 (I trouble)。

練習 34

δίδωμι 的直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. δίδωσι							
2. ἔδωκαν							
3. δέδωκεν							
4. δώσετε							
5. ἐδίδους							
6. διδόασι							
7. δέδωκαν							
8. δώσω							
9. ἐδώκαμεν							
10. δεδώκαμεν							

文法

μι 動詞有哪五個規則?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

暖身

α. ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα.

- β. διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας.
- γ. δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν;
- δ. καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον.
- ε. δώσουσιν σημεῖα μεγάλα.
- ζ. τὴν δόξαν τὴν ἐμήν, ἣν δέδωκάς μοι
- η. ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία.

翻譯

1. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι¹ τὰ μυστήρια (諸奧秘 = mysteries) τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.
2. τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ (獸 = beast) διδύσασιν.
3. οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγράμμενον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν (真的 = true).
4. ² καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος (魔鬼 = devil)· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν³ καὶ τὴν

¹ 提示：這個動詞字形的字根為何？

² 注意這節經文從頭至尾都改變了一般的字序。

³ ἅπας 的意義與 πᾶς 相同。

δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἂν θέλω δίδωμι αὐτήν.

5. ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.
6. οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι (懼怕=terrified) ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
7. τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς (真地=truly) ὅτι παρὰ σοῦ ἐξηλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
8. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὅς ἂν γὰρ ἔχη, δοθήσεται⁴ αὐτῷ, καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
9. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα (禮物=gifts) ἀγαθὰ διδόναι (給=to give) τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ (何等=how much) μᾶλλον ὁ πατήρ [ὁ] ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτουσιν αὐτόν.
10. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

⁴ 我們在課文中沒有討論這個特殊字形，但如果你學會規則，應該不會有問題。

額外的練習 -

11. οἱ μὴ πιστεύοντες εἰς τὸν Ἰησοῦν ἀπόλεσαν τοὺς δύο πύργους⁵ ἐν τῇ μεγάλῃ πόλει ἵνα πρὸς τὴν γῆν πέσωσιν καὶ πολλοὶ ἀποθάνωσιν.
12. τῶν ἀποστόλων εἰς τὸν ὅλον κόσμον ἀπελθόντων πολλοὶ ὄχλοι τὰς καρδίας αὐτῶν τῷ κυρίῳ ἔδωκαν διὰ τὸν λόγον τὸν κηρυχθέντα αὐτοῖς.
13. καὶ λαβοῦσα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ⁶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς καὶ ἔφαγον.
14. καὶ εἶπεν ὁ Ἀδάμ· ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου⁷ καὶ ἔφαγον.
15. τόπον ἔδωκεν ὁ δεσπότης⁸ τοῖς βουλομένοις⁹ ἐπιστραφῆναι¹⁰ ἐπ' αὐτόν.
16. καὶ ἔδωκαν κληρὸς αὐτοῖς καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθηῖαν.
17. εὐλογήσω δὲ αὐτὴν καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον καὶ εὐλογήσω αὐτόν, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται.
18. ᾧ¹¹ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα.
19. εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς ... ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν· ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ἣν σὺ ὄρῃς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος.
20. τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, οὗ τὸ αἷμα ὑπὲρ ἡμῶν ἐδόθη, ἐντραπῶμεν.¹²

摘要

1. 學會 μι 動詞的五個規則，將會免去你很多的背誦。

⁵ πύργος, -ου, ὁ, 塔 (tower)。

⁶ 這是你第三次 (也是最後一次) 看見這節經文。αὐτοῦ 的先行詞是善惡知識樹。

⁷ ξύλον, -ου, τό, 木頭· 樹 (wood, tree)。

⁸ δεσπότης, -ου, ὁ, 主人 (master, lord)。

⁹ βούλομαι, 我願意, 決定 (I wish, determine)。

¹⁰ ἐπιστρέφω, 我轉身, 回 (I turn to, return)。

¹¹ ᾧ μὲν 與 ἄλλω δέ 並用, 意思是「給一個人……給另一個人」 (to one ... to another)。

¹² ἐντρέπω, 我尊敬 (I respect)。

出處

α. 林前 15:38; β. 林前 12:8; γ. 可 6:37; δ. 啟 2:21; ε. 太 24:24; ζ. 約 17:24; η. 太 28:18; 1. 太 13:11; 2. 啟 17:13; 3. 約 6:31-32; 4. 路 4:6; 5. 約 1:17; 6. 啟 11:13; 7. 約 17:8; 8. 路 8:18; 9. 路 11:13; 10. 太 21:43; 11. —; 12. —; 13. 創 3:6; 14. 創 3:12; 15. 《革一》 7:5; 16. 徒 1:26; 17. 創 17:16; 18. 林前 12:8; 19. 《革一》 10:4; 20. 《革一》 21:6.

練習 35

δίδωμι 的非直說語氣字形；條件句

語法分析

變化字形	人稱	數	時態	語態	語氣	字典形	變化後的意義
	／格		／性				
1. δίδῶ							
2. δῶ							
3. δός							
4. διδόντες							
5. δῶμεν							
6. διδούς							
7. δοῦναι							
8. δοθεῖσα							
9. διδότω							
10. δούς							

暖身

- α. μηδὲ δίδοτε τόπον.
- β. ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
- γ. δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
- δ. εὐδόκησεν (他／她／牠／它喜悅 = he/she/it was pleased) ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν
- ε. διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν
- ζ. δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;
- η. ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν.

翻譯

1. δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν.
2. τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
3. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ¹ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.
4. ² Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας³ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης⁴ σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.
5. τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα⁵ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

---

¹ 注意：在 κυρίου 前面沒有重複 ἀπό。這在解經上具有深遠的意義，出現在保羅的問候語中。如果保羅認為「神」與「主」是分開的，就會重複這個介詞。但他並沒有這麼做，這個事實顯示出他將兩者視為一。若說保羅將耶穌等同於神，可能在文法上作了過多的發揮，但它確實顯示出保羅認為神與主的同工是絕對和諧一致的，兩者都是臨到加拉太人之恩典與平安的源頭。

² 為這節經文作句法圖，會有幫助。

³ ἐπαίρω, 「我舉起」 (*I lift up*)，由 ἐπί 與 αἶρω 形成的複合動詞。

⁴ 這裡的所有格意指「管理」 (*over*)。

⁵ ἀντάλλαγμα 的意思是「交換」 (*in exchange for*)，帶所有格。

6. καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες,⁶ μὴ προμεριμνᾶτε⁷ τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον.
7. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα (禮物=gifts) ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον (何況……豈不更=how much) ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσιν αὐτόν.⁸
8. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον⁹ δίδου ἡμῖν.
9. καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι¹⁰ ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον (贖價=ransom) ἀντὶ πολλῶν.
10. τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος (得勝=victory) διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁶ παραδιδόντες 來自 παραδίδωμι，意思是「我交付」(I deliver over)。

⁷ προμεριμνάω，意思是「我事先憂慮」(I worry ahead of time)。

⁸ 如果你覺得這一題似乎有點熟悉，那是因為你在上一課翻譯過它在路加福音的平行經文(11:13)。

⁹ 除了正在討論的這處經文之外，ἐπιούσιον 從未出現在希臘文獻中。所以，它的確切意思難以確定。猜測的意思包括「逐日的」(daily)、「夠今日用的」(sufficient for today)、「夠明日用的」(sufficient for tomorrow)、「每一天的」(day by day)。

¹⁰ διακονέω，「我服事」(I serve)。

額外的練習

11. δόντες δὲ τὰς ἰδίας καρδίας τῷ κυρίῳ, διδάσκωμεν τοῖς παιδίοις τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἵνα καὶ ἑαυτοὺς τῷ κυρίῳ δώσιν.
12. ὁ ποιμὴν τῆς ἐκκλησίας τῷ ὄχλῳ εἶπεν· δότε τὰς φωνὰς ὑμῶν σφόδρα αἰνοῦντες ἐν ὄλῃ τῇ ψυχῇ τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ κυρίῳ.
13. καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.
14. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον,¹¹ ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.
15. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν¹² σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο¹³ ἀκολούθει μοι.
16. καὶ εἶπεν ὁ Ἀδάμ· ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔφαγον.
17. καὶ ἔλεγεν, διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρός με ἐὰν μὴ ᾗ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς.
18. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν.
19. εἶπαν οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισῶν¹⁴ δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;
20. αὐτὸς εἶπεν· μακάριόν ἐστὶν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.
21. ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ.
22. ... θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ

¹¹ ποίμνιον, -ου, τό, 「羊群」 (flock)。

¹² 提示：這不是名詞或形容詞。這是個難字。

¹³ δεῦρο 是個感嘆詞，意思是「你要來」 (Come!)。

¹⁴ ἀποκρισις, -εως, ἡ, 「回答」 (answer)。

κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων.

摘要

1. 見到「介詞—名詞—καί—名詞」結構時，這一個介詞「支配」兩個名詞，告訴你作者將這兩個名詞視為一個單位。

出處

α. (弗 4:27); β. 可 13:11; γ. 太 14:16; δ. 路 12:32; ε. 羅 5:5; ζ. 可 12:14; η. 太 9:8; 1. 路 6:38; 2. 路 20:2; 3. 加 1:3-4; 4. 約 17:1-2; 5. 可 8:37; 6. 可 13:11; 7. 太 7:11; 8. 路 11:3; 9. 可 10:45; 10. —; 11. 林前 15:57; 12. —; 13. 約 17:2; 14. 路 12:32; 15. 太 19:21; 16. 創 3:12; 17. 約 6:65; 18. 約 4:10; 19. 約 1:22; 20. 徒 20:35; 21. 弗 1:17; 22. 提後 1:9.

練習 36

ἴστημι, τίθημι, δείκνυμι ; 最後的零星說明

語法分析

變化字形	人稱	數	時態	語態	語氣	字典形	變化後的意義
	／格		／性				
1. τίθητε							
2. ἴστησι							
3. θήσω							
4. ἔστησεν							
5. δείξον							
6. ἀφήκας							
7. ἐτέθη							
8. ἀναστήσομεν							
9. ἀφιέναι							
10. ἑσταμένου							

暖身

- α. ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν.
- β. τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;
- γ. οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη
- δ. ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων¹ αὐτοῦ.
- ε. εἰς ἧν² στήτε.

¹ φίλος, -ου, ὁ, 「朋友」(friend)。

² ἧν 的先行詞是 ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ。

- ζ. πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
η. ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου.

翻譯

因為這是最後一課，我們無法在後面複習本課，我納入比前面更多的練習，它們很值得你花時間全部做完。

1. θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν.
2. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς;
3. Τότε παραλαμβάνει (他／她／牠／它帶了 = he/she/it took) αὐτόν ὁ διάβολος (魔鬼 = devil) εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἔστησεν αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον (至高點 = highest point) τοῦ ἱεροῦ.
4. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν (牧人 = shepherd) ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων (羊 = sheep).
5. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον (題字 = inscription) ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ (十字架 = cross)· ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
6. εἰπέ μοι ποῦ (在哪裡 = where) ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτόν ἀρῶ.

7. καὶ ἕστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν³ ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.
8. ἰδοὺ ἕστηκα⁴ ἐπὶ τὴν θύραν (門=door) καὶ κρούω (我敲=I knock)· ἔάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, [καὶ] εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω (我將吃=I will eat) μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.
9. οὕτως γὰρ ἐντέταλται (他/她/牠/它已經命令=he/she/it has commanded) ἡμῖν ὁ κύριος· τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν (救恩=salvation) ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.
10. ἐθεάσαντο (他/她/牠/它們看見了=they saw) τὸ μνημεῖον (墳墓=tomb) καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.
11. ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν (要帶=to bring) καὶ θεῖναι⁵ [αὐτὸν] ἐνώπιον αὐτοῦ.
12. τρέχει (他/她/牠/它跑=he/she/it runs) οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει⁶ ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου (墳墓=tomb) καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

³ ἐπιπίπτω, 我落在 (I fall upon) 。

⁴ ἵστημι 的現在完成式可以具有現在式的意義。

⁵ 提示：辨認字根，並記得字幹母音可能改變。

⁶ φιλέω 的意思是「我愛」(I love)。在古典希臘文中，它其實是指最高層次的愛，但最終變成與親嘴有關的愛。在約翰福音中，φιλέω 與 ἀγαπάω 是同義詞，但在後來基督徒著作中，φιλέω 幾乎完全被 ἀγαπάω 取代。

13. δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν (進入的權利=access) ἐσχίκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἑστήκαμεν καὶ καυχώμεθα (我們誇口=we boast) ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.
14. ἡ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει,⁷ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται⁸ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.
15. ⁹ οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε (你們揀選=you choose), ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην (我揀選=I chose) ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅτι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν.
16. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν¹⁰ ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο¹¹ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ.
17. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.

⁷ κατασχύνω, 我羞辱, 覺得羞恥 (*I shame, am ashamed*) 。

⁸ ἐκχύνω, 我倒出 (*I pour out*) 。

⁹ 耶穌這句話是否只適用於門徒們, 或適用於所有的信徒? 別讓你的神學回答這個問題, 要專注在經文上。

¹⁰ 在這段上下文中, 可以在 ὑμῶν 前面插入一個「為了」(for) 。

¹¹ τίθημι 的關身語態具有跟主動語態相同的意義。

18. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ¹² ὑπὲρ τῶν φίλων (朋友們=friends) αὐτοῦ.
19. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη (他/她/牠/它分裂=he/she/it is divided), πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια.
20. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν.

額外的練習

21. ἐὰν ἰστώμεν ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῶν ἀμαρτανόντων, οὐ δεξόμεθα τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἀπολεσόμεθα ἐν τῷ αἰωνίῳ πυρί.
22. ἐπεὶ γινώσκομεν νῦν τὴν Ἑλληνικὴν¹³ γλῶσσαν, ἀνοίξαντες τὴν καινὴν διαθήκην¹⁴ διδασκώμεθα νῦν κηρύσσειν τοὺς λόγους τῆς ἀληθείας.
23. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν τῷ στερεώματι¹⁵ τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς καὶ διαχωρίζειν (分開=to divide) ἀνὰ μέσον¹⁶ τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους, καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν.
24. καὶ ἔχθραν (敵意=enmity) θήσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς, αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ

¹² 提示：沒有重複號，沒有往昔號，而且 θῆ 出現在 ἵνα 子句內。

¹³ Ἑλληνικός, -ή, -όν, 希臘的 (Greek)。

¹⁴ διαθήκη, -ης, ἡ, 約, 遺囑 (covenant, testament)。

¹⁵ στερέωμα, -ματος, τό, 天空 (firmament)。

¹⁶ ἀνὰ μέσον 是個慣用語，意思是「在……之間」(between)。希伯來文常常重複這個介詞片語，帶第二個名詞，創世記 1:17 的《七十士譯本》反映那種希伯來文結構。

σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.¹⁷

出處

α. 可 16:6; β. (徒 1:11); γ. 可 3:24; δ. 約 15:13; ε. 彼前 5:12; ζ. 太 12:26; η. 太 22:37; 1. 太 12:18; 2. 約 2:18; 3. 太 4:5; 4. 約 10:11; 5. 約 19:19; 6. 約 20:15; 7. 啟 11:11; 8. 啟 3:20; 9. 徒 13:47; 10. 路 23:55; 11. 路 5:18; 12. 約 20:2; 13. 羅 5:2; 14. 羅 5:5; 15. 約 15:16; 16. 徒 1:7; 17. 約 1:26; 18. 約 15:13; 19. 路 11:18; 20. 路 24:36; 21. —; 22. —; 23. 創 1:17-18; 24. 創 3:12.

---

¹⁷ πτέρνα, -ης, ἡ, 腳跟 (heel)。

第 31-36 課

複習 # 7

文法

1. 非直說語氣的時態有何基本意義？
2. 假設語氣動詞用於獨立子句，有哪兩種方式？
  - a.
  - b.
3. 假設語氣動詞用於附屬子句，有哪兩種方式？
  - a.
  - b.
4. 第三類條件句有哪兩種？如何分辨？
  - a.
  - b.
5. 下列介詞與一個帶冠詞的不定詞連用，要如何翻譯？
  - a. διά
  - b. εἰς
  - c. πρὸς
6. 用不定詞表示目的，有哪三種方式？
  - a.
  - b.
  - c.
7. 表達禁令與其他類型的否定有哪五種方式，各有甚麼含意？
  - a.
  - b.
  - c.
  - d.
  - e.

8. μι 動詞有哪五個規則？

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ποιῆσθε							
2. πιστεύειν							
3. ἔρχεται							
4. γράψαι							
5. κρινέτωσαν							
6. ἔλθωμεν							
7. δίδωσι							
8. ἀπεστάλθαι							
9. δέδωκεν							
10. παρακάλεσαι							
11. τίθεμεν							
12. ἰστᾶσαι							

翻譯：馬太福音13:1-23

13.1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξεληθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν·

13.2 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ

πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν¹ εἰστήκει (他/她/牠/它站=he/she/it stood).

13.3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 13.4 καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἅ² μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. 13.5 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη³ ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν⁴ διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος⁵ γῆς· 13.6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος⁶ ἐκαυματίσθη⁷ καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 13.7 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἔπνιξαν⁸ αὐτά. 13.8 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα,⁹ ὃ δὲ τριάκοντα. 13.9 ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω.

13.10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 13.11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 13.12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται·¹⁰ ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 13.13 διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν,¹¹ 13.14 καὶ ἀναπληροῦται¹² αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἣ λέγουσα·

ἀκοῆ¹³ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνήτε,

¹ αἰγιαλός - οὐ, ὁ, 岸邊, 海濱 (*shore, beach*)。

² ὅς μὲν, ὅς δέ, 與 ἄλλα δέ 的組合, 可以翻譯為「一些」(*some*)。

³ πετρώδης, -ες, 岩石的 (*rocky, stony*)。

⁴ ἐξαντέλλω, 我出現 (*I spring up*)。

⁵ βάθος, -ους, τό, 深度 (*depth*)。

⁶ ἀνατέλλω, 我升起, 出現, 破曉 (*I rise, spring up, dawn*)。

⁷ καυματίζω, 我燒焦, 燃燒 (*I scorch, burn up*)。

⁸ πνίγω, 我使……窒息 (*I choke*)。

⁹ ἐξήκοντα, 六十 (*sixty*)。

¹⁰ 如果在課本的字典中查看這個字, 會看見 *περισεύω* 的意思是「我充足」(*I abound*)。試著表達它的未來式被動語態。那是不可能的。如果你遇到這類的難題, 解決辦法是查看較大的字典, 找到更明確的解釋。*περισεύω* 做不及物動詞, 意思是「我充足」(*I abound*); 做及物動詞 (如此處), 意思是「我使充足」(*I cause to abound*)。後者適合此處的上文。

¹¹ 提示: 來自 *συνίημι*, 該字出現在這處經文其他地方。

¹² ἀναπληρώω, 我應驗 (*I fulfill*)。

¹³ 為何 ἀκοῆ 是間接受格? 這是微小的改變, 但這個字可以是「聽的動作」(*act of listening*) 之意。所以, 一個含糊不清的翻譯是「關於聽, 你們將要聽, 卻不明白」(*with respect to hearing, you will hear and not understand*)。

καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

^{13.15} ἔπαχύνθη¹⁴ γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου,

καὶ τοῖς ὤσιν βαρέως¹⁵ ἤκουσαν

καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμυσαν,¹⁶

μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσιν

καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν

καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

^{13.16} ὁμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὦτα ὁμῶν ὅτι ἀκούουσιν.

^{13.17} ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

^{13.18} Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. ^{13.19} παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἄρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. ^{13.20} ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, ^{13.21} οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός¹⁷ ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. ^{13.22} ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα¹⁸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη¹⁹ τοῦ πλούτου συμπνίγει²⁰ τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος²¹ γίνεται.

¹⁴ παχύνω, 我使……遲鈍，麻木 (I make dull, calloused) 。被動語態：我變遲鈍 (I become dull) 。

¹⁵ βαρέως, 困難地 (with difficulty) 。

¹⁶ καμύω, 我關閉 (I close) 。

¹⁷ πρόσκαιρος, -ον, 暫時的，過渡的 (temporary, transitory) 。

¹⁸ μέριμνα, -ης, ἡ, 焦慮，憂慮 (anxiety, worry) 。

¹⁹ ἀπάτη, -ης, ἡ, 欺詐 (deceitfulness) 。

²⁰ συμπνίγω, 我使……窒息 (I choke) 。

²¹ 這個字是由否定的 alpha 形成的。你認為它會是甚麼意思？

^{13,23}ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ²²
καρποφορεῖ²³ καὶ ποιεῖ ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

---

²² δὴ, 的確 (*indeed*)。

²³ καρποφορέω, 我生產莊稼, 結果子 (*I produce a crop, bear fruit*)。

選讀練習 I

約翰二書

現在你已經學會希臘文的各個組成部分，應該來點有趣的（詞形變化表和單字彷彿還不夠有趣）。你需要知道自己已經學了多少，所以我納入兩課的選讀練習。頭一課是約翰二書。做完以後，你就已經用希臘文讀完新約聖經的一卷書了。

這裡的格式有點像拙著《聖經希臘文進階讀本》。註腳解釋的字，在新約聖經中出現不及10次（那就表示你必須在課本的〈字典〉部分查考出現10-49次的字），以及目前對你來說太難的文法結構。一個單字的意義，我只會告訴你一次；如果經文中再次出現那個字，你應該記得它。《聖經希臘文進階讀本》底下有一個部分，是幫助你應用經文的意義，並且以歸納法向你介紹中級希臘文文法。我也把那類的部分資訊放在註腳裡。

我鼓勵你做完這兩課的選讀練習，然後找一本《聖經希臘文進階讀本》，開始學習它，甚至在你下一階段的希臘文課程開始以前學完它。如果從現在到你下一階段的希臘文課程之間正好是暑假，如果你沒有養成使用希臘文的習慣，你會在開學時驚訝地發現自己竟然忘了那麼多。

問安

¹ Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία¹ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες² τὴν ἀλήθειαν, ² διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ³ ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

真理與愛

⁴ Ἐχάρην³ λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων⁴ σου περιπατοῦντας⁵ ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. ⁵ καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ⁶ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστίν, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,

¹ κυρία, -ας, ἡ, 女士 (*lady*) (2)。你可能可以從已經學過的陽性字形猜到它的意思。

² 提示：我看到一個 οτ，似乎還有一個往昔號，所以這是什麼？

³ 提示：仔細看看字幹母音和 eta。好啦，這個相當難。另一個提示：最後的 eta 是個時態特有記號，而且一個字幹母音失去了。

⁴ ἐκ τῶν τέκνων 修飾哪個字？沒有！這是一個「部分所有格」；這種所有格的字（或片語，如此處）表示較大的群組，而它所修飾的字則是較小的群組。有時表示較小群組的字會省略，你必須從上下文補充。這裡要補充的是「一些」（*τίνας*）。

⁵ 這個字省略前一個註腳所說省略的字。

ἵνα ἐν αὐτῇ⁶ περιπατήτε.

⁷ Ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. ⁸ βλέπετε⁷ ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε⁸ ἃ εἰργασάμεθα ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε.

⁹ Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. ¹⁰ εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν⁹ αὐτῷ μὴ λέγετε· ¹¹ ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

最後的致意

¹² Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου¹⁰ καὶ μέλανος,¹¹ ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα¹² λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ.¹³

¹³ Ἀσπάζεται σε¹⁴ τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

⁶ αὐτῇ 是什麼？ἔντολή 或 ἀγάπη？

⁷ 提示：這不是直說語氣。

⁸ 提示：這是複合動詞，其時態字幹難以辨認。想想動詞字根。

⁹ 這是問候人的方式之一。在此用做感嘆詞。

¹⁰ χάρτης, -ου, ὁ, 紙 (paper) (1)。

¹¹ μέλας, μέλαινα, μέλαν, 黑色的 (black) (6)。中性字形可以是「墨」(ink) 之意。

¹² 這是哥林多前書 16:20 的「聖潔的親嘴」嗎？☺

¹³ 提示：你平常見到這兩個字的順序是倒過來的。

¹⁴ 提示：為什麼是這個格？

選讀練習 2

馬可福音 2:1-3:6

你如果覺得這些經文很多都是你所熟悉的，本來就是如此。這本作業的很多習題都是選自馬可福音開頭幾章。

癱子與赦免

2:1 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν¹ ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ² ἐστίν.
2:2 καὶ συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν³ μηδὲ τὰ⁴ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς
τὸν λόγον. 2:3 καὶ ἔρχονται⁵ φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 2:4
καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν⁶ τὴν στέγην⁷ ὅπου ἦν, καὶ
ἐξορύξαντες⁸ χαλῶσι⁹ τὸν κράβατον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 2:5 καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς¹⁰
τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφίενταί¹¹ σου αἱ ἁμαρτίαι. 2:6 ἦσαν δέ τινες
τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 2:7 τί οὕτως
οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός;¹² 2:8 καὶ εὐθὺς
ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς·
τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 2:9 τί ἐστὶν εὐκοπώτερον,¹³ εἰπεῖν τῷ

¹ BDAG 給 διὰ 的定義之一是「從始至終」、「經過」、「在……期間」(throughout, through, during)。它有點慣用語的味道，帶不同的字表達某種時間觀念。帶 ἡμέρα，你大概可以猜到它的意思，「經過數日」(through days)，也就是「幾天以後」(after some days)。

² ἐν οἴκῳ 是慣用語，但你能夠知道它的意思。

³ 你還記得 ὥστε 帶不定詞有特殊的意思嗎？

⁴ 提示：冠詞使得接下來的介詞片語成為實名詞。中性的 τὰ 告訴你：馬可不是在談論人。

⁵ 你注意到 ἔρχονται 是現在式嗎？希臘文如果想要把過去的故事表達得更生動，就會改用現在式。英文也一樣，但希臘文常見得多了，所以譯者往往忽略它。它稱為「歷史的現在式」。

⁶ ἀποστεγάω，我拆屋頂，拿掉屋頂 (I unroof, remove the roof) (1)。

⁷ στέγη, -ης, ἡ, 屋頂 (roof) (3)。

⁸ ἐξορύσσω，我挖出 (I dig out) (2)。

⁹ χαλάω，我垂下 (I let down) (7)。

¹⁰ 提示：Ἰησοῦς 是分詞片語的一部分嗎？

¹¹ 提示：這是由介詞 ἀπό (變為 ἀφ) 形成的複合動詞。

¹² 提示：ὁ θεός 與 εἷς 是什麼關係？你有沒有注意到 εἷς 是個形容詞 (不是介詞)，而且不是在形容位置？

¹³ εὐκοπος, -ον, 在我們研究的範圍內，只作為比較級，εὐκοπώτερος，比較容易的 (easier) (7)。

παραλυτικῶ· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἣ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει;¹⁴ 2:10 ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίεναι ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς — λέγει τῷ παραλυτικῶ· 2:11 σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 2:12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας¹⁵ τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι¹⁶ πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἶδομεν.

呼召利未

2:13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 2:14 καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν¹⁷ τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,¹⁸ καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

2:15 Καὶ γίνεται¹⁹ κατακεῖσθαι²⁰ αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο²¹ τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. 2:16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει;²² 2:17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς [ὅτι] οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ²³ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.²⁴ οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.²⁵

¹⁴ 哪個比較容易說？為什麼？。

¹⁵ 提示：這個字根帶第一不定過去式，但也是流音動詞。

¹⁶ 提示：這是複合動詞，動詞字根是個 μι 動詞。

¹⁷ 正如同常見的情形，這個冠詞修飾的字失去了，所以接著的所有格沒有明寫的在前頭的名詞。那是什麼名詞呢？

¹⁸ τελώνιον, -ου, τό, 稅務局，稅務辦公室 (*revenue, tax office*) (3)。

¹⁹ Καὶ γίνεται 是慣用語，有點像 καὶ ἐγένετο。

²⁰ 提示：這個不定詞表達時間的觀念，在……時 (*while*)。

²¹ συνανέκειμαι, 我與……一同斜倚在桌旁 (*I recline at table with*) (7)。

²² 問號顯示希臘文經文的編輯們認為「法利賽人的文士」是在提問。而不是指控。那麼，你要如何翻譯 ὅτι ？

²³ ἰατρός, -οῦ, ὁ, 醫生 (*physician*) (7)。

²⁴ 這是慣用語，但你應該猜得出來。

²⁵ 你能感受到耶穌的挖苦嗎？

關於禁食的衝突

2:18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 2:19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος²⁶ ἐν ᾧ²⁷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν;²⁸ ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν· 2:20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ²⁹ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 2:21³⁰ Οὐδεὶς ἐπίβλημα³¹ ῥάκους³² ἀγνάφου³³ ἐπιράπτει³⁴ ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα³⁵ γίνεται. 2:22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει³⁶ ὁ οἶνος τοὺς ἀσκὸς καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς καινούς.

關於在安息日吃東西的衝突

2:23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι³⁷ διὰ τῶν σπορίμων,³⁸ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες³⁹ τοὺς στάχους.⁴⁰ 2:24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι

²⁶ νυμφῶν, -ῶνος, ὁ, 結婚禮堂 (wedding hall, bridal chamber) (3)。

²⁷ 在這個上下文中，ἐν ᾧ 是表時間的慣用語，意思是「當……時」(when)。

²⁸ 讓我改變一下這個句子的希臘文順序，或許對你有幫助。先把它翻譯為一個陳述，然後改為問句。關於這個問題，μὴ 告訴你什麼？μὴ οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος δύνανται νηστεύειν ἐν ᾧ ὁ νυμφίος ἐστὶν μετ' αὐτῶν;

²⁹ ἀπαίρω, 我拿走 (I take away) (3)。

³⁰ 這是個困難的句子，所以，如果譯不出來，別沮喪。ῥάκους ἀγνάφου 稱為「材料所有格」(genitive of material)，告訴你那補丁是用什麼做的。εἰ δὲ μή 是個慣用語，意思是「不然的話」(otherwise)。課本給 πλήρωμα 的定義是「豐滿」(fullness)，但不適用於此處；它是表示「補丁」的另一個字。最後，你可以在 τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ 前後都加上逗點，所有格表達「來自」(from) 的觀念。

³¹ ἐπίβλημα, -ματος, τό, 補丁 (patch) (4)。

³² ῥάκος, -ους, τό, 破爛的外衣，布塊 (tattered garment, piece of cloth) (2)。

³³ ἄγναφος, -ον, 沒縮過水的，新的 (unshrunk, new) (2)。

³⁴ ἐπιράπτω, 我縫 (I sew) (1)。

³⁵ σχίσμα, -ματος, τό, 裂縫，分裂，撕開，裂痕 (split, division, tear, crack) (8)。

³⁶ ῥήγνυμι, 我撕開，使破裂，打破 (I tear, burst, break) (6)。

³⁷ παραπορεύομαι, 我經過或穿過 (I go by or through) (5)。

³⁸ σπóριμος, -ον, 播撒的 (sown)。作名詞用，穀(田) (grain(field)) (3)。

³⁹ τίλλω, 我拔，採摘 (I pluck, pick) (3)。

ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιῶσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; 2:25 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε⁴¹ τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν⁴² αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 2:26 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ⁴³ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως⁴⁴ ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; 2:27 καὶ ἔλεγεν⁴⁵ αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 2:28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

關於在安息日治病的衝突

3:1 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην⁴⁶ ἔχων τὴν χεῖρα. 3:2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3:3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 3:4 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. 3:5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 3:6 καὶ ἐξεληθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

恭喜

你做到了！棒透了。我敢肯定你一定付出相當大的努力，或許還流了一些眼淚，才能一路走到底。但現在你學會了希臘文的各個部分，真正有趣的才剛開始。好好享受你的希臘文學習吧！

⁴⁰ στάχυς, -υος, ὁ, 麥穗，穀穗 (*head (of wheat), ear (of corn)*) (5)。

⁴¹ 你需要看看這個句子的末了 (26 節)，才能了解這個否定詞的細微含義。

⁴² 提示：alpha 不是縮略母音。

⁴³ ἐπὶ 說明事件發生的確切時間。

⁴⁴ 課本給 πρόθεσις 的定義是「計劃，目的」(*plan, purpose*)，但不適用於此處。這是指陳設餅，聖餅。

⁴⁵ 未完成式的有趣用法。你認為馬可為何使用這個時態？它回溯至 24 節的未完成式。

⁴⁶ ἐξηραμμένην 的字典形是 ξηραίνω。

練習 I6—第二條路

現在式主動語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λέγουσιν							
2. ἔχει							
3. πιστεύομεν							
4. λύεις							
5. ἀκούω							
6. βλέπουσι							
7. ἔργοις							
8. λέγετε							
9. λύει							
10. πιστεύεις							

暖身

- α. πιστεύω.
- β. τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις.
- γ. πιστεύετε εἰς τὸν θεόν.
- δ. τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγαπητοῦ μου βλέπουσιν.
- ε. τότε ἀκούομεν τὸν νόμον μετὰ χαρᾶς.
- ζ. τὸν δὲ νόμον τοῦ κυριοῦ οὐ λύετε.
- η. βλέπει τὸν Ἰησοῦν.

翻譯

1. τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε.
2. ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός.
3. σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
4. ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι (赦免=to forgive) ἁμαρτίας.
5. βλέπω Τωβιαν τὸν υἱόν μου.
6. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ... νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν.
7. οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
8. λέγουσιν τῷ τυφλῷ πάλιν (再=again)· τί (甚麼=what) σὺ λέγεις περὶ¹ αὐτοῦ;

---

¹ περὶ 是個介詞，意思是「關於」(about)，帶所有格作受詞。

9. καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Σαούλ· τί (為甚麼? =why?) ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ ὄχλου;
10. ὀφθαλμοὶ (眼睛=eyes) αὐτοῖς² καὶ οὐ βλέπουσιν, ὦτα (耳朵=ears) αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσιν.

額外的練習

11. ὅτι ἐν τῷ οἴκῳ ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς, οἱ ὄχλοι ἀκούουσιν τῶν λόγων τοῦ θεοῦ καὶ οἱ τυφλοὶ βλέπουσιν.
12. τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀγαπητῶν βλέπεις;
13. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωϋσῆν· τί (為甚麼? =why?) οὐ πιστεύουσίν μοι ἐν πᾶσιν (所有的 =all) τοῖς σημείοις³ οἷς (就是……的 =that) βλέπουσιν ἐν αὐτοῖς;
14. σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις.
15. καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς (父親 = father) αὐτοῦ καὶ καταβαίνουσιν⁴ πρὸς αὐτόν.
16. ἀπὸ δὲ καρποῦ τοῦ ξύλου ὃ (就是……的 =which) ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου⁵ εἶπεν ὁ θεός· οὐ φάγεσθε (你們將吃 =you will eat) ἀπ' αὐτοῦ.
17. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.
18. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος (恩典 = grace) τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι (以致我們得救 =that we are saved).
19. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκ⁶ ἀκούεις πόσα (何等多的 = how many things) σου

² 翻譯這個間接受格可能需要有點靈活。

³ σημείον, -ου, τό, 兆頭, 神蹟 (sign, miracle)。

⁴ καταβαίνω, 我下去 (I go down, come down)。

⁵ παράδεισος, -ου, ὁ, 樂園 (paradise)。

⁶ οὐκ 顯示出說話的人預期肯定的回答。這會在 §31.19 詳細討論。

καταμαρτυροῦσιν;⁷

20. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν (他/她/牠/它喊叫=he/she/it cried out) καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων (相信……的人=one who believes) εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμπσαντά (差遣……的人=one who sent) με.

中英文翻譯為希臘文

1. 他們說 (they say)
2. 你們有 (you (plural) have)
3. 我們相信 (we believe)
4. 他看見 (he sees)
5. 你聽見 (you (singular) hear)

出處

α. 可 9:24; β. 約 3:8; γ. 約 14:1; δ. —; ε. —; ζ. —; η. 約 1:29; 1. 約 5:42; 2. 可 8:29; 3. 約 9:35; 4. 可 2:10; 5. 《多比》 11:14; 6. 約 9:41; 7. 約 8:47; 8. (約 9:17); 9. (撒 24:10); 10. 耶 5:21; 11. —; 12. —; 13. (民 14:11); 14. 《智慧》 16:13; 15. 撒 22:1; 16. 創 3:3; 17. 約 8:45; 18. 徒 15:11; 19. (太 27:13); 20. 約 12:44.

⁷ καταμαρτυρέω, 我作見證控告 (*I testify against*)。帶所有格作受詞。

練習 I7—第二條路

縮略動詞

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λαλοῦμεν							
2. ἀγαπῶσι							
3. τηρῶ							
4. πληροῦτε							
5. ζητοῦσιν							
6. ἀγαπᾶ							
7. καλεῖς							
8. πληροῖ							
9. δαιμόνια							
10. ποιεῖ							

暖身

- α. οὐ λαλῶ.
- β. ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖς.
- γ. αὐτοὺς ἀγαπῶσιν.
- δ. τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν.
- ε. Ἰησοῦν ζητεῖτε.
- ζ. Δαυὶδ καλεῖ αὐτόν.
- η. λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν.

翻譯

1. ὁ πατήρ (父親=father) ἀγαπᾷ τὸν υἱόν.
2. οὐκ ἄνθρωποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ.
3. οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.
4. οὐ γὰρ οἶδασιν τί (甚麼=what) ποιοῦσιν.
5. Τί (為甚麼?=why?) δέ με¹ καλεῖτε· κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ (……的=what) λέγω;
6. ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.
7. οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν (我們已經越過=we have passed) ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς (弟兄們=brothers).

---

¹ με 是 ἐγώ 的直接受格。

8. λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωάννου,² ἀγαπᾶς με;
9. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· ἐμοί³ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω;
10. σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς (—=one) ἐστὶν ὁ θεός, καλῶς (好=well) ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν (他/她/牠/它們顫抖==they tremble).

額外的練習

11. τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐντολάς τηροῦμεν, ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν κύριον καὶ πιστεύομεν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ.
12. ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλῶ τοῖς πιστοῖς.
13. ἀκούεις μου, Ἰακώβ, καὶ Ἰσραήλ, ὃν (……的=whom) ἐγὼ καλῶ· ἐγὼ εἰμι πρῶτος καὶ ἐγὼ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα.⁴
14. οὐ λαλεῖ περὶ⁵ ἐμοῦ καλᾶ, ἀλλὰ ... κακά.
15. λέγει δὲ κύριος· ἰδοῦ (看哪=behold), ποιῶ τὰ ἔσχατα ὡς (像=like) τὰ πρῶτα.
16. εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν;
17. ὁ μὴ ἀγαπῶν (愛……的人=one who loves) με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν (……的=that) ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ ... πατρός.⁶

² Ἰωάννου 通常會修飾一個字，但在此省略了。它釐清 Σίμων 與 Ἰωάννου 的關係。

³ ἐμοί 是 ἐγὼ 的間接受格。

⁴ εἰς τὸν αἰῶνα 是個慣用語，意思是「永遠」(forever)。

⁵ περὶ 是個介詞，在這裡的意思是「關於」(concerning)，帶所有格為受詞。

⁶ πατρός 是個所有格，意思是「父親」(father)。

18. καὶ κατεδίωξεν⁷ αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον (他/她/牠/它們找到了=they found) αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες (所有的=all) ζητοῦσίν σε.
19. οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί⁸ ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;
20. ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί (甚麼=what) ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος.

摘要

1. διὰ τί 的意思是「為甚麼？」(why?) (第 19 句)。

出處

α. 約 14:10; β. (約壹 3:9); γ. 路 6:32; δ. 約壹 3:22; ε. 可 16:6; ζ. 太 22:45; η. 太 23:3; 1. 約 3:35; 2. 林前 14:2; 3. 約 8:55; 4. 路 23:34; 5. 路 6:46; 6. 約壹 4:5; 7. 約壹 3:14; 8. 約 21:15; 9. 約 19:10; 10. 雅 2:19; 11. —; 12. —; 13. (賽 48:12); 14. (王上 22:8); 15. 《巴拿巴》 6:13; 16. 太 22:45; 17. 約 14:24; 18. 可 1:36-37; 19. (太 13:10); 20. 約 15:15.

⁷ κατεδίωξεν 的意思是「他/她/牠/它費勁地找」(he/she/it sought intently)。描寫熱切地尋找。知道這一點，可以幫助你更瞭解這節經文嗎？

κατά 常常用來形成一個複合動詞，帶著強化的意義。這叫做「加強動詞意義」(perfective)的介詞用法。例如：ἐργάζομαι 的意思是「我做工」(I work)，而 κατεργάζομαι 的意思是「我徹底地做工，我完成」(I work out thoroughly, I accomplish)。ἐσθίω 的意思是「我吃」(I eat)，而 κατεσθίω 的意思是「我徹底地吃，我吃光」(I eat up thoroughly, I devour)。同樣地，διώκω 的意思是「我尋找」(I search for)，而 καταδιώκω 的意思是「我徹底地找，我費勁地找」(I search for thoroughly, I seek intently)。(「加強動詞意義」的介詞用法的其他例子，見 Metzger, 81-85。)然而，在此有一個危險。你不能以為複合字始終具有它的組成部分的意義。這叫做「字根的錯謬」(見卡森著，余德林、郭秀娟譯，《再思解經錯謬》[台北：校園，1998]，28-34 頁=D. A. Carson, *Exegetical Fallacies*)。複合動詞的意思有時跟簡單動詞相同。一如既往，讓上下文指引你。

⁸ διὰ τί 是個慣用語，意思是「為甚麼？」(why?)。但你可能已經從這兩個字猜到它的意思了。

練習 I8—第二條路

現在式關身／被動語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱	數	時態	語態	語氣	字典形	變化後的意義
	／格		／性				
1. ἀκούεται							
2. λύεσθε							
3. ἔρχομαι							
4. ἀποκρίνεται							
5. πορεύονται							
6. ἔρχεσθε							
7. ἀποκρίνη							
8. συνάγει							
9. ἀγαπώμεθα							
10. δύνανται							

暖身

- α. συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος.
- β. ἔρχεται εἰς οἶκον.
- γ. καλεῖται Βηθλέεμ.
- δ. λέγουσιν αὐτῷ ἔρχόμεθα.
- ε. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς.
- ζ. ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
- η. καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον.

翻譯

在新約聖經（甚至在《七十士譯本》）中，我們所知道的非關身／被動形主動意動詞很少出現關身語態或被動語態，所以下面很少有這樣的例子。δύναμαι 與 ἔρχομαι 是常見的關身／被動形主動意動詞：

1. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
2. λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα.
3. Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς.
4. ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς (你們=you) οὐ δύνασθε ἐλθεῖν (去=to go).
5. πορεύομαι ἐτοιμάσαι (準備=to prepare) τόπον ὑμῖν (為你們=for you).
6. νῦν δὲ πρὸς σέ (你=you) ἔρχομαι καὶ ταῦτα (這些事=these things) λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ.
7. μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται;
8. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο (這個=this) ποιῆσαι (作=to do);
λέγουσιν αὐτῷ· ναί (是的=yes).

9. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, καὶ λέγω τούτῳ (對這個人 = to this one): πορεύθητι (你要去! = go!), καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω· ἔρχου (你要來! = come!), καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλω μου· ποίησον (你要作! = do!) τοῦτο, καὶ ποιεῖ.
10. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου· Ἄγαρ ... πόθεν (從哪裡? = from where?) ἔρχη καὶ ποῦ (哪裡? = where?) πορεύη; καὶ εἶπεν· ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας.¹

額外的練習

11. εἰς τὴν οἰκίαν ἐρχόμεθα, οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ἐκεῖ (在那裡 = there) λαλεῖ.
12. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται τοῖς πονηροῖς ὅτι ὑπὸ τῶν πιστῶν ἀγαπᾶται.
13. καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον² καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους εἰς τὰ ὦτα³ τοῦ ὄχλου.
14. οὐκ εἰσὶν λόγοι ὅτι οὐκ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
15. γενεὰ⁴ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται καὶ ἡ γῆ⁵ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκεν (他／她／牠／它存留 = he/she/it remains).
16. καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι⁶ δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

¹ 基於這個字的性別，你應該猜得出它的意思。

² ἐκεῖνος, -η, -ο, 那個·那些 (*that, those*)。

³ οὖς, ὠτός, τό, 耳朵 (*ear*)。

⁴ γενεά, -ᾶς, ἡ, 代 (*generation*)。

⁵ γῆ, γῆς, ἡ, 地球·地 (*earth, land*)。

⁶ στόματι 是單數間接受格，「口」 (*mouth*)。

17. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτερος· ποῦ πορεύη καὶ πόθεν ἔρχη;
18. τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι (赦免=to forgive) ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός;
19. πιστεύονται τὰ ἔργα τοῦ σατανᾶ, τῷ δὲ κόσμῳ λύεται ἡ κακὴ ζωὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ.
20. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναταί τι (甚麼=what) ἀγαθὸν εἶναι (來=to come);

出處

α. 可 4:1; β. 可 3:20; γ. 路 2:4; δ. 約 21:3; ε. 約 12:23; ζ. 可 5:15; η. 撒 29:10; 1. 可 6:30; 2. 太 20:22; 3. 太 26:36; 4. 約 7:34; 5. 約 14:2; 6. 約 17:13; 7. 約 7:41; 8. 太 9:28; 9. 路 7:8; 10. 創 16:8; 11. —; 12. —; 13. (撒 11:4); 14. (詩 19:3 [LXX 18:4]); 15. 傳 1:4; 16. 羅 10:10; 17. 士 19:17; 18. 可 2:7; 19. —; 20. 約 1:46.

練習 2I—第二條路

不完成式直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἐπίστευες							
2. ἠκούετε							
3. ἠκολουθοῦμεν							
4. ἦρχετο							
5. ἐπορεύοντο							
6. ἐπληροῦ							
7. ἐδιδάσκετε							
8. ἐπορευόμην							
9. περιεπάτει							
10. ἐπηρώτων							

暖身

- α. ἐζητοῦμεν αὐτόν.
- β. ἐποίεις τὸν κόσμον.
- γ. ἠκολούθουν αὐτῷ.
- δ. οἱ Φαρισαῖοι ἔβλεπον πρὸς αὐτόν.
- ε. ἐγὼ δὲ ... ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας.
- ζ. ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν.
- η. οἱ νόμοι τοῦ θεοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἐποιοῦντο.

翻譯

1. αὐτὸς ἐδίδασκεν¹ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν.
2. ἐποίει ὡς ἤθελε.
3. ὁ ἄνθρωπος υἱὸς² θεοῦ ἦν.
4. παραβολαῖς πολλαῖς (許多的=many) ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν (聽 = to listen).
5. καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ... καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο.
6. ὁ ... Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ (監牢=prison).
7. ἡγάπα³ δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν⁴ αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

¹ 如果上下文許可，在翻譯不完成式時可以在前面加上「開始」(began)一詞。這是該時態的一個特殊用法，叫做「表始的不完成式」(inceptive imperfect)，強調一個動作的開始。

² 羅馬百夫長所說的話。你打算在這個字前面加上定冠詞“the”嗎？

³ 這個動詞為何用這個時態？

⁴ 注意性別。ἀδελφή 在新約聖經中出現 26 次，但容易背誦。

8. ⁵ ἠρώτων αὐτὸν οἱ περὶ (在……周圍=around) αὐτὸν σὺν (同……一起=with) τοῖς δώδεκα (十二=twelve) τὰς παραβολάς.
9. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα (兒女=children) τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε.⁶
10. Καὶ μετὰ ταῦτα⁷ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ (猶太=Judea) περιπατεῖν (行走=to walk), ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι (猶太人=Jews) ἀποκτεῖναι (要殺=to kill).

額外的練習

11. ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Ἰησοῦ οἱ πονηροὶ δαιμονίοις ἠκολούθουν ἀλλὰ οἱ ἀγαθοὶ τῷ κυρίῳ.
12. οἱ δὲ ἄγγελοι ἤκουον τοῦ ἀποστόλου, ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς Φαρισαίους ἐν τῇ συναγωγῇ.
13. καὶ ἔλεγον· ἀγαθὴ ἡ γῆ (地=land).
14. οἱ Λευῖται ἐδίδασκον τὸν νόμον κυρίου.
15. ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.
16. καὶ ἐπορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἄλλοτρίων.
17. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος.

⁵ 提示：找出主詞；這是一個片語。

⁶ 這叫做「條件句」，是一個「如果……就……」(if... then ...)的結構。這也是一種特殊類型的條件句，叫做「與事實相反」，說話的人知道「如果」子句不是真實的。在古典希臘文中，與事實相反的條件句，若是與現在的處境有關，就在「如果」子句中使用不完成式，在「就」子句中也使用不完成式。(然而，在這裡的第9句，「如果」子句用的是現在式。) 英文的這類條件句是在「就」子句使用“would”。我們會在35課詳細討論條件句。

⁷ ταῦτα 是 οὗτος 的直接受格複數中性。

18. ἐπρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;
19. Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν (給你們=to you) ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν (就是……的=that) εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς.
20. καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασι⁸ εἰσελθὼν (進入……以後 = after entering) εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν.

摘要

1. 不完成式時可以用來強調一個動作的開始(「表始的不完成式」)。你可以在翻譯時在前面加上「開始」(began)一詞。
2. 在古典希臘文中，與事實相反的條件句，若是與現在的處境有關，就在「如果」與「就」子句中都使用不完成式。(然而，在這裡的第9句，「如果」子句用的是現在式。)英文的這類條件句是在「就」子句使用“would”，而且不把不完成式翻譯為過去進行式。

出處

α. (路 2:48); β. 《智慧》 9:9; γ. 可 2:15; δ. —; ε. 創 48:7; ζ. 王下 2:11; η. —; 1. 路 4:15; 2. 但 8:4; 3. 可 15:39; 4. 可 4:33; 5. 撒上 1:13; 6. 徒 12:5; 7. 約 11:5; 8. 可 4:10; 9. 約 8:39; 10. 約 7:1; 11. —; 12. —; 13. 申 1:25; 14. 《拉三》 9:48; 15. 可 2:13; 16. 耶 7:9; 17. 林前 13:11; 18. 可 14:61; 19. 約壹 2:7; 20. 可 1:21.

⁸ 把這個字當作好像 σαββάτοις 一樣。在第 10 課可以看見它的理由 (即它在複數間接受格使用第三格變式字尾)。

第 I5-I8, 2I 課

複習 # 3——第二條路

文法

1. 定義下面三種觀點，清楚區分它們：

- a. 連續的 (Continuous)
- b. 未界定的 (Undefined)
- c. 點狀的 (Punctiliar)

2. 寫出 λύω 現在式主動語態與被動語態的十二個字：

主動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

被動語態

1單		1複	
2單		2複	
3單		3複	

3. 寫出動詞變化總表：

時態	往昔／ 重複	時態 字幹	特有 記號	連接 母音	人稱 字尾	第一人稱 單數詞形變化
現在式主動						
現在式關身／被動						
不完成式主動						
不完成式關身／被動						

4. 縮略規則有哪五個？
  - a.
  - b.
  - c.
  - d.
  - e.

5. 哪些母音形成下列的縮略？
  - a. ει
  - b. ει
  - c. α
  - d. ου
  - e. ου
  - f. ου
  - g. ω

6. 試著用“eat”這個動詞表達下列的英語時態：
  - a. 現在式主動連續 (present active continuous)
  - b. 現在式被動點狀 (present passive punctiliar)

7. 定義「關身／被動形主動意」動詞，並舉出一個例子。

8. 何時使用今將字尾？何時使用往昔字尾？
  - a. 今將字尾：
  - b. 往昔字尾：

9. 往昔號的三個基本規則是甚麼？
  - a. 以子音開始的動詞：
  - b. 以母音開始的動詞：
  - c. 以雙母音開始的動詞：

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἀκούετε							
2. ἤθελεν							
3. πορεύεται							
4. ἀγαθαί							
5. πιστεύει							
6. εἶχεν							
7. τηροῦμαι							
8. ἐδίδασκεν							
9. ἠρώτουν							
10. ἀγαπῶμεν							
11. ἐδύνατο							
12. λαλῶ							
13. περιπατοῦμεν							
14. πληροῖ							
15. ἤρχοντο							

翻譯：約翰一書 1:5-2:5

1:5 Καὶ ἔστιν αὕτη (這=this) ἡ ἀγγελία¹ ἣν (就是…的=) ἀκηκόαμεν (我們已經聽見=we have heard) ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν² ὑμῖν (給你們=to you), ὅτι ὁ θεὸς φῶς³ ἔστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία (沒有一個=none). 1:6 Ἐὰν εἴπωμεν (我們說=we say) ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει (黑暗=darkness) περιπατῶμεν (我們正行=we are walking), ψευδόμεθα⁴

¹ ἀγγελία, -ας, ἡ, 信息 (message)。

² ἀναγγέλλω, 我傳揚 (I proclaim)。

³ φῶς 的意思是「光」(light)：它的間接受格單數是 φωτί。

⁴ ψεύδομαι, 我說謊 (I lie)。

καὶ οὐ ποιούμεν τὴν ἀλήθειαν· ^{1:7} ἔὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει⁵ ἡμᾶς (我們 = us) ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ^{1:8} ἔὰν εἴπωμεν (我們說 = we say) ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς (我們自己 = ourselves) πλανῶμεν⁶ καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν (我們 = us). ^{1:9} ἔὰν ὁμολογῶμεν (我們承認 = we confess) τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν (我們的 = our), πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφή (他 / 她 / 牠 / 它可以赦免 = he/she/it might forgive) ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρσῃ (他 / 她 / 牠 / 它可以潔淨 = he/she/it might cleanse) ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ^{1:10} ἔὰν εἴπωμεν (我們說 = we say) ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν (我們已經犯罪 = we have sinned), ψεύστην ποιούμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

^{2:1} Τεκνία⁷ μου, ταῦτα (這些事 = these things) γράφω⁸ ὑμῖν (給你們 = to you) ἵνα μὴ ἀμάρτητε (你們可以犯罪 = you might sin). καὶ ἔὰν τις (某人 = someone) ἀμάρτη (他 / 她 / 牠 / 它犯罪 = he/she/it sins), παράκλητον⁹ ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα (父親 = father) Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· ^{2:2} καὶ αὐτὸς ἰλασμός¹⁰ ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων¹¹ δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου¹² τοῦ κόσμου.

^{2:3} Καὶ ἐν τούτῳ¹³ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν (我們已經知道 = we have known) αὐτόν, ἔὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ^{2:4} ὁ λέγων (說……的人 = one who says) ὅτι ἔγνωκα (我已經知道 = I have known) αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν (正在遵守 = is keeping), ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ^{2:5} ὃς (那……的人 = who) δ' ἂν τηρῇ (他 / 她 / 牠 / 它正遵守 = he/she/it is keeping) αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται (他 / 她 / 牠 / 它已經被成全了 = he/she/it has been perfected), ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν.

⁵ καθαρίζω, 我潔淨 (I cleanse)。

⁶ πλανᾶω, 我欺騙 (I deceive)。

⁷ τεκνίον, -ου, τό, 小孩子 (little child)。

⁸ γράφω, 我寫 (I write)。

⁹ παράκλητος, -ου, ὁ, 辯護者, 中保, 代禱者, 幫助者 (advocate, mediator, intercessor, helper)。

¹⁰ ἰλασμός, -οῦ, ὁ, 挽回祭, 贖罪祭 (expiation, atoning sacrifice)。

¹¹ ἡμέτερος, -α, -ον, 我們的 (our)。

¹² ὅλος, -η, -ον, 整個的 (whole)。這個形容詞的一個特色是：作形容用法時, 它出現在敘述位置。

¹³ τούτῳ 是 οὗτος 的間接受格。在本段出現四次, 第一次 (3 節) 與第四次 (5 節的第二次) 是中性的, 第二次 (4 節) 與第三次 (5 節的第一次) 則是陽性的。

練習 10—第二條路

第三格變式名詞

寫出所有的格字尾的詞形變化總表

	第一／第二格變式			第三格變式	
	陽性	陰性	中性	陽／陰性	中性
主格,單					
所有,單					
間受,單					
直受,單					
主格,複					
所有,複					
間受,複					
直受,複					

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. σαρκί					
2. πάσας					
3. σώμα					
4. σαρκί					
5. πνεύματα					
6. ἓνα					
7. πᾶσιν					
8. σάρκες					
9. τίνας					
10. οὐδένα					

暖身

- α. πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
- β. διὰ τὸ ὄνομά μου
- γ. τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
- δ. εἰς ὄνομα προφήτου
- ε. Οὐ περὶ πάντων ... λέγω.
- ζ. τινὰς ἐξ αὐτῶν
- η. οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοι λέγουσιν;

翻譯

1. πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον.
2. ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ (殿=temple) τοῦ σώματος αὐτοῦ.
3. πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα (骨頭=bones) οὐκ ἔχει.
4. τὸ γεγεννημένον¹ ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.
5. ἀποκατήλαξεν (他/她/牠/它已經復和=he/she/it has reconciled) ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου.

---

¹ τὸ γεγεννημένον 的意思是「那生下來的」(that which has been born)。

6. τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδείς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.
7. οὐκ ἔστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ (如果=if) πνεῦμα θεοῦ οἴκεῖ (他/她/牠/它住 =he/she/it dwells) ἐν ὑμῖν (你們=you). εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.
8. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ... ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ.
9. Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε² ἀλλὰ δοκιμάζετε (你們要試驗! =test!) τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἔστιν.... ἐν τούτῳ (這=this) γινώσκετε (你們知道=you know) τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ (那……的=that) ὁμολογεῖ (他/她/牠/它承認=he/she/it confesses) Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα (已經來了=has come) ἐκ τοῦ θεοῦ ἔστιν, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν³ ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν⁴ καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ⁵ τοῦ ἀντιχρίστου (敵基督=antichrist), ὃ (就是……的=which) ἀκηκόατε (你們聽見了=you heard) ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἔστιν

² πιστεύετε 其實是個命令語氣，表達命令，雖然看起來像是直說語氣。

³ 記得我們先前所說的：有兩個平行的思想時，作者可以自由地省略第二個片語裡面的一些字。它們可以從第一個片語推論而得。

⁴ 約翰所駁斥的這個異端稱為「幻影派」(docetism)，來自希臘文 δοκέω，後者的意思是「想」、「看來好像」、「似乎」(“think”、“appear”、“seem”)。幻影派教導說基督只是以人的外貌出現。人們始終難以明白道成肉身的真理，幸好教會將幻影派定為異端。

⁵ 因為這幾節經文的平行結構，約翰照著他典型的行文風格，在 τὸ 後面省略了預期中應該出現的字。你知道那是甚麼字嗎？提示：因為冠詞的緣故，它必定是中性單數，不過你已經知道了。沒錯！πνεῦμα。

- ἤδη.⁶

10. οἶδά σε (你=you) τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.

額外的練習

11. πάντες οἱ πιστοὶ σὺν τῷ κυρίῳ περιπατοῦσιν διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

12. ὁ δὲ θεὸς οἶδεν τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων καὶ καλεῖ τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ.

13. ὁ γὰρ λαλῶν (說……的人=one who speaks) γλώσση⁷ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.⁸

14. τοῦτο νῦν ... σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μου.

15. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἑσμεν.

16. οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα.

17. τοῖς πᾶσιν γέγονα (我已經成了=I have become) πάντα.⁹

18. λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς· ἐγὼ εἶμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα (父親=father) εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

19. οὐκέτι λέγω ὑμᾶς (你們=you) δούλους, ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος.

20. λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· τί ἐστὶν ἀλήθεια; ... καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω ἐν

⁶ 注意希臘文如何堆砌副詞，來加強它們的意義 (νῦν ... ἤδη)。

⁷ γλῶσσα, -ης, ἡ, 舌頭，語言 (tongue, language)。

⁸ μυστήριον, -ου, τό, 奧秘 (mystery)。

⁹ 提示：頭一個 πᾶς 是陽性，第二個是中性。

αὐτῷ αἰτίαν.

出處

α. 約 3:26; β. 太 10:22; γ. 約 6:53; δ. 太 10:41; ε. 約 13:18; ζ. 羅 11:14; η. (太 26:62); 1. 林前 9:23; 2. 約 2:21; 3. 路 24:39; 4. 約 3:6; 5. 西 1:22; 6. 可 10:18; 7. 羅 8:9; 8. (約 9:16); 9. 約壹 4:1-3; 10. 路 4:34; 11. —; 12. —; 13. 林前 14:2; 14. 《革一》 6:3; 15. 約 10:30; 16. 約 16:30; 17. 林前 9:22; 18. 約 14:6; 19. 約 15:15; 20. 約 18:38.

練習 II—第二條路

第一與第二人稱代名詞

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. σοι					
2. ἡμῶν					
3. ὑμεῖς					
4. ἐλπίδα					
5. σε					
6. χάριτας					
7. ἡμᾶς					
8. πίστεως					
9. ὑμῖν					
10. πατρός					

暖身

- α. οὐκ οἶδα ὑμᾶς.
- β. σὺ ἔρχῃ πρός με;
- γ. ἔχετε πίστιν;
- δ. ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου
- ε. διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν.
- ζ. ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.
- η. οὐδὲν ἀποκρίνη;

翻譯

1. ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου.
2. Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν (命令=command) θεοῦ σωτῆρος (救主=savior) ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν.
3. Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.
4. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο (他/她/牠/它穿了=he/she/it was clothed) ὡς ἐν τούτων (這些的=of these).
5. οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ;¹
6. μισθὸν (賞賜=reward) οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
7. Δικαιωθέντες (已經被稱義=having been justified) οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην (平安=peace) ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹ 這個句子開頭的 οὐ，是希臘文用來表達：說話的人預期肯定的回答。這會在 §31.20 詳細討論。

8. ποιείτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν (他/她/牠/它們說=they said) [οὖν] αὐτῶ ... ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν.
9. καὶ εὐρεθῶ (我可以被發現=I may be found) ἐν αὐτῶ, μὴ ἔχων (有=having) ἐμὴν δικαιοσύνην (義=righteousness) τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει.
10. ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου [καὶ αἱ ἀδελφαί² σου] ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς (回答=answering) αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί [μου]; ... ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς (那……的=who) [γὰρ] ἂν ποιήσῃ (他/她/牠/它作=he/she/it does) τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος (這個=this one) ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

額外的練習

11. ὅτι ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν ἡμᾶς ἀγαπῶσιν, δυνάμεθα χαρὰν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν εὐρίσκειν (發現=to find).
12. ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ οἱ ἄνθρωποι πορεύονται πρὸς τοὺς τόπους τοῦ ἔργου καὶ ἐπὶ τῇ νυκτὶ ἔρχονται εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.
13. Τίμα (你要尊敬=Honor!) τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.
14. Οὐ πᾶς ὁ λέγων³ μοι· κύριε⁴ κύριε, εἰσελεύσεται (他/她/牠/它將進入=he/she/it will enter) εἰς

² 這個字出現不及五十次。但知道它的自然性別，你應該能夠決定它的意義。

³ 在這處的上下文中，整個 ὁ λέγων 的意思是「那說……的人」(the one who says)。

τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν (作……的人=one who is doing) τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

15. εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος,⁵ πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε.
16. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον (我告訴=I told) ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε. τὰ ἔργα ἃ (就是……的=that) ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα (這些事=these things) μαρτυρεῖ⁶ περὶ ἐμοῦ. ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν.
17. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ... ἀκούων (因為我聽見=because I hear of) σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν (就是……的=which) ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους.
18. Πάντα μοι παρεδόθη (他/她/牠/它們被賜=they were given) ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει⁷ τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός.
19. καὶ ἐπρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ· Λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν.
20. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες (你有過=you have had) καὶ νῦν ὃν (就是……的=whom) ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ.

中英文翻譯為希臘文

有時我覺得從中英文翻譯為希臘文很有助益。人稱代名詞既重要又簡單。試著從中英文翻成希臘文或許是不錯的作法。尤其棒的是可以證實你瞭解了中英文代名詞的不同字形。中文無法區分主詞與直接受詞，需參考英文。

1. 給我 (to me)	6. 給你們 (to you (plural))
2. 我們的 (our)	7. 我 (主格, I)
3. 我們 (直接受格, us)	8. 你的 (your)
4. 你 (you)	9. 我們 (主格, we)
5. 我的 (my)	10. 你們 (you (plural))

出處

α. 太 25:12; β. 太 3:14; γ. 可 4:40; δ. 約 5:43; ε. 林後 5:7; ζ. 太 5:14; η. 太 26:62; 1. 約 20:28; 2. 提前 1:1; 3. 帖後 1:1; 4. 太 6:29; 5. 林前 9:1; 6. 太 6:1; 7. 羅 5:1; 8. 約 8:41; 9. 腓 3:9; 10. 可 3:32-35; 11. —; 12. —; 13. 可 7:10; 14. 太 7:21; 15. 太 23:8; 16. 約 10:25-26; 17. 門 1:4-5; 18. 太 11:27; 19. 可 5:9; 20. 約 4:18.

⁴ 你認得這個格字尾嗎？應該還沒有。它是呼格，是第五個、也是最後一個格，我們會在 13 課見到它。它是用來直接稱呼一個人的。在此將它譯作「主啊！」(Lord)。

⁵ διδάσκαλος, -ου, ὁ, 老師 (teacher)。

⁶ μαρτυρέω, 我作見證 (I witness)。動詞是單數，主詞卻是複數，為甚麼？這幫助你明白作者的甚麼意圖？見《聖經希臘文基礎：課本》的 §9.16。

⁷ ἐπιγινώσκω, 我知道 (I know)。ἐπιγινώσκω 可以形容比 γινώσκω 更充分、更完滿的認識或認識的過程。

練習 12—第二條路

αὐτός

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. αὐτό					
2. αὐτοῦ					
3. σοι					
4. αὐτήν					
5. ἐμοῦ					
6. αὐτῷ					
7. ἡμῖν					
8. θανάτου					
9. αὐτῆς					
10. ὁμῶν					

暖身

- α. αὐτός ἐστιν Ἡλίας.
- β. ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτήν.
- γ. καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς.
- δ. ἡ αὐτὴ σὰρξ
- ε. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
- ζ. ὁ διδάσκαλος αὐτῶν ἐστιν μαθητῆς αὐτοῦ.
- η. αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ.

翻譯

1. καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.
2. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε;
3. καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς.
4. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.
5. ¹οὐ πᾶσα σὰρξ ἢ αὐτὴ σὰρξ.
6. λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέωξέν (他／她／牠／它打開了 = he/she/it opened) σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν.
7. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ (他／她／牠／它與……一同作見證 = he/she/it witnesses with) τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ.

---

¹ 這個句子有點不好處理。你需要補充一個動詞。主詞是甚麼？

8. ² τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
9. αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν³ αὐτὸν αὐτοῖς.
10. καὶ πολλοὶ ἦλθον (他/她/牠/它們來了 = they came) πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν (他/她/牠/它行了 = he/she/it did) οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου (他 = him) ἀληθῆ (真的 = true) ἦν.

額外的練習

11. καλὸς διδάσκαλος τοῖς αὐτοῖς μαθηταῖς ἀποκρίνεται ὅτι δεῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον αὐτῶν ποιεῖν (作 = to do).
12. εἰ οὐ τὰ ἱμάτια⁴ ἐπὶ τῷ σώματι τοῦ βασιλέως⁵ βλέπω, εἰμὶ πονηρός;
13. ἀνέβη (他/她/牠/它上去 = he/she/it went up) δὲ Ἀβραὰμ ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸς καὶ ἡ γυνή⁶ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.⁷
14. διέμειναν (他/她/牠/它們繼續 = they have continued) πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν τῇ

² 提示：主詞是甚麼？字序如何幫助你理解這處經文的重點？

³ πιστεύω 也可以是「我交託」之意。

⁴ ἱμάτιον, -ου, τό, 衣裳 (garment)。

⁵ βασιλεύς, -έως, ὁ, 王 (king)。

⁶ γυνή, γυναικός, ἡ, 女人, 妻子 (woman, wife)。

⁷ ἔρημος, -ον, 形容詞：孤寂的, 偏僻的 (solitary, deserted)；名詞：沙漠, 曠野 (desert, wilderness)。

αὐτῇ φρονήσει.⁸

15. οὐκ αὐτός μοι εἶπεν· ἀδελφή μου ἐστίν, καὶ αὐτή μοι εἶπεν· ἀδελφός μου ἐστίν;
16. ⁹ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς (昨日=yesterday) καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
17. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε (你們可以說=you might say) πάντες.
18. Διαίρεσις¹⁰ δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ διαίρεσις διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· καὶ διαίρεσις ἐνεργημάτων¹¹ εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς θεὸς ὁ ἐνεργῶν (作工的=one who works) τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.¹²
19. τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν¹³ καταργήσας,¹⁴ ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ (他/她/牠/它 可以創造=he/she/it might create) ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν (從而製造=thus making) εἰρήνην.
20. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ [ὁ] θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας (愛了……的=one who loved) ἡμᾶς καὶ δούς (賜了……的=one who gave) παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι (願他安慰=may he comfort) ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι (願他剛強=may he strengthen) ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

中英文翻譯為希臘文

寫出對應於下列中英文代名詞的希臘文字形。中文無法區分主詞與直接受詞，需參考英文。

1. 他 (直接受格, him)	6. 他的 (his)
2. 它的 (its)	7. 給它 (to it)
3. 給他們 (to them)	8. 她 (主格, she)
4. 他們的 (their)	9. 他們 (主格, they)
5. 她的 (her (possessive))	10. 他 (主格, he)

出處

α. 太 11:14; β. —; γ. 可 8:29; δ. 林前 15:39; ε. 路 12:12; ζ. —; η. 可 12:36; θ. —; 1. 可 1:30; 2. 約 18:4; 3. 帖前 4:10; 4. 太 10:24; 5. 林前 15:39; 6. 約 9:17; 7. 羅. 8:16; 8. 路 6:23; 9. 約 2:24; 10. 約 10:41; 11. —; 12. —; 13. 創 13:1; 14. 《牧人》 106:2; 15. 創 20:5; 16. 來 13:8; 17. 林前 1:10; 18. 林前 12:4-6; 19. 弗 2:15; 20. 帖後 2:16-17.

⁸ φρόνησις, -εως, ἡ, 思想方式, 思想 (的架構) (*way of thinking, (frame of) mind*)。

⁹ 現在你應該習慣在句子裡補充動詞了。我們將不再指出這個需要了。

¹⁰ διαίρεσις, -εως, ἡ, 分裂, 多樣 (*division, variety*)。

¹¹ ἐνέργημα, -ματος, τό, 活動, 工作, 經歷 (*activity, working, experience*)。

¹² πᾶσιν 是陽性或中性?

¹³ δόγμα, -ματος, τό, 規條, 判決, 命令 (*ordinance, decision, command*)。

¹⁴ καταργήσας 其實是個分詞, 但在此可以翻譯為「他已經廢除了」 (*he has abolished*)。

練習 I3—第二條路

指示代名詞／形容詞

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. τούτων					
2. αὐτή					
3. με					
4. ἐκείνας					
5. ἐνί					
6. ταῦτα					
7. ἐκεῖνο					
8. αὐτη					
9. τούτου					
10. ἡμᾶς					

暖身

- α. οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον.
- β. οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην;
- γ. τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει.
- δ. αὐτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή.
- ε. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς.
- ζ. ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε;
- η. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

翻譯

1. οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς θεοῦ ἦν.
2. αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη¹ καὶ πρώτη ἐντολή.
3. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε (你們作=you do) αὐτά.
4. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα.
5. ὑμεῖς² ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.
6. διὰ τοῦτο³ ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
7. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας;
8. εἶπον (他/她/牠/它們說=they said)· σὺ μαθητὴς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί.

¹ 你有沒有注意到形容詞的原級作最高級用？

² 注意兩個人稱代名詞的強調位置。這讓你對耶穌的話有何認識？

³ διὰ τοῦτο 的意思是「為了這個理由」(for this reason)。它是個慣用語，就像 ἐν τούτῳ。

9. οὐκ ἔστιν οὗτος⁴ παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ.
10. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ⁵ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ⁶ ὁ πατήρ.

額外的練習

11. ἐὰν ἀγαπῶμεν τὸν κύριον, τηροῦμεν τὰς ἐντολὰς ταύτας οὐ μόνον ἐν τοῖς σαββάτοις ἀλλὰ καὶ ἐν πᾶσιν ταῖς ἡμέραις.
12. ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ζητοῦσιν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ⁷ τῆς μεγάλης πόλεως.
13. καὶ εἶπεν Ἀδάμ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν⁸ ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται (他／她／牠／它將被稱 = he/she/it will be called) γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήμφθη (他／她／牠／它 = he/she/it was taken) αὕτη.
14. καὶ ἐκάλεσεν (他／她／牠／它稱 = he/she/it called) Ἀδάμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωὴ ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.⁹
15. πολλαὶ γυναῖκες ἐκοπίησαν (他／她／牠／它們勞苦 = they labored) διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ αὐτῶν.
16. ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.
17. τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα;

⁴ 提示：οὗτος 修飾哪個字？

⁵ 出現兩次的 οὐδέ 作為「相關連接詞」，意思是「既不……也不」(neither ... nor)。

⁶ 在這裡的上下文中，εἰ μὴ 的意思是「唯獨」(only)。

⁷ ἀγορά, -ᾶς, ἡ, 市場 (marketplace)。

⁸ ὀστέον, -ου, τό, 連同所有格複數 ὀστέων, 「骨頭」(bone)。也出現它的縮略字形 ὀστοῦν, -οῦ, τό (即 εο 縮略為 ου)。

⁹ τῶν ζώντων 的意思是「那些活著的」(those who are living)。

18. νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ.
19. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· κύριε, δός (請你賜! =give!) μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ.
20. πάτερ, σῶσόν (求你救! =save!) με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον (我來了=I came) εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν (求你榮耀! =glorify!) σου τὸ ὄνομα. ... ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν (他/她/牠/它來了=he/she/it came) ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

摘要

1. διὰ τοῦτο 的意思是「為了這個理由」。
2. 出現兩次的 οὐδέ 作為「相關連接詞」，意思是「既不……也不」(neither ... nor)。

出處

α. 可 14:71; β. 可 4:13; γ. 約 11:9; δ. 約 15:12; ε. 約 1:8; ζ. 徒 14:15; η. 太 3:1; 1. 可 15:39; 2. 太 22:38; 3. 約 13:17; 4. 太 10:2; 5. 約 8:23; 6. 約 8:47; 7. 路 12:41; 8. 約 9:28; 9. 約 9:16; 10. 可 13:32; 11. —; 12. —; 13. 創2:23; 14. 創 3:20; 15. (《革一》 55:3); 16. 約 18:36; 17. 約 11:47; 18. 約 17:13; 19. 約 4:15; 20. 約 12:27-28, 30.

練習 I4—第二條路

關係代名詞

語法分析

變化字形	格	數	性	字典形	變化後的意義
1. ἃ					
2. ᾧ					
3. οὗ					
4. ὃ					
5. ἃς					
6. ἣ					
7. ἣς					
8. ᾧν					
9. ἐκείνους					
10. ἣν					

暖身

- α. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ
- β. πιστεύουσιν ... τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
- γ. Ἐν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος
- δ. ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἣ ἐγὼ πορεύομαι
- ε. τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν (接受=to receive)
- ζ. καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν
- η. ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ὅς ἐστιν μεθ' ὑμῶν

翻譯

要能夠辨認每一個關係代名詞，解釋它的格、數、性，解釋該代名詞修飾哪個字，它在句子中有何功用。

1. τί δέ με καλεῖτε· κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω;
2. τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν (是合法的=it is lawful);
3. καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς νῦν λέγει ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα (我已經降下=I have come down);
4. ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν.
5. ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.
6. χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι.
7. εἶπεν δὲ Ἡρώδης· ... τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω;
8. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος (公義的=just) ... καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν.

9. Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ... ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
10. οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ (我自己=of myself) οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατήρ ἐν ἐμοὶ μένων (住……的=who abides) ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

額外的練習

11. οἱ μαθηταὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ ἐδίδασκον ὅτι ὅστις ἂν τὸν κύριον ἀγαπᾷ ζωὴν αἰώνιον ἔχει.
12. ἐπαγγελίαν γὰρ ἔχομεν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης ἣν ὁ θεὸς πληροῖ ἐκείνοις οἱ εἰς αὐτὸν πιστεύουσιν.
13. σώζεσθε,¹ ἀγάπης τέκνα καὶ εἰρήνης. ὁ κύριος τῆς δόξης καὶ πάσης χάριτος μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.
14. ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην (我回答=I answered)· τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρός με· ἐγὼ εἶμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος,² ὃν σὺ διώκεις.³
15. οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι (要殺=to kill);

¹ 雖然這個句子沒有關係代名詞，但它太酷了，不能不納入，而且它確實用了一個字，是本課的單字。σώζεσθε 是複數命令語氣，意思是「你們要被拯救！」(Be saved!)。這是說「再見」(Farewell)的一個方式。記得下課時對老師和同學說這個字。

² Ναζωραῖος, -ου, ὁ, 拿撒勒的居民 (an inhabitant of Nazareth)。

³ διώκω, 我追逐，逼迫 (I pursue, persecute)。

16. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος⁴ ἐκ τῶν νεκρῶν.
17. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο (他/她/牠/它應許了 = he/she/it promised) ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.
18. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι (要殺 = to kill) ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα (我已經說了 = I have spoken) ἣν ἤκουσα (我聽見了 = I heard) παρὰ τοῦ θεοῦ.
19. καταβάς (下來以後 = after coming down) δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε.
20. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει⁵ τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ,⁶ οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ.

摘要

1. σώζεσθε.

出處

α. (約 6:63); β. (約 2:22); γ. 路 5:3; δ. 創 28:20; ε. 約 14:17; ζ. 利 11:27; η. (腓 4:9); 1. 路 6:46; 2. 可 2:24; 3. 約 6:42; 4. 約 6:64; 5. 可 9:40; 6. 林前 15:10; 7. 路 9:9; 8. 路 2:25; 9. 啟 1:4; 10. 約 1 4:10; 11. —; 12. —; 13. 《巴拿巴》 21:9; 14. 徒 22:8; 15. 約 7:25; 16. 西 1:18; 17. 約 壹 2:25; 18. 約 8:40; 19. 徒 10:21; 20. 約 5:21.

⁴ πρωτότοκος, -ον, 頭生的 (firstborn)。

⁵ ἐγείρω, 我使……復活 (I raise)。

⁶ ζωοποιέω, 我使……活著 (I make alive)。

練習 I9—第二條路

未來式主動／關身語態直說語氣

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. λύσει							
2. ἀκούσεις							
3. γεννήσομεν							
4. ζήσουσι							
5. πορεύσεται							
6. βλέψεις							
7. ἔξετε							
8. καλέσομεν							
9. ὅλους							
10. συνάξουσιν							

暖身

- α. πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν.
- β. αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.
- γ. συνάξω τοὺς καρπούς μου.
- δ. ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
- ε. σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.
- ζ. βλέψετε καὶ οὐ λαλήσει.
- η. ἐπὶ Καίσαρα πορεύση.

翻譯

1. κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις.¹
2. ² βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστίν, καταβάτω (讓他下去！=let him come down!) νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ (十字架=cross) καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν.
3. ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.
4. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν (需要=need) ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος (豐富=riches) αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
5. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες (聽見的人們=ones who hear it) ζήσουσιν.
6. καὶ ἔσσεσθε μισούμενοι (被恨=hated) ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.

¹ 注意：雖然這是未來式動詞，卻是當作命令語氣使用，表達命令。這在希臘文與英文都是常見的用法。見本課的〈解經亮光〉。

² 提示：眾人可能是在奚落耶穌，在挖苦祂。有趣的是，一些古抄本（A, B, Latin, Syriac 等）在 βασιλεύς 前面插入 εἰ。

7. ³ ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων (相信……的人 = one who believes) εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος (那個人也 = that one ... also) ποιήσει καὶ μείζονα τούτων⁴ ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι.
8. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία (救恩 = salvation) ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ (真的 = true) προσκυνηταὶ (敬拜者 = worshipers) προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ.
9. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον (我說了 = I said) τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω (我去 = I go) ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν (去 = to go), καὶ ὑμῖν λέγω.
10. ἄκουε (你要聽! = Listen!), Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν, καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας (心思 = mind) σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος (力量 = strength) σου.

³ 這節經文是個很好的例子，可以說明約翰喜愛重複的行文風格。他常常以一個子句描寫句子的主詞，然後用代名詞或其他的字重複那個主詞。

⁴ τούτων 是「比較所有格」(genitive of comparison)的一個例子。比較級的形容詞，如 μείζων，幾乎總是跟著一個所有格的字，表示比較，你可以用鑰詞「比」。

額外的練習

11. οἱ Ἰουδαῖοι συνάξουσιν ἐπὶ τῇ θαλάσῃ τῆς Γαλιλαίας ὅτι ὁ Ἰησοῦς παραβολὰς λαλήσει.
12. πορευσόμεθα πρὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ ἀκούσομεν τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ;
13. υἱοὺς καὶ θυγατέρας⁵ γεννήσεις καὶ οὐκ ἔσονταί σοι.
14. οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐδὲ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
15. καὶ εἶπεν κύριος τῷ Ἀβράμ· ἔξελθε (你要出去! =go out!) ἐκ τῆς γῆς⁶ σου ... καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω (我將指示=I will show) καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος⁷ μέγα καὶ εὐλογήσω⁸ σε ... καὶ ἔση εὐλογητός.⁹
16. ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος¹⁰ τέλειός ἐστιν.
17. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται (經上記著=it is written)· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
18. ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε.
19. εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι,¹¹ ἔσται πάντων ἔσχατος.
20. εὗρον (我找到了=I have found) Δαυὶδ τὸν¹² τοῦ Ἰησοῦ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.

摘要

1. 未來式可以用來表達命令。
2. 比較級的形容詞，如 μείζων 幾乎總是跟著一個所有格的字，表示比較，你可以在翻譯時用鑰詞「比」。

出處

α. 約 11:48; β. 約 9:21; γ. 路 12:17; δ. 約 8:12; ε. 林前 16:4; ζ. —; η. 徒 25:12; 1. 太 4:10; 2. 太 27:42; 3. 路 1:13; 4. 腓 4:19; 5. 約 5:25; 6. 可 13:13; 7. 約 14:12; 8. 約 4:22-23; 9. 約 13:33; 10. 可 12:29-31; 11. —; 12. —; 13. 申 28:41; 14. (出 23:24); 15. 創 12:1-2; 16. 太 5:48; 17. 羅 1:17; 18. 約 14:15; 19. 可 9:35; 20. 徒 13:22.

⁵ θυγάτηρ, -τρός, ἡ, 女兒 (daughter)。

⁶ γῆ, γῆς, ἡ, 地球, 地, 地區 (earth, land, region)。

⁷ ἔθνος, -ους, τό, 國家 (nation)。

⁸ εὐλογέω, 我賜福 (I bless)。

⁹ εὐλογητός, -ή, -όν, 有福的, 可稱讚的 (blessed, praised)。

¹⁰ οὐράνιος, -ον, 天上的 (heavenly)。

¹¹ 「是」 (to be) 帶述詞主格。

¹² 在這類的句法結構中, τόν 所修飾的字常常省略掉。這是甚麼字?

練習 20—第二條路

動詞字根，未來式的其他字形

如果動詞是未來式，試著看看現在式字形如何。反之亦然。

語法分析

變化字形	人稱 /格	數	時態 /性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. ἀρεῖς							
2. ὄψεται							
3. ἐκβαλοῦμεν							
4. ἐγεροῦσιν							
5. ἀποκτενεῖτε							
6. σώσει							
7. ἀποστελεῖ							
8. βαπτίσεις							
9. ποιούσι							
10. κρινεῖτε							

暖身

- α. ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
- β. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου.
- γ. ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν.
- δ. γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν.
- ε. ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου.
- ζ. αὐτὸς μένει ἐπὶ τὸν κόσμον ἀλλὰ σὺ μενεῖς εἰς τοὺς αἰῶνας.
- η. πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε;

翻譯

1. ἐγὼ ἐβάπτισα (我施洗了 = I baptized) ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
2. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.
3. ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.
4. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐάν τις ἀγαπᾷ¹ με τὸν λόγον μου τηρήσει καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα.
5. τέξεται (他／她／牠／它將生 = he/she/it will bear) δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.
6. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; ... οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν;
7. πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἄροῦσιν τὸν τόπον ἡμῶν.

¹ 這個字形其實是假設語氣（第 31 課），但在此與直說語氣字形相同，也如此翻譯。

8. Ἄλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ (以哪一種 = in what sort of) δὲ σώματι ἔρχονται;
9. λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε.
10. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν² ἀποκτενοῦσιν.

額外的練習

11. τί οἱ κακοὶ ἀποκτείνουσιν τοὺς ἀγαθοὺς, οἱ τηροῦσιν τὸν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ ἀγαπῶσι πάντας;
12. ἐν τῷ στόματί μου μεγάλην σοφίαν λαλήσω καὶ κατὰ τὴν ὅλην ζωὴν ἐρῶ περὶ τῆς δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας.
13. καὶ καλέσεις τὰ σάββατα ἅγια τῷ θεῷ σου καὶ οὐκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργῳ οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ³ ἐκ τοῦ στόματός σου.
14. ὁ θεὸς ἐστὶν κύριος, καὶ αὐτὸς οἶδεν, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσεται.
15. τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν· βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, καὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν μελετήσῃ⁴ φόβον⁵

² αὐτῶν 叫做「部分所有格」(partitive genitive)，以所有格表示較大的一群(αὐτῶν)，它所修飾的字則代表其中的一小群。這裡的問題在於它所修飾的名詞沒有表達出來。翻譯時可以補充「一些」，指較小的一群。

³ ὀργή, -ῆς, ἡ, 忿怒，怒氣 (wrath, anger)。

⁴ μελετάω, 我學習，培養 (I practice, cultivate)。

⁵ φόβος, -ου, ὁ, 懼怕，敬畏，尊敬 (fear, reverence)。

κυρίου.

16. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ. καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν (搜尋……的人=one who searches) νεφροῦς⁶ καὶ καρδίας, καὶ δώσω (我將賜=I will give) ὑμῖν ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.
17. Μὴ μόνον οὖν αὐτὸν καλῶμεν (讓我們稱=let us call) κύριον, οὐ γὰρ τοῦτο σώσει ἡμᾶς.
18. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
19. Ἄλλ' ἐρεῖ τις· σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖξόν (你要顯出=Show!) μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, κἀγὼ σοι δείξω (我將顯出=I will show) ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν. σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ θεός, καλῶς ποιεῖς. καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουν.⁷
20. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε (你們遵守=you keep), μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τετήρηκα (我已經遵守=I have kept) καὶ μένω αὐτοῦ⁸ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

摘要

1. 「部分所有格」表示較大的一群，它所修飾的字則代表其中的一小群。

出處

α. 約 12:48; β. 太 24:5; γ. 可 16:17; δ. 約 8:32; ε. 路 12:19; ζ. —; η. 可 4:13; 1. 可 1:8; 2. 太 13:41; 3. 可 16:7; 4. 約 14:23; 5. 太 1:21; 6. 林前 6:2-3; 7. (約 11:48); 8. 林前 15:35; 9. 路 19:22; 10. 路 11:49; 11. —; 12. —; 13. (賽 58:13); 14. (書 22:22); 15. 《巴拿巴》 11:5; 16. 啟 2:23; 17. 《革二》 4:1; 18. 太 5:8; 19. 雅 2:18-19; 20. 約 15:10.

⁶ νεφρός, -οῦ, ὁ, 心思 (mind)。

⁷ φρίσσω, 我顫抖 (I tremble)。

⁸ αὐτοῦ 通常跟在它所修飾的字後面，但未必都是如此。你如何知道它修飾哪個字？

第 10-14, 19-20 課

複習 # 4——第二條路

文法

1. 解釋下列變化字形的字幹是如何改變的。先寫出該字的字幹，加上格字尾，指出最後的字形，並解釋其間的變化：
  - a. σάρξ
  - b. ὄνομα
  - c. χάρισιν
  - d. πίστεως
  - e. πᾶς
2. 寫出名詞的第七與第八條規則：
  - 7.
  - 8.
3. 列出格字尾：

	第一／第二格變式			第三格變式	
	陽性	陰性	中性	陽／陰性	中性
主格, 單					
所有, 單					
間受, 單					
直受, 單					
主格, 複					
所有, 複					
間受, 複					
直受, 複					

4. 人稱代名詞的格、數、性是由甚麼決定的？
  - a. 格
  - b. 數／性

5. 寫出英文人稱代名詞的詞形變化表

	1單	2單	1複	2複
主詞				
歸屬				
受詞				

6. αὐτός 有哪三個用法？

- a.
- b.
- c.

7. 你如何區分陰性人稱代名詞與陰性指示詞的字形？

8. 指示詞在修飾名詞時，位於哪個位置？

9. 呼格有哪四個基本規則？

- a.
- b.
- c.
- d.

10. 關係代名詞的格、數、性是由甚麼決定的？

- a. 格
- b. 數／性

11. 如何區分關係代名詞與冠詞的字形？

12. 寫出「塞音方塊」，以及每一類的塞音後面跟著一個 sigma 時所發生的變化：

- a. 唇音：
- b. 顎音：
- c. 齒音：

13. 動詞的「字根」與「字幹」有何不同？

- a. 字根
- b. 字幹

14. 從動詞字根形成時態字幹有哪三種不同方式？

- a.
- b.
- c.

15. 寫出動詞變化總表：

時態	往昔／重複	時態字幹	特有記號	連接母音	人稱字尾	第一人稱單數詞形變化
現在式主動						
不完成式關身／被動						
未來式主動						
流音未來式主動						
未來式關身						

語法分析

變化字形	人稱 ／格	數	時態 ／性	語態	語氣	字典形	變化後的意義
1. πόλεσιν							
2. ὀνόματι							
3. ἀροῦσιν							
4. αὐτῇ							
5. ζήσῃ							
6. ἀκούσεις							
7. οἷς							
8. σώσω							
9. γνώσεται							
10. πολλοῖς							
11. βλέψεται							
12. ὄψονται							
13. ποδί							
14. γνώσονται							
15. ὄψῃ							

翻譯：約翰福音 12:27-36

12:27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται (他/她/牠/它憂愁=he/she/it has been troubled), καὶ τί εἶπω (我能說=I can say); πάτερ, σῶσόν (你要救!=save!) με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον (我來了=I came) εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 12:28 πάτερ, δόξασόν (你要榮耀!=glorify!) σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν (他/她/牠/它來了=he/she/it came) οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα (我榮耀了=I glorified) καὶ πάλιν δοξάσω. 12:29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς (站著的=one that was standing) καὶ ἀκούσας (聽見的=hearing) ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι,¹ ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν (他/她/牠/它已經說話=he/she/it has spoken). 12:30 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν (他/她/牠/它出現=he/she/it came) ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 12:31 νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται (他/她/牠/它將被趕出=he/she/it will be cast out) ἔξω· 12:32 κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ (我被舉起=I am lifted up) ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω (我將吸引=I will draw) πρὸς ἑμαυτόν. 12:33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων (意指=signifying) ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν (死=to die).

12:34 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν (我們聽見了=we heard) ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι (要被舉起=to be lifted up) τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;² τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 12:35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστὶν. περιπατεῖτε (你們要行走!=walk!) ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ (他/她/牠/它可能突然襲擊=he/she/it might overtake)· καὶ ὁ περιπατῶν (行走的=one walking) ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 12:36 ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε (你們要相信!=believe!) εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε (你們可以成為=you might be).

更多功課

如果你希望練習更多的翻譯，可以到本書前面的「第一條路」的練習。

¹ βροντὴν γεγονέναι 的意思是「打雷了」(that it was thunder)。

² τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου 作 ὑψωθῆναι 的主詞。